Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

12 päivänä heinäkuuta 2018*

Valtiontuki – Yhdistyneen kuningaskunnan suunnittelema tuki Hinkley Point C -ydinvoimalaitokselle – Hinnanerosopimus, valtion kanssa tehtävä sopimus ja luottotakuu – Päätös, jossa tuki todetaan sisämarkkinoille soveltuvaksi – SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohta – Yleisen edun mukainen tavoite – Ydinenergian edistäminen – Valtion toimien toteuttamisen tarve – Takauksia koskeva tiedonanto – Tukiosuuden määrittäminen – Oikeasuhteisuus – Investointituki – Toimintatuki – Oikeus esittää huomautuksia – Julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettely – Perusteluvelvollisuus

Asiassa T-356/15,

Itävallan tasavalta, asiamiehinään aluksi C. Pesendorfer ja M. Klamert, sittemmin G. Hesse ja M. Fruhmann, avustajanaan asianajaja H. Kristoferitsch,

kantajana,

jota tukee

Luxemburgin suurherttuakunta, asiamiehenään D. Holderer, avustajanaan asianajaja P. Kinsch,

väliintulijana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään É. Gippini Fournier, R. Sauer, T. Maxian Rusche ja P. Němečková,

vastaajana,

jota tukevat

Tšekin tasavalta, asiamiehinään M. Smolek, T. Müller ja J. Vláčil,

Ranskan tasavalta, asiamiehinään aluksi G. de Bergues, D. Colas ja J. Bousin, sittemmin Colas ja Bousin,

Unkari, asiamiehinään aluksi M. Fehér ja M. Bóra, sittemmin B. Sonkodi, sittemmin A. Steiner, avustajanaan asianajaja P. Nagy, ja lopuksi Steiner,

Puolan tasavalta, asiamiehenään B. Majczyna,

Romania, asiamiehinään aluksi R. Radu ja M. Bejenar, sittemmin Bejenar ja C.-R. Canțăr,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

Slovakian tasavalta, asiamiehenään B. Ricziová,

ja

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehinään aluksi C. Brodie ja S. Brandon, sittemmin Brodie, S. Simmons ja M. Holt, sittemmin Brodie, Simmons ja D. Robertson, sittemmin Brodie ja Robertson ja lopuksi Brodie ja Z. Lavery, avustajinaan T. Johnston, barrister, ja A. Robertson, QC,

väliintulijoina,

jossa vaaditaan SEUT 263 artiklan nojalla kumottavaksi tukitoimenpiteestä SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo toteuttaa tukeakseen Hinkley Point C -ydinvoimalaitosta, 8.10.2014 annettu komission päätös (EU) 2015/658 (EUVL 2015, L 109, s. 44), jossa komissio totesi tämän tukitoimenpiteen soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla ja hyväksyi sen toteuttamisen,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. Gratsias sekä tuomarit A. Dittrich (esittelevä tuomari) ja P. G. Xuereb,

kirjaaja: hallintovirkamies N. Schall,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 5.10.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

I Asian tausta

1 Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 22.10.2013 tukitoimenpiteistä Hinkley Point C -ydinvoimalaitokselle (jäljempänä Hinkley Point C). Ilmoitettujen toimenpiteiden tuensaajana on NNB Generation Company Limited (jäljempänä NNBG), joka on EDF Energy plc:n (jäljempänä EDF) tytäryhtiö.

2 Euroopan komissio päätti 18.12.2013 aloittaa ilmoitetuista toimenpiteistä muodollisen tutkintamenettelyn. Päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 7.3.2014 (EUVL 2014, C 69, s. 60).

3 Komissio antoi 8.10.2014 päätöksen (EU) 2015/658 tukitoimenpiteestä SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo toteuttaa tukeakseen Hinkley Point C -ydinvoimalaitosta (EUVL 2015, L 109, s. 44; jäljempänä riidanalainen päätös).

4 Yhdistyneen kuningaskunnan ilmoittamat toimenpiteet on kuvattu riidanalaisen päätöksen 2 kohdassa.

5 Ensimmäinen ilmoitettu toimenpide, joka on kuvattu riidanalaisen päätöksen 2.1 kohdassa, on hinnanerosopimus. Kyse on välineestä, jolla pyritään takaamaan NNBG:n sähkönmyynnin hintojen vakaus Hinkley Point C:n toimintavaiheen aikana. Sen mukaan NNBG myy kyseisessä laitoksessa tuotettua sähköä markkinoilla. NNBG:n tulojen määrä kuitenkin vakautetaan hinnanerosopimuksella. Tässä tarkoituksessa toteutushintaa, joka on laskettu NNBG:n ennakoitujen rakennus- ja

toimintakustannusten perusteella ja jossa on otettu huomioon kohtuullinen voitto, verrataan viitehintaan, joka vastaa tukkuhinnan painotettua keskiarvoa, jota Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan kaikkiin hinnanerosopimuksilla tuettaviin toiminnanharjoittajiin, ja joka heijastaa markkinahintoja. NNBG:n tapauksessa viitehintana on peruskuormamarkkinoiden viitehinta, jota sovelletaan kaikkiin peruskuormatuotannon toiminnanharjoittajiin. Jos viitehinta on toteutushintaa alempi, NNBG saa erotusmaksun, joka vastaa näiden kahden hinnan erotusta. Tämä oikeus erotusmaksuun on rajattu tuotannon enimmäismäärään. Sitä vastoin silloin, jos viitehinta on toteutushintaa korkeampi, NNBG:n on maksettava näiden kahden hinnan erotus hinnanerosopimuksen toiselle sopimuspuolelle (jäljempänä NNBG:n sopimuskumppani). NNBG:n sopimuskumppanina on Low Carbon Contracts Company Ltd., eli yhteisö, jota kaikilla luvan saaneilla sähköntoimittajilla on yhdessä lakiin perustuva velvollisuus rahoittaa. Voitonjakomekanismeja on kaksi, ja niistä ensimmäinen koskee rakennuskustannuksia ja toinen oman pääoman tuottoprosenttia. Toimintakustannuksille on kaksi uudelleenkäsittelypäivämäärää, joista ensimmäinen on 15 vuotta ja toinen 25 vuotta ensimmäisen reaktorin käynnistämispäivän jälkeen.

6 Hinnanerosopimuksessa määrätään tietyin edellytyksin NNBG:lle maksettavasta korvauksesta tiettyjen lainmuutosten perusteella. Se saa tietyin edellytyksin korvauksen, jos Hinkley Pointin ydinvoimalaitos ajetaan ennenaikaisesti alas poliittisista syistä tai ydinvastuuvakuutukseen liittyvien ongelmien vuoksi. Tällaisissa tapauksissa sekä NNBG:n sijoittajat että Yhdistynyt kuningaskunta voivat vaatia NNBG:n siirtoa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle, ja kyseisille sijoittajille on maksettava korvaus.

7 Toinen ilmoitettu toimenpide, joka on kuvattu riidanalaisen päätöksen 2.3 kohdassa, on Yhdistyneen kuningaskunnan energia- ja ilmastonmuutosministeriön ja NNBG:n sijoittajien välinen sopimus (jäljempänä valtion kanssa tehtävä sopimus). Tällä sopimuksella täydennetään hinnanerosopimusta. Siinä määrätään, että jos sen seurauksena, että Hinkley Pointin ydinvoimalaitos ajetaan alas poliittisista syistä, NNBG:n sopimuskumppani laiminlyö velvoitteensa maksaa erotusmaksu NNBG:n sijoittajille, kyseisen ministeriön on maksettava sovittu korvaus sijoittajille. Lisäksi siinä määrätään voitonjakomekanismeista.

8 Kolmas ilmoitettu toimenpide, joka on kuvattu riidanalaisen päätöksen 2.2 kohdassa, on Yhdistyneen kuningaskunnan luottotakuu NNBG:n liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjoille, ja sillä taataan, että vaatimukset täyttävä lainapääoma ja korot maksetaan ajoissa. Kyse voisi olla jopa 17 miljardista Englannin punnasta (GBP). Komission kyseisessä päätöksessä hyväksymä takuumaksun taso on 295 korkopistettä.

9 Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 7 kohdassa, että edellä mainitut kolme ilmoitettua toimenpidettä (jäljempänä kyseessä olevat toimenpiteet) ovat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

10 Komissio tutki riidanalaisen päätöksen 9 ja 10 kohdassa, voidaanko kyseessä olevien toimenpiteiden todeta soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti. Tässä yhteydessä se totesi tämän päätöksen 9.1 kohdassa, että nämä toimenpiteet olivat yhteensopivia nykyisen markkinoiden sääntelyn kanssa. Komissio totesi kyseisen päätöksen 9.2 kohdassa, että yleisen edun mukainen tavoite, jonka Yhdistynyt kuningaskunta pyrki näillä toimenpiteillä saavuttamaan, oli ydinenergian edistäminen ja tarkemmin uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentaminen. Komission saman päätöksen 9.3 kohdassa esittämien perustelujen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan oli tarpeen toteuttaa toimia, jotta tämä tavoite toteutettaisiin riittävän nopeasti. Komissio arvioi kyseisen päätöksen 9.4 kohdassa, olivatko kyseessä olevat toimenpiteet asianmukaisia välineitä tämän tavoitteen toteuttamiseen ja oliko niillä kannustava vaikutus. Se tutki päätöksen 9.5 ja 9.6 kohdassa kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuutta ja totesi, että jos luottotakuumaksu mukautetaan 295 korkopisteeseen ja voitonjakomekanismeja muutetaan, kyseessä olevia toimenpiteitä on pidettävä tarpeellisina ja että kaiken kaikkiaan mahdollisuudet kilpailun vääristymiseen olivat

vähäiset ja kyseessä olevien toimenpiteiden kielteiset vaikutukset kompensoitiin niiden myönteisillä vaikutuksilla. Komissio katsoi näillä perusteilla riidanalaisen päätöksen 10 kohdassa, että kyseessä olevat toimenpiteet soveltuivat sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

11 Riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäisen kohdan sanamuoto on seuraava:

”Hinkley Point C:lle hinnanerosopimuksen, valtion kanssa tehtävän sopimuksen ja luottotakuun sekä kaikkien muiden tukimuotojen, joiden toteuttamista Yhdistynyt kuningaskunta suunnittelee, muodossa annettava tuki soveltuu sisämarkkinoille [SEUT] 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla.”

II Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

12 Itävallan tasavalta nosti nyt esillä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 6.7.2015 toimittamallaan kannekirjelmällä.

13 Komissio toimitti vastineen 18.9.2015.

14 Itävallan tasavalta toimitti vastauksensa 5.11.2015.

15 Komissio toimitti vastauksensa 15.1.2016.

16 Slovakian tasavalta toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 9.11.2015 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Tämä jäsenvaltio hyväksyttiin tukemaan väliintulijana komission vaatimuksia jaoston puheenjohtajan 9.12.2015 antamalla määräyksellä. Se toimitti väliintulokirjelmänsä 14.3.2016.

17 Luxemburgin suurherttuakunta toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 20.11.2015 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen Itävallan tasavallan vaatimuksia. Tämä jäsenvaltio hyväksyttiin tukemaan väliintulijana Itävallan tasavallan vaatimuksia jaoston puheenjohtajan 18.12.2015 antamalla määräyksellä. Se toimitti väliintulokirjelmänsä 24.3.2016.

18 Unkari toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.11.2015 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Tämä jäsenvaltio hyväksyttiin tukemaan väliintulijana komission vaatimuksia jaoston puheenjohtajan 6.1.2016 antamalla määräyksellä. Se toimitti väliintulokirjelmänsä 24.3.2016.

19 Yhdistynyt kuningaskunta toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 26.11.2015 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Tämä jäsenvaltio hyväksyttiin tukemaan väliintulijana komission vaatimuksia jaoston puheenjohtajan 6.1.2016 antamalla määräyksellä. Se toimitti väliintulokirjelmänsä 23.3.2016.

20 Ranskan tasavalta toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 30.11.2015 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Tämä jäsenvaltio hyväksyttiin tukemaan väliintulijana komission vaatimuksia jaoston puheenjohtajan 11.1.2016 antamalla määräyksellä. Se toimitti väliintulokirjelmänsä 18.3.2016.

21 Tšekin tasavalta toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 2.12.2015 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Tämä jäsenvaltio hyväksyttiin tukemaan väliintulijana komission vaatimuksia jaoston puheenjohtajan 11.1.2016 antamalla määräyksellä. Se toimitti väliintulokirjelmänsä 24.3.2016.

22 Puolan tasavalta toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 3.12.2015 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Tämä jäsenvaltio hyväksyttiin tukemaan väliintulijana komission vaatimuksia jaoston puheenjohtajan 11.1.2016 antamalla määräyksellä. Se toimitti väliintulokirjelmänsä 24.3.2016.

23 Romania toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 3.12.2015 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Tämä jäsenvaltio hyväksyttiin tukemaan väliintulijana komission vaatimuksia jaoston puheenjohtajan 11.1.2016 antamalla määräyksellä. Se toimitti väliintulokirjelmänsä 24.3.2016.

24 Itävallan tasavalta esitti 21.7.2016 huomautuksensa Tšekin tasavallan, Ranskan tasavallan, Unkarin, Puolan tasavallan, Romanian, Slovakian tasavallan ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliintulokirjelmistä.

25 Komissio esitti 19.7.2016 huomautuksensa Luxemburgin suurherttuakunnan väliintulokirjelmästä.

26 Unionin yleinen tuomioistuin (viides jaosto) päätti esittelevän tuomarin ehdotuksesta aloittaa asian käsittelyn suullisen vaiheen ja esitti työjärjestyksensä 89 artiklassa tarkoitettuina prosessinjohtotoimina kirjallisia kysymyksiä Itävallan tasavallalle, Yhdistyneelle kuningaskunnalle ja komissiolle. Nämä osapuolet vastasivat kysymyksiin asetetuissa määräajoissa.

27 Komissio toimitti 14.9.2017 näytön esittämistä koskevan pyynnön, johon oli liitetty yksi asiakirja. Tämä pyyntö ja tämä asiakirja liitettiin asiakirja-aineistoon, ja muilla osapuolilla oli tilaisuus esittää niistä huomautuksensa.

28 Slovakian tasavalta esitti 18.9.2017 ja Yhdistynyt kuningaskunta 28.9.2017 päivätyllä kirjeellä huomautuksensa suullista käsittelyä varten laaditusta kertomuksesta.

29 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Unkari, Itävallan tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta esittivät lausumansa ja vastauksensa unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin 5.10.2017 pidetyssä istunnossa.

30 Luxemburgin suurherttuakunta ja Itävallan tasavalta vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

31 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen perusteettomana

– velvoittaa Itävallan tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

32 Tšekin tasavalta ja Slovakian tasavalta vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen perusteettomana

– velvoittaa Itävallan tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

33 Unkari vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen perusteettomana

– velvoittaa Itävallan tasavallan korvaamaan kaikki esillä olevaan menettelyyn liittyvät oikeudenkäyntikulut, hallinnolliset kulut ja asianajokulut mukaan lukien.

34 Ranskan tasavalta, Puolan tasavalta, Romania ja Yhdistynyt kuningaskunta vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen perusteettomana.

III Oikeudellinen arviointi

35 Kanne perustuu kymmeneen kanneperusteeseen.

36 Itävallan tasavalta väittää ensimmäisellä kanneperusteellaan, että komissio on virheellisesti todennut erillisten ydinenergian markkinoiden olemassaolon ja katsonut, että nämä markkinat eivät toimi.

37 Toisen kanneperusteen mukaan komission toteamus, jonka mukaan Hinkley Point C:ssä käytetty teknologia on uutta, on virheellinen.

38 Kolmannen kanneperusteen mukaan komissio on virheellisesti todennut, että kyseessä olevat toimenpiteet olivat investointitukea. Itävallan tasavallan mukaan nämä toimenpiteet ovat toimintatukea, joka ei sovellu sisämarkkinoille.

39 Neljännellä kanneperusteellaan Itävallan tasavalta väittää, että toisin kuin komissio toteaa, Hinkley Point C:n rakentamisella ei pyritä ”yhteisen” edun mukaisen tavoitteen toteuttamiseen.

40 Viidennen kanneperusteensa yhteydessä Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole määrittänyt riittävästi kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia.

41 Kuudennella kanneperusteella pyritään osoittamaan virheelliseksi komission päätelmä, jonka mukaan kyseessä olevat toimenpiteet olivat suhteellisuusperiaatteen mukaisia.

42 Seitsemännellä kanneperusteellaan Itävallan tasavalta väittää, että Yhdistyneen kuningaskunnan olisi pitänyt toteuttaa Hinkley Point C:n osalta julkinen hankintamenettely.

43 Kahdeksannella kanneperusteellaan Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole noudattanut tiedonantoaan [SEUT 107] ja [SEUT 108] artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (EUVL 2008, C 155, s. 10; jäljempänä takauksia koskeva tiedonanto).

44 Yhdeksäs kanneperuste koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä.

45 Kymmenennen kanneperusteen mukaan oikeutta tulla kuulluksi on loukattu.

46 Esillä olevalla kanteellaan Itävallan tasavalta kyseenalaistaa komission päätelmän, jonka mukaan kyseessä olevien toimenpiteiden voitiin todeta soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

47 SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

48 Kuten oikeuskäytännöstä ilmenee, jotta tuen voidaan todeta soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, sen on kohdistuttava yleisen edun mukaisen tavoitteen muodostavan toiminnan kehittämiseen ja sen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikeasuhteinen (ks. vastaavasti tuomio 15.6.2010, Mediaset v. komissio, T-177/07, EU:T:2010:233, 125 kohta).

49 SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan kannalta on aluksi tarkasteltava neljättä kanneperustetta, joka koskee Yhdistyneen kuningaskunnan määrittämää yleisen edun mukaista tavoitetta, eli ydinenergian edistämistä ja tarkemmin uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamista, minkä jälkeen on arvioitava toista kanneperustetta, jonka mukaan komission toteamus siitä, että Hinkley Point C:ssä käytetty teknologia oli uutta, on virheellinen, sitten ensimmäistä kanneperustetta, jonka mukaan komissio on tehnyt virheitä merkityksellisten markkinoiden määrittämisessä ja todennut virheellisesti markkinahäiriön olemassaolon, sekä viidettä ja kahdeksatta kanneperustetta, joiden mukaan kyseessä olevat toimenpiteet on määritelty riittämättömästi eikä takauksia koskevaa tiedonantoa ole noudatettu, ja lopuksi kuudetta kanneperustetta, joka koskee suhteellisuusperiaatetta.

50 Kun otetaan huomioon näiden kanneperusteiden tarkastelun tulos, on tutkittava kolmas kanneperuste, jonka mukaan kyseessä olevat toimenpiteet ovat sisämarkkinoille soveltumatonta toimintatukea.

51 Tämän jälkeen tarkastellaan seitsemättä kanneperustetta, jonka mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan olisi pitänyt toteuttaa julkinen hankintamenettely Hinkley Point C:n osalta, ja kymmenettä kanneperustetta, jonka mukaan oikeutta tulla kuulluksi on loukattu.

52 Yhdeksäs kanneperuste, joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä, jakautuu kuuteen osaan, joissa on kyse komission perusteluista, joiden hyväksyttävyys on kyseenalaistettu ensimmäisen, toisen, kolmannen, neljännen, viidennen ja kuudennen kanneperusteen yhteydessä. Näitä osia tarkastellaan yhdessä niihin liittyvien kanneperusteiden kanssa.

53 Ennen Itävallan tasavallan esittämien kanneperusteiden tutkimista on kuitenkin otettava kantaa väitteisiin, joiden mukaan Unkarin väliintulokirjelmä on jätettävä tutkimatta.

A Väitteet, joiden mukaan Unkarin väliintulokirjelmä on jätettävä tutkimatta

54 Itävallan tasavalta väittää, että Unkarin väliintulokirjelmä on jätettävä tutkimatta. Sen mukaan väliintulokirjelmällä ei voi olla muuta tarkoitusta kuin toisen pääasian asianosaisen vaatimusten tukeminen. Se korostaa, että Unkari on hyväksytty väliintulijana tukemaan riidanalaisen päätöksen kumoamisvaatimuksen hylkäämistä vaativan komission vaatimuksia ja että tämä päätös perustuu SEUT 107 artiklaan. Unkari väittää kuitenkin kyseisessä väliintulokirjelmässä, että SEUT 107 artiklaa ei sovelleta atomienergia-alalla. Itävallan tasavalta vetoaa siihen, että jos nämä väitteet hyväksyttäisiin, ne johtaisivat riidanalaisen päätöksen kumoamiseen. Unkari ei näin ollen tue komission vaatimuksia.

55 On huomattava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan neljännen kohdan ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 142 artiklan mukaan väliintulohakemuksessa esitetyillä vaatimuksilla ei voi olla muuta tarkoitusta kuin jonkun pääasian asianosaisen vaatimusten tukeminen osittain tai kokonaan. Nämä määräykset eivät kuitenkaan estä väliintulijaa esittämästä erilaisia perusteluja kuin asianosainen, jota se tukee, edellyttäen, että näillä perusteluilla ei muuteta riita-asian kohdetta ja että väliintulon tarkoituksena on edelleen tukea tämän asianosaisen vaatimuksia (ks. vastaavasti tuomio 8.6.1995, Siemens v. komissio, T-459/93, EU:T:1995:100, 21 kohta).

56 Unkarin esittämästä väliintulokirjelmästä on ensinnäkin todettava, että tämän jäsenvaltion vaatimukset ovat yhdenmukaisia komission vaatimusten kanssa, sillä se vaatii Itävallan tasavallan riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen hylkäämistä.

57 Toiseksi on todettava, että Unkarin väliintulokirjelmästä ilmenee, että tämä jäsenvaltio ei kiistä sitä, että esillä olevan asian olosuhteissa komissiolla oli oikeus antaa riidanalainen päätös SEUT 107 artiklan perusteella.

58 Vaikka oletettaisiinkin, että joidenkin Unkarin esittämien väitteiden komission toimivallasta antaa SEUT 107 ja SEUT 108 artiklaan perustuvia päätöksiä atomienergia-alalla olisi katsottava muuttavan riita-asian kohdetta, tämä ei näissä olosuhteissa olisi peruste jättää Unkarin väliintulokirjelmä kokonaisuudessaan tutkimatta, toisin kuin Itävallan tasavalta väittää.

B Neljäs kanneperuste, jonka mukaan ydinenergian edistäminen ei ole ”yhteisen” edun mukainen tavoite, ja yhdeksännen kanneperusteen viides osa, joka koskee riidanalaisen päätöksen perustelujen puutteellisuutta

59 Neljäs kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen viides osa koskevat riidanalaisen päätöksen 366–374 perustelukappaleesta ilmenevää komission päätelmää, jonka mukaan tavoite, jonka Yhdistynyt kuningaskunta pyrki kyseessä olevilla toimenpiteillä saavuttamaan, eli ydinenergian edistäminen, on ”yhteisen” edun mukainen tavoite.

60 Aluksi tarkastellaan Itävallan tasavallan väitteitä, jotka se esittää yhdeksännen kanneperusteensa viidennessä osassa ja joilla se pyrkii osoittamaan, että riidanalaista päätöstä ei ole perusteltu riittävästi sen päätelmän osalta, jonka mukaan tavoite, jonka Yhdistynyt kuningaskunta pyrki kyseessä olevilla toimenpiteillä saavuttamaan, on ”yhteisen” edun mukainen tavoite. Toiseksi tarkastellaan Luxemburgin suurherttuakunnan ja Itävallan tasavallan neljännen kanneperusteen tueksi esittämiä väitteitä, joilla pyritään kyseenalaistamaan komission riidanalaisen päätöksen 366–374 perustelukappaleessa esittämät perustelut.

1 Yhdeksännen kanneperusteen viides osa, joka koskee riidanalaisen päätöksen perustelujen puutteellisuutta

61 Itävallan tasavalta väittää yhdeksännen kanneperusteen viidennessä osassa, että riidanalaisessa päätöksessä ei ole perusteltu riittävästi päätelmää, jonka mukaan tavoite, jonka Yhdistynyt kuningaskunta pyrki kyseessä olevilla toimenpiteillä saavuttamaan, on ”yhteisen” edun mukainen tavoite, koska komissio ei ole kyseisessä päätöksessä tuonut riittävästi esille Euratomin perustamissopimuksen määräysten ja EUT-sopimuksen valtiontukisääntöjen välistä suhdetta. Kyseisen toimielimen tältä osin esittämät perustelut ovat sen mukaan käsittämättömät ja riittämättömät.

62 Komissio kiistää tämän väitteen.

63 Aluksi on huomattava, että SEUT 296 artiklassa edellytettyjen perustelujen on oltava kyseessä olevan toimenpiteen luonteen mukaisia, ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden (tuomio 22.6.2006, Belgia ja Forum 187 v. komissio, C-182/03 ja C-217/03, EU:C:2006:416, 137 kohta). Perusteluvelvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimenpiteen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka niillä, joille toimenpide on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, sillä tutkittaessa sitä, täyttävätkö toimenpiteen perustelut SEUT 296 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (tuomio 11.7.2014, DTS Distribuidora de Televisión Digital v. komissio, T-533/10, EU:T:2014:629, 199 kohta).

64 Tämän oikeuskäytännön valossa on tutkittava, onko riidanalaisessa päätöksessä esitetty riittävät perustelut päätelmälle, jonka mukaan tavoite, jonka Yhdistynyt kuningaskunta pyrki kyseessä olevilla toimenpiteillä saavuttamaan, on ”yhteisen” edun mukainen tavoite.

65 Ensinnäkin on todettava, että komissio ei ole riidanalaisen päätöksen 366–374 perustelukappaleessa ottanut nimenomaisesti kantaa Euratomin perustamissopimuksen määräysten ja SEUT 107 artiklan väliseen suhteeseen. On kuitenkin huomattava, että erityisesti kyseisen päätöksen 7 kohdasta, jonka otsikkona on ”Valtiontuen olemassaolo”, ilmenee komission katsoneen, että SEUT 107 artiklaa voitiin soveltaa kyseessä oleviin toimenpiteisiin. On myös tuotava esille, että tämän päätöksen 9.2 kohdassa, jonka otsikkona on ”Yhteisen edun mukaiset tavoitteet”, komissio perusti päätelmänsä, jonka mukaan ydinenergian edistäminen on ”yhteisen” edun mukainen tavoite, erityisesti Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohtaan ja 40 artiklaan. Tästä viimeksi mainitusta kohdasta ilmenee siten komission katsoneen, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaa sovellettaessa oli otettava huomioon Euratomin perustamissopimuksen määräykset.

66 Toiseksi on otettava huomioon asiayhteys, jossa riidanalainen päätös on annettu ja johon kuuluu komission aikaisempi käytäntö, jonka oletetaan olevan jäsenvaltioiden tiedossa. Komission kyseisessä päätöksessä noudattama lähestymistapa vastaa sen aikaisempaa käytäntöä, jonka mukaan jäsenvaltion toimenpiteitä, jotka koskevat Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa alaa, on arvioitava myös SEUT 107 artiklan perusteella, jos ne eivät ole Euratomin perustamissopimuksen tavoitteiden kannalta välttämättömiä tai ovat sen tavoitteiden ulkopuolella tai vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua sisämarkkinoilla (ks. tältä osin valtiontuesta, jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo myöntää British Energy plc:lle, 22.9.2004 tehty komission päätös 2005/407/EY; EUVL 2004, L 142, s. 26, 239 perustelukappale), ja jonka mukaan Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluva tavoite voi olla SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yhteisen edun mukainen tavoite (ks. vastaavasti valtiontuesta, jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo myöntää ydinjätehuoltoviraston (Nuclear Decommissioning Authority) perustamista varten, 4.4.2006 tehty komission päätös 2006/643/EY; EUVL 2006, L 268 s. 37, 162 perustelukappale).

67 Näillä perusteilla on katsottava, että riidanalaisen päätöksen perusteluista ilmenee riittävän selvästi komission katsoneen, että vaikka kyseessä olevat toimenpiteet koskivat ydinenergiaa, siltä osin kuin ne ovat valtiontukea niiden soveltuvuutta sisämarkkinoille oli arvioitava SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Kyseisistä perusteluista ilmenee niin ikään riittävän selvästi komission katsoneen, että tätä määräystä sovellettaessa, erityisesti määritettäessä ydinenergian edistäminen tässä määräyksessä tarkoitetuksi yhteisen edun mukaiseksi tavoitteeksi, oli otettava huomioon Euratomin perustamissopimuksen määräykset. Näiden perustelujen avulla Itävallan tasavalta on siten saanut tietää kyseisen päätöksen perustelut ja unionin yleinen tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa.

68 Näin ollen yhdeksännen kanneperusteen viides osa, joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä, on hylättävä.

2 Neljäs kanneperuste, joka koskee komission perustelujen hyväksyttävyyttä

69 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta esittävät väitteitä, joilla ne pyrkivät kyseenalaistamaan komission riidanalaisen päätöksen 366–374 perustelukappaleessa esittämät perustelut. Nämä jäsenvaltiot vetoavat ennen kaikkea siihen, että toisin kuin komissio toteaa, ydinenergian edistäminen ei vastaa mitään yhteisen edun mukaista tavoitetta.

70 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

71 Ennen kuin tutkitaan Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joilla ne pyrkivät kyseenalaistamaan komission päätelmän siitä, että ydinenergian edistäminen on ”yhteisen” edun mukainen tavoite, on aluksi otettava kantaa siihen, miltä osin SEUT 107 artiklaa voidaan soveltaa ydinenergia-alaa koskeviin toimenpiteisiin ja miltä osin sitä sovellettaessa on otettava huomioon Euratomin perustamissopimuksen tavoitteet.

a) SEUT 107 artiklan soveltaminen ydinenergia-alaa koskeviin toimenpiteisiin ja Euratomin perustamissopimuksen tavoitteiden huomioon ottaminen tätä määräystä sovellettaessa

72 Tarkasteltaessa SEUT 107 artiklan soveltamista ydinenergia-alaa koskeviin toimenpiteisiin on huomattava, että Euratomin perustamissopimuksen 106 A artiklan 3 kohdan mukaan EU-sopimuksen ja EUT-sopimuksen määräyksillä ei poiketa Euratomin perustamissopimuksen määräyksistä. Näin ollen Euratomin perustamissopimuksen määräykset ovat erityissääntöjä EUT-sopimuksen määräyksiin nähden ja ristiriitatilanteissa niillä poiketaan siten näistä viimeksi mainituista määräyksistä.

73 Se, että Euratomin perustamissopimuksen määräykset ovat erityissääntöjä EUT-sopimuksen määräyksiin nähden, ei estä soveltamasta SEUT 107 artiklaa toimenpiteisiin, joilla on Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluva tavoite. Siltä osin kuin Euratomin perustamissopimuksessa ei ole erityisiä sääntöjä, tällaisiin toimenpiteisiin voidaan soveltaa EUT-sopimuksen määräyksiä, jotka koskevat tiettyä unionin politiikkaa (ks. vastaavasti tuomio 29.3.1990, Kreikka v. neuvosto, C-62/88, EU:C:1990:153, 17 kohta; tuomio 12.4.2005, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-61/03, EU:C:2005:210, 44 kohta ja tuomio 4.6.2015, Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, 69–82 kohta; ks. analogisesti myös lausunto 1/94 (WTO-sopimukseen liitetyt sopimukset), 15.11.1994, EU:C:1994:384, 24 kohta).

74 On kuitenkin todettava, että Euratomin perustamissopimukseen ei sisälly tyhjentäviä kilpailusääntöjä, jotka voisivat estää EUT-sopimuksen VII osaston 1 luvun määräysten soveltamisen. Euratomin perustamissopimuksessa ei ole tyhjentäviä sääntöjä etenkään valtiontuista.

75 Tietyt Euratomin perustamissopimuksen määräykset, kuten sen 2 artiklan c alakohta ja sen toisen osaston IV luvun määräykset, koskevat tosin investointeja ydinenergia-alalla. Näissä määräyksissä ei kuitenkaan aseteta edellytyksiä, joiden perusteella ydinenergia-alan investointeja koskevaa valtiontukea voitaisiin sen aiheuttamasta kilpailun vääristymisestä huolimatta pitää sisämarkkinoille soveltuvana.

76 SEUT 107 artiklaa sovelletaan siten kyseessä oleviin toimenpiteisiin, vaikka niillä on Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluva tavoite.

77 Euratomin perustamissopimuksen 106 A artiklan 1 kohta, jossa luetellaan tietyt EU-sopimuksen ja EUT-sopimuksen määräykset, joita sovelletaan Euratomin perustamissopimukseen, ei kyseenalaista tätä johtopäätöstä. Kuten Lissabonin sopimukseen liitetyn, Euratomin perustamissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan N:o 2 (EUVL 2007, C 306, s. 199) toisesta perustelukappaleesta ilmenee, tällä määräyksellä rajoitutaan mukauttamaan mainittu sopimus uusiin sääntöihin, jotka vahvistetaan EU-sopimuksessa ja EUT-sopimuksessa, erityisesti toimielimiä koskevien ja varainhoitoa koskevien asioiden osalta. Tästä määräyksestä ei sitä vastoin voida päätellä, että kaikkia niitä EU-sopimuksen ja EUT-sopimuksen määräyksiä, joita siinä ei ole mainittu, ei voitaisi soveltaa toimenpiteisiin, joilla on Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluva tavoite. Tällainen Euratomin perustamissopimuksen 106 A artiklan 1 kohdan tulkinta ei vastaisi tämän artiklan 3 kohtaa, josta voidaan päätellä, että EU-sopimuksen ja EUT-sopimuksen määräyksiä voidaan lähtökohtaisesti soveltaa ydinenergia-alalla ja että ainoastaan siinä tapauksessa, että Euratomin perustamissopimuksessa määrätään erityissääntöjä, EU-sopimuksen ja EUT-sopimuksen määräyksiä ei sovelleta.

78 SEUT 107 artiklaa sovelletaan siten kyseessä oleviin toimenpiteisiin. Sovellettaessa tätä määräystä ydinenergia-alaa koskeviin toimenpiteisiin on kuitenkin otettava huomioon Euratomin perustamissopimuksen määräykset ja tavoitteet.

b) Väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan komission päätelmä siitä, että ydinenergian edistäminen on ”yhteisen” edun mukainen tavoite

79 Edellä 72–78 kohdassa esitetty on otettava huomioon tutkittaessa Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joilla ne pyrkivät kyseenalaistamaan riidanalaisen päätöksen 374 perustelukappaleesta ilmenevän komission päätelmän siitä, että ydinenergian edistämistä koskeva tavoite, jonka Yhdistynyt kuningaskunta pyrki kyseessä olevilla toimenpiteillä saavuttamaan, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentaminen, oli ”yhteisen” edun mukainen tavoite.

80 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät ensinnäkin, että jos tavoitteessa jätetään ottamatta huomioon yhdenkin jäsenvaltion oikeutetut edut, sitä ei voida pitää yhteisen edun mukaisena tavoitteena, ja korostavat myös, että tietyt jäsenvaltiot ovat aina hylänneet ajatuksen, jonka mukaan uusien ydinreaktorien rakentaminen olisi yhteisen eurooppalaisen edun mukainen tavoite.

81 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

82 Tältä osin on ensinnäkin huomattava, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

83 Toiseksi on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin totesi 15.6.2010 antamansa tuomion Mediaset v. komissio (T-177/07, EU:T:2010:233) 125 kohdassa, että jotta tuki on SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla sisämarkkinoille soveltuva, sillä on oltava ”yhteisen” edun mukainen tavoite ja sen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikeasuhteinen.

84 Kyseisessä 15.6.2010 annetussa tuomiossa Mediaset v. komissio (T-177/07, EU:T:2010:233) olevaa viittausta ”yhteisen” edun mukaisen tavoitteen toteuttamiseen ei kuitenkaan pidä ymmärtää vaatimukseksi, jonka mukaan ainoastaan tavoitteet, jotka ovat kaikkien jäsenvaltioiden tai suurimman osan niistä intressissä, voitaisiin ottaa huomioon SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaa sovellettaessa.

85 SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaa sovellettaessa on pidettävä erillään yhtäältä jäsenvaltion tavoite, joka voi koskea muun muassa tietyn toiminnan kehittämistä, ja toisaalta edellytys, jonka mukaan valtiontuki ei saa muuttaa kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

86 Ei voida katsoa, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa rajoitettaisiin tavoitteet, jotka jäsenvaltiot voivat pyrkiä saavuttamaan, tavoitteisiin, jotka ovat kaikkien tai useimpien unionin jäsenvaltioiden intressissä. Unionin yleinen tuomioistuin on viitatessaan 15.6.2010 antamansa tuomion Mediaset v. komissio (T-177/07, EU:T:2010:233) 125 kohdassa ”yhteiseen” etuun tyytynyt toteamaan, että kyseessä on oltava yleinen etu eikä pelkästään tuensaajan yksityinen etu.

87 SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa mainitulla yhteisen edun käsitteellä pyritään saavuttamaan tasapaino tukitoimenpiteestä seuraavien hyötyjen ja haittojen välillä, ja se on esteenä kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla muuttavien toimenpiteiden hyväksymiselle. Se kuuluu siten kyseisen määräyksen soveltamisen yhteydessä suoritettavan tutkinnan myöhempään

vaiheeseen. Siitä ei siten voida päätellä, että yleisen edun mukaiset tavoitteet, jotka jäsenvaltio voi pyrkiä saavuttamaan, rajoittuisivat niihin, jotka ovat yhteisiä kaikille jäsenvaltioille tai suurimmalle osalle jäsenvaltioista.

88 Riidanalaisen päätöksen 374 perustelukappaleesta ilmenevä komission toteamus, jonka mukaan kyseessä olevat toimenpiteet edistävät ”yhteisen” edun mukaisen tavoitteen saavuttamista, on luettava nämä perustelut huomioon ottaen. Tämä perustelukappale sisältyy kyseisen päätöksen 9.2 kohtaan, jossa komissio otti kantaa siihen, onko ydinenergian edistäminen tavoite, jota voidaan laillisesti pyrkiä toteuttamaan SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Kyseisessä perustelukappaleessa komissio on siten ainoastaan todennut, että Euratomin perustamissopimuksen määräykset huomioon ottaen Yhdistyneellä kuningaskunnalla oli oikeus määrittää ydinenergian edistäminen kyseisessä määräyksessä tarkoitetuksi yhteisen edun mukaiseksi tavoitteeksi. Sitä vastoin komissio ei ole tässä perustelukappaleessa todennut, että tämä tavoite olisi yhteinen kaikille jäsenvaltioille tai suurimmalle osalle jäsenvaltioista. Se ei myöskään ole ottanut kantaa siihen, muuttivatko kyseessä olevat toimenpiteet kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Tämän päätöksen systematiikasta ilmenee selvästi, että se on tutkinut tämän kysymyksen myöhemmässä vaiheessa eli saman päätöksen 9.3–9.6 kohdassa.

89 Edellä esitetyn perusteella on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komissio ei olisi riidanalaisen päätöksen 374 perustelukappaleessa ottanut riittävästi huomioon sitä, että tietyt jäsenvaltiot, kuten Itävallan tasavalta, ovat aina hylänneet ajatuksen uusien ydinreaktorien rakentamisesta.

90 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että komissio on riidanalaisen päätöksen 366–374 perustelukappaleessa jättänyt huomiotta sen, että tuen tarpeellisuutta ja sen vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan pitäisi arvioida unionin kannalta. Tässä yhteydessä se toteaa, että SEU 34 artiklassa ja SEUT 142 artiklassa mainitut yhteisen edun käsitteet koskevat niin ikään kaikkien jäsenvaltioiden etua.

91 Nämä väitteet on hylättävä.

92 Riittää, kun todetaan, että komissio ei ole riidanalaisen päätöksen 366–374 perustelukappaleessa kyseenalaistanut sitä, että siltä osin kuin SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan valtiontuki ei saa muuttaa kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, on otettava huomioon unionin ja kaikkien jäsenvaltioiden etu. Kuten edellä 88 kohdassa on selostettu, komissio ei ole kyseisissä perustelukappaleissa ottanut kantaa tähän intressivertailuun vaan ainoastaan kysymykseen siitä, oliko Yhdistyneellä kuningaskunnalla oikeus määrittää ydinenergian edistäminen yhteisen edun mukaiseksi tavoitteeksi.

93 Kolmanneksi Itävallan tasavalta esittää väitteitä kyseenalaistaakseen komission päätelmän, jonka mukaan jäsenvaltiolla on oikeus pyrkiä toteuttamaan ydinenergian edistämistä koskevaa tavoitetta ja tarkemmin rakentamaan uutta ydinenergian tuotantokapasiteettia SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuna yleisen edun mukaisena tavoitteena. Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohta ei ensinnäkään kohdistu jäsenvaltioihin. Toiseksi tämä määräys koskee ainoastaan ydinenergian kehittämisessä tarvittavia peruslaitoksia. Hinkley Point C ei ole tässä mielessä peruslaitos. Kolmanneksi ydinenergian edistämistä koskeva tavoite on jo toteutettu, sillä kaikkialla Euroopassa on rakennettu useita ydinvoimalaitoksia. Neljänneksi komissio on sivuuttanut Euratomin perustamissopimuksen historiallisen asiayhteyden ja siitä seuraavat rajoitukset.

94 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

95 Kuten edellä 80–89 kohdassa on todettu, SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla kyseessä olevan toimenpiteen yleisen edun mukaisen tavoitteen ei täydy välttämättä olla kaikille jäsenvaltioille tai suurimmalle osalle jäsenvaltioista yhteinen tavoite.

96 On myös muistettava, että kuten edellä 72–78 kohdassa on todettu, sovellettaessa SEUT 107 artiklaa toimenpiteisiin, joilla on Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluva tavoite, on otettava huomioon Euratomin perustamissopimuksen määräykset ja tavoitteet. Euratomin perustamissopimuksen 1 artiklan toisesta kohdasta ilmenee, että atomienergiayhteisön päämääränä on toteuttamalla ydinteollisuuden nopeaa rakentamista ja kasvua varten tarvittavat edellytykset myötävaikuttaa elintason nousuun jäsenvaltioissa ja yhteyksien kehittämiseen muiden maiden kanssa. Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohdan nojalla atomienergiayhteisön on päämääränsä toteuttamiseksi kyseisessä perustamissopimuksessa määrätyin edellytyksin helpotettava investointeja ja varmistettava ydinenergian kehittämisessä tarvittavien peruslaitosten rakentaminen yhteisössä erityisesti kannustamalla yritysten aloitteita.

97 Kun otetaan huomioon Euratomin perustamissopimuksen 1 artiklan toinen kohta ja 2 artiklan c alakohta, on todettava, että komissio ei ole tehnyt virhettä katsoessaan, että Yhdistyneellä kuningaskunnalla oli oikeus määrittää ydinenergian edistäminen ja tarkemmin uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentaminen SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetuksi yleisen edun mukaiseksi tavoitteeksi. Tämä tavoite liittyy atomienergiayhteisön tavoitteeseen helpottaa investointeja ydinenergia-alalla, ja Euratomin perustamissopimuksen 192 artiklan ensimmäisestä kohdasta ilmenee, että jäsenvaltiot helpottavat atomienergiayhteisön päämäärän toteuttamista. Toisaalta SEUT 194 artiklan 2 kohdan toisesta alakohdasta ilmenee, että kullakin jäsenvaltiolla on oikeus valita eri energialähteistä haluamansa.

98 Yksikään Itävallan tasavallan esittämistä väitteistä ei kyseenalaista tätä päätelmää.

99 Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin komission sivuuttaneen Euratomin perustamissopimuksen historiallisen asiayhteyden ja siitä seuraavat rajoitukset. Euratomin perustamissopimuksen tekemisajankohtana vallinnut innostus ydinvoimaa kohtaan on tänä päivänä väistynyt useissa jäsenvaltioissa ja tehnyt tilaa suuren osan väestöstä jakamalle avoimelle skeptisyydelle ja johtanut jopa tämän energiantuotantomuodon täydelliseen hylkäämiseen ja siitä kokonaan luopumiseen. Toisin kuin muita primaarioikeuden määräyksiä, Euratomin perustamissopimuksen määräyksiä ei ole lainkaan tarkistettu, ja ne ovat siten EUT-sopimuksen sääntöjä edeltäviä määräyksiä.

100 Nämä väitteet on hylättävä.

101 Toisin kuin Itävallan tasavalta antaa ymmärtää, Euratomin perustamissopimuksen määräykset ovat täysin voimassa, eikä tätä perustamissopimusta voida pitää EUT-sopimusta edeltävänä lainsäädäntönä. On huomattava, että Euratomin perustamissopimuksen 208 artiklan mukaan kyseinen perustamissopimus on tehty rajoittamattomaksi ajaksi ja että Lissabonin sopimukseen liitetyn, Euratomin perustamissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan N:o 2 johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen mukaan Euratomin perustamissopimuksen määräykset tuottavat edelleen täysimääräisesti niillä olevat oikeusvaikutukset. Toisaalta tästä pöytäkirjasta ilmenee, että Lissabonin sopimuksella on muutettu paitsi EUT-sopimusta ja EU-sopimusta ja vahvistettu ne, myös muutettu Euratomin perustamissopimusta ja vahvistettu se.

102 Tässä yhteydessä on hylättävä myös Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan Lissabonin sopimuksen hyväksyneen hallitustenvälisen konferenssin päätösasiakirjaan liitettyjen julistusten julistuksesta N:o 54 ilmenee, että Euratomin perustamissopimus on aikansa elänyt. Pelkästään se, että viisi jäsenvaltiota on julistanut, että Euratomin perustamissopimuksen määräyksiä ei ole asiallisesti muutettu sen voimaantulon jälkeen ja että ne pitäisi saattaa ajan tasalle, ei kyseenalaista päätelmää, jonka mukaan Euratomin perustamissopimuksen määräykset ovat täysimääräisesti voimassa.

103 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta vetoaa täysivaltaisten edustajien yhteiseen julistukseen Euratomin perustamissopimuksen soveltamisesta Norjan kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehtyjen asiakirjojen (EYVL 1994, C 241, s. 382) yhteydessä riittää, kun todetaan tästä julistuksesta ilmenevän, että jäsenvaltiot päättävät omien poliittisten suuntaviivojensa mukaisesti tuottaa tai olla tuottamatta ydinenergiaa. Siitä ei voida päätellä, että ydinenergian edistäminen jossakin jäsenvaltiossa ei voisi olla SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yleisen edun mukainen tavoite, jonka jäsenvaltio voi päättää pyrkiä saavuttamaan.

104 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohta koskee ainoastaan ydinenergian kehittämisessä tarvittavia peruslaitoksia ja että ydinenergian edistämistä koskeva tavoite on jo toteutettu.

105 Tältä osin on huomattava, että riidanalainen päätös perustuu SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaan ja että tässä määräyksessä viitataan tietyn toiminnan kehitykseen. On todettava, että komissio ei ole tehnyt virhettä katsoessaan, että Hinkley Point C:n rakentamisella oli tarkoitus kehittää tiettyä toimintaa kyseisessä määräyksessä tarkoitetulla tavalla. SEUT 194 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus valita eri energialähteiden välillä. On myös tuotava esille, että kuten muun muassa riidanalaisen päätöksen 510 perustelukappaleesta ja muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen kuudennesta ja seitsemännestä perustelukappaleesta ilmenee, Hinkley Point C:n rakentamisella oli tarkoitus korvata vanhentuva ydinenergian tuotantokapasiteetti, jonka alasajoa oli suunniteltu. On selvää, että kyseisessä laitoksessa käytettävä teknologia on kehittyneempää kuin nykyisissä ydinvoimalaitoksissa käytetty teknologia.

106 Näillä perusteilla on hylättävä Itävallan tasavallan väite siitä, että Hinkley Point C ei ollut ydinenergian kehittämisessä tarvittava peruslaitos ja että ydinenergian edistämistä koskeva tavoite oli jo toteutettu.

107 Kolmanneksi Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohta ei kohdistu jäsenvaltioihin, on niin ikään hylättävä. Vaikka tämä määräys ei koske suoraan jäsenvaltioita vaan atomienergiayhteisöä, Yhdistyneellä kuningaskunnalla oli oikeus ottaa se huomioon, sillä kyseisen perustamissopimuksen 192 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan jäsenvaltiot helpottavat atomienergiayhteisön päämäärän toteuttamista.

108 Neljänneksi Itävallan tasavalta väittää, että jos ydinenergian edistämistä pidettäisiin yleisen edun mukaisena tavoitteena SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla, kaikki toimenpiteet, joilla on tämä tavoite, olisi mahdollista oikeuttaa. Riittää, kun todetaan, että komissio on riidanalaisen päätöksen 374 perustelukappaleessa todennut ainoastaan, että ydinenergian edistäminen on yleisen edun mukainen tavoite. Sitä vastoin se ei ole kyseisessä perustelukappaleessa tutkinut tämän tavoitteen kannalta, olivatko kyseessä olevat toimenpiteet asianmukaisia, tarpeellisia ja oikeasuhteisia. Se on tutkinut tämän kysymyksen kyseisen päätöksen 9.3–9.6 kohdassa.

109 Näin ollen on hylättävä kaikki väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että Euratomin perustamissopimuksen määräysten perusteella ei voitaisi katsoa, että ydinenergian edistäminen ja tarkemmin uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentaminen ovat SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yleisen edun mukainen tavoite.

110 Neljänneksi Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta vetoavat siihen, että ydinenergian edistäminen on ristiriidassa ympäristönsuojelun periaatteen, ennalta varautumisen periaatteen, saastuttaja maksaa -periaatteen ja kestävyysperiaatteen kanssa sekä tiettyjen SEUT 194 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen periaatteiden, kuten energiatehokkuuden edistämisen, uusiin energialähteisiin perustuvien energiamuotojen kehittämisen ja energiaverkkojen edistämisen, kanssa. Näiden jäsenvaltioiden mukaan komission ei olisi pitänyt antaa ehdotonta etusijaa ydinenergian

edistämistä koskevalle tavoitteelle, vaan sen olisi pitänyt ottaa huomioon ydinenergian edistämisen ja edellä mainittujen periaatteiden välinen ristiriita. Tässä yhteydessä Luxemburgin suurherttuakunta mainitsee myös terroristi-iskuihin liittyvän riskin.

111 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

112 Tältä osin on huomattava, että Euratomin perustamissopimuksen tavoitteiden vuoksi ei voida katsoa, että Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan esille tuomat tavoitteet olisivat esteenä sille, että jäsenvaltio määrittää ydinenergian edistämisen SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetuksi yleisen edun mukaiseksi tavoitteeksi. Periaatteista, jotka nämä jäsenvaltiot johtavat EUT-sopimuksesta, on todettava, että Euratomin perustamissopimuksen 106 A artiklan 3 kohdan mukaan EU-sopimuksen ja EUT-sopimuksen määräyksillä ei poiketa Euratomin perustamissopimuksen määräyksistä.

113 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väite, jonka mukaan komissio olisi antanut ehdottoman etusijan ydinenergian edistämistä koskevalle tavoitteelle, on hylättävä. Riittää, kun todetaan, että komissio on riidanalaisen päätöksen 9.2 kohdassa ainoastaan todennut, että ydinenergian edistäminen on SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yleisen edun mukainen tavoite. Se ei sitä vastoin ole tässä arviointinsa vaiheessa tutkinut kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuutta.

114 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta pyrkivät väitteillään osoittamaan, että ydinenergian edistäminen ei voi olla SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yleisen edun mukainen tavoite, nämä väitteet on näin ollen hylättävä. Siltä osin kuin näillä väitteillä pyritään kyseenalaistamaan komission päätelmät kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuudesta, ne on kuitenkin otettava huomioon tutkittaessa kuudetta kanneperustetta, joka koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista.

115 Viidenneksi Itävallan tasavalta väittää, että komission määräajoin julkaisemista ohjeellisista ydinalan ohjelmista ilmenee, että Euratomin perustamissopimuksen 40 artiklan mukaisesti investointeja ydinenergiaan ei voida pitää yhteisen edun mukaisina tavoitteina.

116 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

117 On ensinnäkin todettava, että ohjeellisten ydinalan ohjelmien luonteen vuoksi (ks. Euratomin perustamissopimuksen 40 artikla) edellä 79–115 kohdassa esitettyjä perusteluja, jotka perustuvat Euratomin perustamissopimuksen ja EUT-sopimuksen määräyksiin, ei voida kyseenalaistaa komission näissä ohjelmissa esittämillä toteamuksilla.

118 Toiseksi on joka tapauksessa todettava, ettei Itävallan tasavallan mainitsemista ohjeellisista ydinalan ohjelmista millään tavoin ilmene, ettei ydinenergian edistäminen ole toimintaa, jonka kehitystä ei voitaisi edistää SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

119 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta vetoaa siihen, että 4.10.2007 annetun ohjeellisen ydinalan ohjelman KOM(2007) 565 lopullinen 7 kohdasta ilmenee, että jäsenvaltiot päättävät, käyttävätkö ne ydinvoimaa vai eivät, tämä vahvistaa Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden edistää tätä energiaa (ks. edellä 97 kohta).

120 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta väittää, että 25.9.1996 annetun ohjeellisen ydinalan ohjelman KOM(1996) 339 lopullinen sivulta 18, 13.11.2008 annetun ohjeellisen ydinalan ohjelman KOM(2008) 776 lopullinen 3.3 kohdasta ja 4.10.2007 annetun ohjeellisen ydinalan ohjelman KOM(2007) 565 lopullinen 4.2 kohdasta ilmenee, että ydinenergian kilpailukyvyn vuoksi tällä alalla ei pitäisi myöntää

lainkaan valtiontukea, riittää, kun todetaan, ettei tällä väitteellä voida kyseenalaistaa komission päätelmää, jonka mukaan ydinenergian edistäminen voi olla SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yleisen edun mukainen tavoite. Sillä voitaisiin kyseenalaistaa ainoastaan komission päätelmä kyseessä olevien toimenpiteiden tarpeellisuudesta. Näin ollen tämä väite on tässä yhteydessä tehoton, mutta se otetaan huomioon tarkasteltaessa ensimmäistä kanneperustetta, joka koskee komission päätelmiä valtion toteuttamien toimien tarpeellisuudesta.

121 Näin ollen väitteet, jotka perustuvat komission julkaisemiin ohjeellisiin ydinalan ohjelmiin, on hylättävä.

122 Kuudenneksi Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole riidanalaisessa päätöksessä perustellut perinpohjaisesti energiantuotannon monipuolistamisen ja toimitusvarmuuden tavoitteita koskevia pohdintojaan. Luxemburgin suurherttuakunta puolestaan väittää, että toimitusvarmuutta ei ole taattu, sillä uraania on tuotava unionin ulkopuolisista maista.

123 Riittää, kun todetaan, että riidanalaisen päätöksen 366–374 perustelukappaleesta ilmenee, että komissio on katsonut ydinenergian edistämisen yleisen edun mukaiseksi tavoitteeksi, joka voi yksinään oikeuttaa kyseessä olevat toimenpiteet. Sitä vastoin todetessaan kyseisen päätöksen 374 perustelukappaleessa, että ydinenergian edistämisellä voidaan osaltaan edistää myös monipuolistamista ja toimitusvarmuutta, se ei ole todennut, että nämä kaksi muuta tavoitetta olisivat tavoitteita, joilla voidaan yksinään ja itsenäisesti oikeuttaa kyseessä olevat toimenpiteet. Näissä olosuhteissa ei voida väittää, että komissio ei olisi esittänyt perinpohjaisia perusteluja monipuolistamisen ja toimitusvarmuuden tavoitteita koskeville pohdinnoilleen tämän päätöksen 9.2 kohdan yhteydessä.

124 Tämä väite on näin ollen hylättävä.

125 Seitsemänneksi Itävallan tasavalta esittää myös väitteitä, jotka perustuvat ensinnäkin virheelliseen markkinoiden määrittämiseen, toiseksi markkinahäiriön puuttumiseen ydinvoimalaitosten rakentamisen ja toiminnan alalla, kolmanneksi kyseessä olevien toimenpiteiden määrittelyyn investointitueksi ja neljänneksi jäsenvaltioiden välisen kaupankäynnin edellytyksiin kohdistuvaan vaikutukseen.

126 Riittää, kun todetaan, että nämä väitteet kohdistuvat SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla suoritettavan tutkinnan vaiheisiin, jotka toteutetaan yleisen edun mukaisen tavoitteen määrittämisen jälkeen. Näillä väitteillä ei siten voida osoittaa komission virhettä, joka koskee ydinenergian edistämisen määrittämistä tässä määräyksessä tarkoitetuksi yleisen edun mukaiseksi tavoitteeksi.

127 Nämä väitteet ovat siten tehottomia siltä osin kuin ne on esitetty esillä olevan kanneperusteen tueksi. Ensimmäinen väite, joka koskee virheellistä markkinoiden määrittämistä, ja toinen väite, joka perustuu markkinahäiriön puuttumiseen, otetaan kuitenkin huomioon tarkasteltaessa ensimmäistä kanneperustetta, jonka mukaan komissio on todennut erillisten ydinenergian markkinoiden olemassaolon ja jonka mukaan sähkömarkkinoilla ei ollut häiriöitä. Kolmatta väitettä, joka koskee kyseessä olevien toimenpiteiden määrittämistä investointitueksi, tarkastellaan tutkittaessa kolmatta kanneperustetta, jonka mukaan kyseessä olevat toimenpiteet olisi pitänyt katsoa toimintatueksi. Neljäs väite, joka koskee vaikutusta jäsenvaltioiden välisen kaupankäynnin edellytyksiin, tutkitaan tarkasteltaessa kuudetta kanneperustetta, jolla pyritään osoittamaan virheelliseksi komission päätelmä, jonka mukaan kyseessä olevat toimenpiteet olivat suhteellisuusperiaatteen mukaisia.

128 Edellä esitetyn perusteella neljäs kanneperuste on hylättävä, jollei edellä 114, 120 ja 125 kohdassa esitetystä muuta johdu.

C Toinen kanneperuste, jonka mukaan komission toteamus siitä, että Hinkley Point C:ssä käytetty teknologia oli uutta, on virheellinen

129 Esillä oleva kanneperuste koskee riidanalaisen päätöksen 392 kohdasta ilmeneviä komission toteamuksia, joiden mukaan investoinneilla uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin pyrittiin yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen edistää ydinenergiaa ja joiden mukaan näitä investointeja ei olisi toteutettu ilman Yhdistyneen kuningaskunnan toimia.

130 Itävallan tasavalta katsoo, että kyseessä oleviin toteamuksiin liittyy virheitä.

131 Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin komission katsoneen virheellisesti, että teknologia, jota Hinkley Point C:ssä oli määrä käyttää, oli uutta teknologiaa. Sen mukaan kyse ei ole uudesta teknologiasta vaan toimivaksi osoitetusta teknologiasta, eli vuosikymmeniä käytetyn painevesireaktorin muunnelmasta, joka on huomattavan samankaltainen lukuisten nykyisin käytössä olevien reaktorien kanssa.

132 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät tämän väitteen.

133 Aluksi on tuotava esille, että tämä Itävallan tasavallan väite perustuu olettamaan, jonka mukaan komissio olisi riidanalaisen päätöksen 392 perustelukappaleessa todennut, että teknologia, jota Hinkley Point C:ssä oli määrä käyttää, oli uutta teknologiaa.

134 Tämä olettama on kuitenkin virheellinen.

135 Riidanalaisen päätöksen 392 perustelukappaleen saksankielisessä versiossa on tosin ilmaisu ”Investitionen in neue Nukleartechnologien”, joka viittaa investointeihin uusiin ydinteknologioihin.

136 Kuten riidanalaisen päätöksen ensimmäiseltä sivulta ilmenee, kuitenkin ainoastaan englanninkielinen versio on todistusvoimainen. Tämän päätöksen 392 perustelukappaleen englanninkielisessä versiossa on ilmaisu ”new nuclear investment”, joka viittaa investointeihin uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin, ja siinä mainitaan, että kyseisillä investoinneilla on tarkoitus toteuttaa kyseisen päätöksen 9.2 kohdassa ilmoitettu yleisen edun mukainen tavoite ja että kyseessä olevat toimenpiteet olivat tarpeen muun muassa tämän nimenomaisen investointien tyypin vuoksi. Kyseisessä perustelukappaleessa ei siten viitata uuteen ydinteknologiaan vaan investointeihin tällaiseen uuteen kapasiteettiin.

137 Tämän riidanalaisen päätöksen 392 perustelukappaleen tulkinnan vahvistavat myös kyseisen päätöksen 375–391 perustelukappale, jotka edeltävät tämän päätöksen 392 perustelukappaleesta ilmenevää päätelmää ja joissa komissio ei viittaa lainkaan uuden ydinteknologian käyttöön.

138 Itävallan tasavallan väite perustuu näin ollen riidanalaisen päätöksen 392 perustelukappaleen virheelliseen tulkintaan ja on hylättävä.

139 Toiseksi on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komissio ei ole täsmentänyt, mitä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua taloudellista toimintaa kyseessä olevilla toimenpiteillä oli tarkoitus edistää. Riittää, kun todetaan, että riidanalaisen päätöksen 392 perustelukappaleesta ilmenee riittävän selvästi, että kyse on ydinenergian edistämisestä.

140 Kolmanneksi on tutkittava Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa ja Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohdassa edellytetään toiminnan kehittämistä ja että pelkkä korvaava toimenpide ei täytä tätä edellytystä. Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös Itävallan tasavallan väite siitä, että tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi [SEUT] 107 ja 108 artiklan mukaisesti 17.6.2014 annetun komission

asetuksen (EU) N:o 651/2014 (EUVL 2014, L 187, s. 1) 6 artikla, suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 (EUVL 2014, C 200, s. 1) ja puitteita tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle koskeva komission tiedonanto (EUVL 2014, C 198, s. 1) ovat esteenä sille, että toimenpiteitä, joilla pyritään ainoastaan mahdollistamaan se, että yritys käyttää viimeisintä teknologiaa tai noudattaa turvallisuus- tai ympäristönormeja, pidetään sisämarkkinoille soveltuvina.

141 Ensinnäkin asetuksesta N:o 651/2014 riittää, kun todetaan, että siinä säädetään ainoastaan ryhmäpoikkeusta koskevasta standardoidusta lähestymistavasta, mutta se ei sido komissiota yksittäistapausta koskevassa tutkinnassa, joka toteutetaan suoraan SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella.

142 Toiseksi on todettava valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annetuista suuntaviivoista ja puitteita tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle koskevasta komission tiedonannosta, että Itävallan tasavallan väitteet koskevat yhtäältä kyseisten suuntaviivojen 18 kohdan a alakohdassa mainittuja tavoitteita, jotka koskevat unionin ympäristönsuojelunormien ylittämistä ja ympäristönsuojelun tason parantamista unionin normien puuttuessa, ja toisaalta tutkimus- ja kehitystyötä sekä innovaatiotoimintaa koskevia tavoitteita. Komissio ei kuitenkaan ole riidanalaisessa päätöksessä arvioinut kyseessä olevien toimenpiteiden yhteensoveltuutta näiden tavoitteiden kannalta. Nämä väitteet on näin ollen hylättävä.

143 Kolmanneksi on huomattava, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa edellytetään ainoastaan, että tukitoimenpiteet on tarkoitettu tietyn toiminnan kehityksen edistämiseen. Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohdalla on taas tarkoitus helpottaa investointeja ja varmistaa ydinenergian kehittämisessä tarvittavien peruslaitosten rakentaminen yhteisössä. Kummassakaan määräyksessä ei siten edellytetä teknologisen innovaation osoittamista.

144 Neljänneksi on todettava, että esillä olevan asian olosuhteissa ydinenergian edistämistä koskeva tavoite ja tarkemmin tavoite kannustaa yrityksiä investoimaan uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin täyttävät SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa ja Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohdassa asetetut edellytykset. Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, sillä perusteella, että tällä uudella kapasiteetilla oli tarkoitus korvata vanhentuvaa ydinenergian tuotantokapasiteettia, ei voida todeta, että kyse ei olisi näissä määräyksissä tarkoitetusta kehityksestä. Koska vanhentuvia ydinvoimalaitoksia on suljettava (ks. riidanalaisen päätöksen 510 perustelukappale ja muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen kuudes ja seitsemäs perustelukappale), ydinenergia Yhdistyneessä kuningaskunnassa olisi vähemmän kehittynyttä ilman investointeja uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin. Joka tapauksessa on selvää, että teknologia, jota Hinkley Point C:ssä on määrä käyttää, on kehittyneempää kuin ydinvoimalaitoksissa, jotka sillä on tarkoitus korvata, käytetty teknologia. Vaikka Itävallan tasavalta kiistää, että kyse olisi perustavanlaatuisesti uudesta teknologiasta, se myöntää, että kyse on kehittyneemmästä teknologiasta.

145 Näin ollen myös nämä väitteet on hylättävä ja toinen kanneperuste on siten kokonaisuudessaan hylättävä.

D Ensimmäinen kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen ensimmäinen ja toinen osa, jotka koskevat markkinoiden määrittämistä sekä markkinahäiriöön perustuvia komission perusteluja

146 Ensimmäinen kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen ensimmäinen ja toinen osa sekä neljännen kanneperusteen yhteydessä esitetyt väitteet, jotka koskevat ohjeellisia ydinalan ohjelmia, markkinoiden määrittämisessä tehtyjä virheitä ja markkinahäiriön puuttumista (edellä 120 ja 125 kohta), kohdistuvat komission riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa esittämiin perusteluihin, joissa se totesi, että ilman valtion toteuttamia toimia uutta ydinenergian tuotantokapasiteettia ei syntyisi riittävän nopeasti.

147 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta pitävät näitä perusteluja puutteellisina ja virheellisinä. Nämä jäsenvaltiot esittävät kolmeen ryhmään kuuluvia väitteitä. Ensinnäkin ne väittävät, että komissiolla ei ollut oikeutta päätellä Yhdistyneen kuningaskunnan toimien tarpeellisuutta. Ainoastaan tilanteessa, jossa se olisi todennut vapautetuilla sähkön tuotanto- ja toimitusmarkkinoilla häiriöitä, se olisi voinut todeta kyseessä olevien toimenpiteiden soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Komission perustelut ovat niiden mukaan tältä osin kuitenkin puutteelliset ja joka tapauksessa ilmeisen virheelliset. Toiseksi kyseiset jäsenvaltiot esittävät, että komissio on virheellisesti tukeutunut ydinvoimalaitosten rakentamisen ja toiminnan markkinoiden olemassaoloon ja että se ei ole perustellut riittävästi riidanalaista päätöstä tässä suhteessa. Kolmanneksi Itävallan tasavalta väittää, että komission lähestymistavassa suhtaudutaan myönteisesti ydinenergiaan.

1 Väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan komission päätelmä Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamien toimien tarpeellisuudesta

148 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että komissiolla ei ollut oikeutta päätellä Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamien toimien tarpeellisuutta. Näiden jäsenvaltioiden mukaan kyseessä olevien toimenpiteiden olisi voitu todeta soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla ainoastaan siinä tilanteessa, että komissio olisi todennut vapautetuilla sähkön tuotanto- ja toimitusmarkkinoilla häiriöitä. Sähkön tuotanto ja toimitus olisi kuitenkin voitu turvata muiden teknologioiden kuin ydinteknologian avulla. Komissiolla ei näin ollen ollut oikeutta todeta markkinahäiriötä.

149 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta katsovat, että nämä väitteet on hylättävä.

150 On muistettava, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohta ei sisällä nimenomaista edellytystä markkinahäiriöstä. Tässä määräyksessä edellytetään ainoastaan, että tuella on yleisen edun mukainen tavoite ja että se on asianmukainen, tarpeellinen ja oikeasuhteinen (ks. edellä 48 kohta). Näin ollen tätä määräystä sovellettaessa merkityksellinen kysymys on se, toteutuisiko yleisen edun mukainen tavoite, jonka jäsenvaltio pyrkii saavuttamaan, ilman sen toimia (ks. vastaavasti tuomio 9.6.2016, Magic Mountain Kletterhallen ym. v. komissio, T-162/13, ei julkaistu, EU:T:2016:341, 77 kohta).

151 Vaikka markkinahäiriö voi olla merkityksellinen seikka todettaessa jäsenvaltion tuen soveltuvuus sisämarkkinoille, markkinahäiriön puuttumisen seurauksena ei välttämättä ole SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa asetettujen edellytysten täyttymättä jääminen (tuomio 9.6.2016, Magic Mountain Kletterhallen ym. v. komissio, T-162/13, ei julkaistu, EU:T:2016:341, 78 ja 79 kohta ja tuomio 18.1.2017, Andersen v. komissio, T-92/11 RENV, ei julkaistu, EU:T:2017:14, 69 kohta). Jäsenvaltion toteuttamia toimia voidaan pitää tässä määräyksessä tarkoitetulla tavalla tarpeellisina esimerkiksi silloin, jos markkinavoimat eivät yksinään voi toteuttaa riittävän nopeasti yleisen edun mukaista tavoitetta, jonka jäsenvaltio pyrkii saavuttamaan, vaikka näitä markkinoita ei sellaisinaan voitaisi pitää häiriintyneinä.

152 Näiden seikkojen valossa on tarkasteltava Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteitä, joilla ne pyrkivät kyseenalaistamaan komission päätelmän Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamien toimien tarpeellisuudesta sen yleisen edun mukaisen tavoitteen, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Nämä väitteet perustuvat ensinnäkin siihen, että komissio ei ole esittänyt syitä, joiden vuoksi investointeja Hinkley Point C:hen olisi pidettävä luonteeltaan erityisinä ja niiden edellyttävän valtion toteuttamia toimia, toiseksi aineellisiin virheisiin ja muotovirheisiin, jotka vaikuttavat komission riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa esittämiin perusteluihin, kolmanneksi siihen, että komissio ei ole esittänyt syitä, joiden vuoksi toimitusvarmuuden ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tavoitteita ei voitaisi saavuttaa ilman valtiontukea, ja neljänneksi siihen, että komission olisi pitänyt selvittää tarkemmin, missä määrin Hinkley Point C turvautui uuteen teknologiaan.

a) Väite Hinkley Point C:hen tehtyjen investointien erityistä luonnetta koskevien perustelujen puutteellisuudesta

153 Itävallan tasavalta väittää, että komissio on riidanalaisen päätöksen 392 perustelukappaleessa viitannut Hinkley Point C:hen tehtyjen investointien erityiseen luonteeseen esittämättä kuitenkaan syitä, joiden vuoksi näitä investointeja olisi pidettävä luonteeltaan erityisinä.

154 Komissio kiistää nämä väitteet.

155 Komissio on riidanalaisen päätöksen 392 perustelukappaleessa tehnyt päätelmän kyseisen päätöksen 381–391 perustelukappaleessa esittämiensä perustelujen pohjalta. Tämän päätöksen 382 ja 383 perustelukappaleessa se on kuitenkin todennut, että ydinvoimainvestointeihin liittyi merkittävä riski korkeiden ensivaiheen pääomakustannusten sekä pitkien rakennusaikojen ja investointikustannusten takaisin saamiseksi tarvittavien pitkien toiminta-aikojen vuoksi. Komission mukaan tällaiselta merkittävältä riskiltä suojaavia markkinapohjaisia rahoitusvälineitä tai muuntyyppisiä sopimuksia ei ollut, mikä oli muutamille teknologioille, muun muassa ydinvoimalle, tyypillinen ilmiö. Markkinoilla saatavilla olevat välineet eivät ulottuneet 10 tai 15 vuotta pidemmälle sen paremmin pitkäaikaisina sopimuksina kuin riskiltä suojaavina välineinä. Tässä yhteydessä komissio viittasi erityisesti siihen, että toisin kuin muun energiainfrastruktuurin ja itse asiassa useimpien infrastruktuuri-investointien elinkaaret, ydinvoimalaitosten elinkaaret ovat erittäin pitkiä ja monimutkaisia. Se totesi erityisesti, että ydinvoimalaitoksen rakentaminen kestää tavallisesti kahdeksasta kymmeneen vuotta, se aiheuttaa kustannuksia ennen tulojen kertymistä ja riskin kantaa sijoittaja yksin. Lisäksi 60-vuotiselle käyttöiälle on tunnusomaista tulojen kertyminen, mutta ne perustuvat tukkuhintojen epävarmaan kehitykseen. Käyttöä seuraava käytöstäpoistovaihe voi kestää 40 vuotta, ja varoja on varattava laitoksen sulkemista varten. Lisäksi laitoksen alueella suoritetaan korkea-aktiivisen jätteen varastointia ja käsittelyä ennen sen siirtämistä loppusijoituspaikkaan, johon jäte on määrä varastoida tuhansiksi vuosiksi. On myös olemassa riski jarrutuksesta, mikä aiheuttaa epävarmuutta yksityisten sijoittajien kannalta, sillä ydinteknologian kiistanalaisen luonteen vuoksi toisiaan seuraavilla hallituksilla voi olla erilaisia näkemyksiä sen toivottavuudesta.

156 Riidanalaisen päätöksen 382 ja 383 perustelukappaleessa esitetyistä komission perusteluista ilmenevät riittävän selvästi syyt, joiden vuoksi sen mukaan investointeja uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamiseen ei toteutettaisi riittävän nopeasti ilman Yhdistyneen kuningaskunnan toimia, erityisesti tällaiselta merkittävältä riskiltä suojaavien markkinapohjaisten rahoitusvälineiden sekä muuntyyppisten sopimusten puuttumisen vuoksi.

157 Näin ollen väite riidanalaisen päätöksen 392 perustelukappaleessa esitettyjen perustelujen riittämättömyydestä on hylättävä.

b) Väite, joilla pyritään osoittamaan aineellisia virheitä ja muotovirheitä, jotka vaikuttavat komission riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa esittämiin perusteluihin

158 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta esittävät väitteitä, joilla ne pyrkivät osoittamaan virheellisiksi komission riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa esittämät perustelut, joiden mukaan ydinvoimainvestointeihin liittyvältä merkittävältä riskiltä suojaavien markkinapohjaisten rahoitusvälineiden sekä muuntyyppisten sopimusten puuttumisen vuoksi valtion toteuttamat toimet olivat tarpeen ydinenergian edistämistä koskevan tavoitteen ja erityisesti uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Näiden jäsenvaltioiden mukaan komissio on tehnyt tältä osin aineellisia virheitä ja muotovirheitä.

159 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet. Komission mukaan osa Itävallan tasavallan esittämistä väitteistä on jätettävä tutkimatta, koska ne on esitetty liian myöhään.

160 Tässä yhteydessä on huomattava, että komissiolla on SEUT 107 artiklan 3 kohtaa sovellettaessa laaja harkintavalta, jonka käyttäminen edellyttää taloudellisten ja yhteiskunnallisten kysymysten monitahoista arviointia. Tämän harkintavallan käyttämistä koskeva tuomioistuimen suorittama valvonta kohdistuu siis ainoastaan siihen, että menettelyä ja perusteluvelvollisuutta koskevia sääntöjä on noudatettu, että tosiseikat pitävät asiallisesti paikkansa, että asiassa ei ole tehty ilmeistä arviointivirhettä ja että harkintavaltaa ei ole käytetty väärin (tuomio 26.9.2002, Espanja v. komissio, C-351/98, EU:C:2002:530, 74 kohta ja tuomio 29.4.2004, Italia v. komissio, C-372/97, EU:C:2004:234, 83 kohta).

161 Vaikka komissiolla on laaja harkintavalta taloudellisissa asioissa, se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että unionin tuomioistuinten on pidättäydyttävä valvomasta sitä, miten komissio on tulkinnut taloudellisluonteisia seikkoja. Unionin tuomioistuinten on paitsi tutkittava esitettyjen todisteiden aineellinen paikkansapitävyys, luotettavuus ja johdonmukaisuus, myös tarkistettava, muodostavatko nämä todisteet merkityksellisten seikkojen kokonaisuuden, joka on otettava huomioon monitahoisen tilanteen arvioinnissa, ja voivatko kyseiset todisteet tukea päätelmiä, jotka niistä on tehty. Tässä valvonnassa unionin tuomioistuinten tehtävänä ei kuitenkaan ole korvata omalla taloudellisia seikkoja koskevalla arvioinnillaan komission arviointia. Lisäksi on todettava, että kun toimielimellä on laaja harkintavalta, tiettyjen menettelyllisten takeiden noudattamisen valvonta on erityisen tärkeää. Oikeuskäytännön mukaan näihin takeisiin kuuluvat toimivaltaisen toimielimen velvoite tutkia huolellisesti ja puolueettomasti kaikki käsiteltävänä olevan tapauksen kannalta merkitykselliset seikat sekä perustella päätöksensä riittävällä tavalla (ks. tuomio 22.11.2007, Espanja v. Lenzing, C-525/04 P, EU:C:2007:698, 56–58 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

162 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan esittämiä väitteitä on tarkasteltava näiden periaatteiden valossa.

163 Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin, että pelkästään se, että tietty yritys ei voi saada rahoitusta markkinoilta, ei riitä perusteeksi toteamukselle, jonka mukaan yleisen edun mukaista tavoitetta, jonka jäsenvaltio pyrkii saavuttamaan, ei voitaisi toteuttaa ilman tämän jäsenvaltion toimia.

164 Tämä väite on hylättävä.

165 Riittää, kun todetaan, että komissio ei tyydy riidanalaisen päätöksen 381–391 perustelukappaleessa tutkimaan NNBG:n tai tämän yhtiön sijoittajien yksilöllistä tilannetta vaan se ottaa yleisemmällä tasolla kantaa siihen, rakennettaisiinko ilman Yhdistyneen kuningaskunnan toimia tässä jäsenvaltiossa uutta ydinenergian tuotantokapasiteettia, kun otetaan huomioon ydinvoimainvestointeihin liittyvältä merkittävältä riskiltä suojaavien markkinapohjaisten rahoitusvälineiden sekä muuntyyppisten sopimusten puuttuminen.

166 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että komission riidanalaisen päätöksen 382 ja 383 perustelukappaleessa tekemä päätelmä, jonka mukaan uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimiseksi ei ollut asianmukaisia rahoitusvälineitä, ei perustu riittävän luotettavaan ja yksityiskohtaiseen tutkimukseen eikä sitä ole perusteltu riittävästi.

167 Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole ottanut huomioon muita investointimuotoja, kuten rahoitusta kansainvälisen luoton syndikoinnin avulla tai rahoittajien, joilla on mahdollisuus tarjota tähän riittävät varat, myöntämiä yksittäisiä tukia.

168 On syytä muistaa, että komissio on riidanalaisen päätöksen 381–392 perustelukappaleessa esittänyt yksityiskohtaisesti syyt, joiden vuoksi ydinvoimainvestointeihin liittyi merkittäviä riskejä, ja todennut, ettei näiltä riskeiltä suojaavia markkinapohjaisia rahoitusvälineitä tai muuntyyppisiä sopimuksia ollut. Komissio on myös oman mallinnustyönsä jälkeen todennut, että näissä olosuhteissa siitä, toteutettaisiinko yksityisiä investointeja uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin realistisella aikajänteellä, vallitsi suuri epävarmuus.

169 Näiden seikkojen vuoksi se, että Itävallan tasavalta on pelkästään vedonnut mahdollisuuteen saada rahoitusta kansainvälisen luoton syndikoinnin avulla tai rahoittajien, joilla on mahdollisuus tarjota tähän riittävät varat, myöntämien yksittäisten tukien perusteella, ei ole omiaan osoittamaan, että näihin komission perusteluihin liittyisi ilmeinen arviointivirhe.

170 Sen osoittamiseksi, että komissio on tehnyt tosiseikkojen osalta ilmeisen arviointivirheen, jonka perusteella riidanalainen päätös on kumottava, kantajan on esitettävä riittävästi näyttöä siitä, ettei päätökseen sisältyvä tosiseikkoja koskeva arviointi ole ollut asianmukaista (tuomio 12.12.1996, AIUFFASS ja AKT v. komissio, T-380/94, EU:T:1996:195, 59 kohta ja tuomio 6.10.2009, FAB v. komissio, T-8/06, ei julkaistu, EU:T:2009:386, 78 kohta).

171 Itävallan tasavalta ei kuitenkaan ole esittänyt syitä, joiden vuoksi ydinvoimainvestointeihin liittyvät merkittävät riskit, jotka johtuvat muun muassa korkeiden ensivaiheen pääomakustannusten, pitkien rakennusaikojen ja investointikustannusten takaisin saamiseksi tarvittavien pitkien toiminta-aikojen yhdistelmästä sekä erittäin pitkistä ja monimutkaisista elinkaarista, tukkuhintojen epävarmasta kehityksestä ja käytöstäpoiston kustannuksista ja jarrutuksen riskistä, eivät olisi esteenä myös rahoitukselle kansainvälisen luoton syndikoinnin avulla tai yksityiselle rahoitukselle.

172 Tämä väite on näin ollen hylättävä.

173 Itävallan tasavalta väittää, että pitkän aikavälin hintasignaalien puuttumista koskeva ongelma koskee myös muita teknologioita ja että sitä on näin ollen pidettävä hankkeen riskinarvioinnissa huomioon otettavana perinteisenä markkinatietona. Toisin kuin komissio väittää, sähkömarkkinoilla ei ole vakaita hintasignaaleja seuraaville 10–15 vuodelle. Euroopan korkeamman likviditeetin sähköpörsseissä tarjottujen tuotteiden elinkaari on tällä hetkellä enintään seitsemän vuotta. Niissäkin sähkölaitoksissa, jotka käyttävät lyhyemmän käyttöiän teknologiaa kuin ydinvoimalaitokset, niiden elinkaaresta merkittävälle osalle ei ole käytettävissä hintasignaaleja.

174 Riittää, kun todetaan, että vaikka tämä Itävallan tasavallan väite oletettaisiinkin perustelluksi, se ei voisi kyseenalaistaa komission päätelmää, jonka mukaan uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimiseksi ei ollut asianmukaisia rahoitusvälineitä. Sitä vastoin väite siitä, että jopa lyhyemmille ajanjaksoille kuin komission huomioon ottamalle 10–15 vuoden ajanjaksolle ei ollut vakaita hintasignaaleja, on omiaan tukemaan komission perusteluja sellaisten tekijöiden olemassaolosta, jotka olivat esteenä tällaiseen uuteen kapasiteettiin investoimiselle.

175 On myös hylättävä Itävallan tasavallan väite siitä, että komission ei olisi pitänyt arvioinnissaan rajoittua Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusmarkkinoihin. Tältä osin on huomattava, että komissio on riidanalaisen päätöksen 382 perustelukappaleessa todennut ydinenergian tuotantokapasiteettiin investointia koskevalta merkittävältä riskiltä suojaavien markkinapohjaisten rahoitusvälineiden sekä muuntyyppisten sopimusten puuttumisen. Tästä perustelukappaleesta ei kuitenkaan ilmene, että komissio olisi arvioinnissaan rajoittunut tutkimaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa käytettävissä olevia rahoitusvälineitä.

176 Itävallan tasavalta esittää, että riidanalaista päätöstä ei ole tältä osin perusteltu riittävästi.

177 Itävallan tasavalta väittää yhtäältä, että komissio ei ole esittänyt syytä, jonka vuoksi olisi tukeuduttava yksinomaan Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusmarkkinoihin. Tämä väite on hylättävä. Kuten edellä 175 kohdassa on jo selitetty, se perustuu virheelliseen olettamaan, jonka mukaan komissio olisi rajoittunut tarkastelemaan kyseisiä rahoitusmarkkinoita.

178 Itävallan tasavalta väittää toisaalta, että joka tapauksessa komissio on riidanalaisen päätöksen 381–392 perustelukappaleessa jättänyt mainitsematta nimenomaisesti huomioon ottamansa rahoitusmarkkinat. Todettakoon, että kyseisissä perustelukappaleissa esitetyt perustelut ovat riittävät, jotta kyseinen jäsenvaltio saa tietää toteutetun toimenpiteen perustelut ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi

harjoittaa valvontaansa. Jos tämä jäsenvaltio katsoi, että oli olemassa rahoitusvälineitä, joihin komission mainitsemat tekijät eivät vaikuttaneet, se olisi voinut esittää tältä osin väitteitä unionin yleisen tuomioistuimen menettelyn kuluessa, jolloin tämä olisi voinut tutkia tämän komission perustelun paikkansapitävyyden.

179 Edellä esitetyn perusteella on hylättävä väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan komission päätelmä asianmukaisten rahoitusvälineiden puuttumisesta.

180 Kolmanneksi Itävallan tasavalta esittää väitteitä kyseenalaistaakseen komission perustelut, jotka koskevat poliittisen jarrutuksen riskiä.

181 Aluksi on tuotava esille, että komissio on riidanalaisen päätöksen 384 perustelukappaleessa ilmaissut suhtautuvansa varauksella siihen, että sen toteamaa jarrutustilannetta voitaisiin pitää markkinahäiriönä, mutta todennut, että tämä riski voi ”olla yksi uuteen [ydinenergian tuotantokapasiteettiin] investoimista vaikeuttava tekijä varsinkin, kun otetaan huomioon ydinvoimaloiden rakentamiseen, käyttöön ja käytöstä poistamiseen tarvittavat pitkät ajat”. Kyseinen toimielin on siis todennut, että potentiaalisten sijoittajien kannalta poliittisen jarrutuksen riski oli tekijä, joka oli esteenä tällaiseen uuteen kapasiteettiin investoimiselle.

182 Itävallan tasavallan mukaan kyse on jarrutustilanteesta ainoastaan, jos pitkäaikaisen sopimuksen, jota ei ole täysin määritelty sitä tehtäessä, toisella osapuolella on huomattavan suuri toimintavapaus, jonka perusteella se voi omaksua opportunistisen menettelytavan, kun taas toinen on sitoutunut etukäteen tekemällä esimerkiksi hyvin merkittäviä investointeja, jotka eivät ole siirrettävissä. Toisin kuin komissio esittää, Itävallan tasavallan mukaan tästä ei ole kyse esillä olevassa asiassa.

183 Riidanalaisen päätöksen 384 ja 385 perustelukappaleesta on huomattava ilmenevän, että kaikki teknologiat voivat periaatteessa kärsiä poliittisesta jarrutuksesta, mutta ydinvoimahankkeiden voidaan odottaa kärsivän tästä riskistä muita enemmän. Tässä yhteydessä komissio on tuonut esille, että toisiaan seuraavilla hallituksilla voi olla erilaisia näkemyksiä ydinteknologian toivottavuudesta, mikä saattaa lisätä epävarmuutta yksityisten sijoittajien kannalta, ja että tämä epävarmuus vaikuttaa enemmän ydinteknologiaan tämän teknologian kiistanalaisen luonteen, pidemmän aikavälin ja investointien suuren koon vuoksi.

184 Itävallan tasavallan esittämistä väitteistä on todettava, että se tyytyy yhtäältä selittämään, mitä sen mukaan jarrutustilanteella tarkoitetaan, ja toisaalta vetoamaan siihen, että ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoiva yritys ei ole tällaisessa tilanteessa.

185 On todettava, että Itävallan tasavallan esittämillä väitteillä ei voida osoittaa, että komission riidanalaisen päätöksen 384 ja 385 perustelukappaleessa esittämiin perusteluihin liittyisi ilmeisiä arviointivirheitä (ks. edellä 160, 161 ja 170 kohta). Itävallan tasavalta ei ole esittänyt väitteitä, jotka horjuttaisivat komission perustelua siitä, että edellä 183 kohdassa kuvattu riski oli tekijä, joka oli esteenä uusien ydinvoimalaitosten rakentamiseen ja käyttöön investoimiselle.

186 Tämä väite on näin ollen hylättävä.

187 Itävallan tasavalta esittää, että riski poliittisen toimintaympäristön muuttumisesta ei ole nimenomaisesti ydinvoimalaitoksiin kohdistuva riski, vaan yleinen riski, joka koskee kaikkia yleisen mielipiteen mukaan kiistanalaisia ja etenkin merkittäviä resursseja edellyttäviä hankkeita. Tällainen riski ei siten voi olla tekijä, joka olisi korjattava valtiontuen avulla.

188 Komissio ei ole riidanalaisen päätöksen 384 ja 385 perustelukappaleessa mitenkään sulkenut pois sitä, että riski poliittisen toimintaympäristön muuttumisesta voi koskea myös muita hankkeita ja olla esteenä tällaisiin hankkeisiin investoimiselle.

189 On myös todettava, että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yhtään väitettä, joka horjuttaisi komission perustelua, jonka mukaan riski poliittisen toimintaympäristön muuttumisesta kohdistui voimakkaasti ydinteknologiaan erityisesti tämän teknologian kiistanalaisen luonteen, tämän riskin todennäköisyyden, tämän muutoksen laajuuden, joka voi johtaa jopa koko ydinteollisuudesta luopumiseen, hyvin pitkien takaisinmaksuaikojen ja investointien erittäin suurien määrien vuoksi.

190 Näin ollen myöskään tällä Itävallan tasavallan väitteellä ei voida osoittaa, että komission päättelyyn liittyisi ilmeinen arviointivirhe.

191 Itävallan tasavalta väittää lisäksi, että pakkolunastustapauksissa taataan taloudellinen korvaus investointi- ja omaisuudensuoja huomioon ottaen.

192 Tämä väite on hylättävä siltä osin kuin sillä pyritään osoittamaan, että komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon taloudellisen korvauksen takaamista. Tässä yhteydessä on huomattava komission tarkastelleen kysymystä siitä, miltä osin korvaus taataan Hinkley Pointin ydinvoimalaitoksen ennenaikaisen alasajon tapauksessa. Komissio totesi muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 192 perustelukappaleessa, että kansallisten viranomaisten maksama vahingonkorvaus korvauksena viranomaisten aiheuttamasta vahingosta ei ollut SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Se toteaa riidanalaisen päätöksen 322 perustelukappaleessa, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin lainsäädännön taustalla olevat yleiset periaatteet antavat aihetta korvausoikeudelle, kun omistusoikeutta on riistetty.

193 Mikäli Itävallan tasavallan väitteellä pyrittäisiin osoittamaan, että koska taloudellinen korvaus oli taattu, oli ilmeisen virheellistä pitää poliittisen jarrutuksen riskiä tekijänä, joka olisi esteenä uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimiselle, tämä väite on niin ikään hylättävä. Pelkästään se, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin lainsäädännön taustalla olevien yleisten periaatteiden perusteella voidaan vaatia korvausta, ei ole esteenä sille, että poliittisen jarrutuksen riski tekee potentiaalisten sijoittajien kannalta investoimisesta vähemmän houkuttelevaa. Kun otetaan huomioon esillä olevassa tapauksessa kyseessä olevien investointien määrä, pelkkä mahdollisuus saada mahdollisen riidan jälkeen summaltaan epävarma taloudellinen korvaus pakkolunastustapauksessa ei poista täysin investointien estettä, joka perustuu poliittisen jarrutuksen riskiin. Tästä seuraa, että komissio ei ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, että siitä huolimatta, että asiassa voidaan vaatia korvausta, poliittisen jarrutuksen riski oli tekijä, joka oli esteenä uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimiselle.

194 Itävallan tasavalta väittää myös, että oli virheellistä pitää Hinkley Point C:n toiminnanharjoittajia ”immuuneina” tuleville demokraattisesti tehtäville päätöksille. Luxemburgin suurherttuakunta väittää, että tällaisia poliittisia päätöksiä ei voida pitää markkinahäiriöinä.

195 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet on hylättävä siltä osin kuin se haluavat näillä väitteillään vedota siihen, että tulevia demokraattisesti tehtäviä päätöksiä ei voida ottaa huomioon tutkittaessa, oliko olemassa tekijöitä, jotka olivat esteenä uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimiselle. Tässä tutkinnassa komissio saattoi ottaa huomioon kaikki seikat, jotka voivat olla esteenä sille, että ilman valtion toteuttamia toimia markkinavoimat loisivat riittävän nopeasti tällaista uutta kapasiteettia. Ei siis ollut ilmeisen virheellistä ottaa huomioon tässä yhteydessä epävarmuutta, joka saattoi seurata poliittisen jarrutuksen riskistä ja joka kohdistui edellä 189 kohdassa mainituista syistä erityisen voimakkaasti ydinvoimaan.

196 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta ei tyydy tällä väitteellään kyseenalaistamaan Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamien toimien tarpeellisuutta sinänsä, vaan haluaa vedota myös liiallisiin korvauksiin siitä syystä, että konkreettiset toimenpiteet, eli hinnanerosopimus, valtion kanssa tehtävä sopimus ja luottotakuu, ylittävät sen, mikä oli tarpeen todettujen esteiden ylittämiseksi, tämä väite

kohdistuu komission perusteluihin kyseessä olevien toimenpiteiden tarpeellisuudesta ja on osin päällekkäinen kuudennen kanneperusteen yhteydessä esitettyjen väitteiden kanssa. Tämä väite on siten tehoton esillä olevassa yhteydessä mutta otetaan huomioon kuudetta kanneperustetta tarkasteltaessa.

197 Tästä seuraa, että kaikki väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan poliittisen jarrutustilanteen mahdollisuuteen perustuvat komission perustelut, on hylättävä, jollei kuudennen kanneperusteen yhteydessä tarkastelevasta suhteellisuusperiaatteen noudattamista koskevasta väitteestä muuta johdu.

198 Neljänneksi Itävallan tasavalta väittää, että muiden ydinvoimalaitosten rakentamista on rahoitettu ilman valtiontuen myöntämistä. Tässä yhteydessä se viittaa muun muassa Flamanvillen (Ranska) ja Olkiluodon (Suomi) ydinvoimalaitosten rakentamiseen.

199 Aluksi on huomattava komission todenneen riidanalaisen päätöksen 381–392 perustelukappaleessa, että ydinvoimainvestointeihin liittyvien merkittävien riskien ja näiltä riskeiltä suojaavien markkinapohjaisten rahoitusvälineiden ja muuntyyppisten sopimusten puuttumisen vuoksi siitä, tuottaisivatko markkinat investointeja uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin realistisella aikajänteellä, vallitsi suuri epävarmuus. On myös huomattava, että komissio on perustanut tämän päätelmän paitsi näiden tekijöiden yksilöimiseen, myös mallinnustyöhön.

200 Näin ollen on tutkittava, voiko Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan Flamanvillessä ja Olkiluodossa on rakennettu ilman valtiontuen myöntämistä ydinvoimalaitoksia, joilla on samankaltainen reaktori kuin se, jota Hinkley Point C:ssä on määrä käyttää, viedä näiltä komission arvioinneilta uskottavuuden.

201 Muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 25 kohdasta ilmenee, että ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä oli jo tiedossa, että Flamanvillen ja Olkiluodon ydinvoimalaitoshankkeista oli aiheutunut merkittäviä lisäkustannuksia.

202 On myös tuotava esille, että komission ja Ranskan tasavallan esittämien tietojen – joita Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole kiistäneet – mukaan päätökset investoida Itävallan tasavallan mainitsemiin rakennushankkeisiin on tehty ennen Fukushiman (Japani) ydinreaktorionnettomuutta.

203 Näistä hankkeista on myös sovittu erilaisten puite-edellytysten vallitessa. Kuten komissio on todennut Itävallan tasavallan tai Luxemburgin suurherttuakunnan kiistämättä sitä yksityiskohtaisemmin, päätös investoida Flamanvillen ydinvoimalaitoksen rakentamiseen tehtiin vuonna 2005, eli ennen vuosien 2007 ja 2008 maailmanlaajuista talouskriisiä, kun taas riidanalainen päätös on tehty sen puhkeamisen jälkeen. Olkiluodon ydinvoimalaitoksesta taas on todettava, että 4.10.2007 annetusta ohjeellisesta ydinalan ohjelmasta (KOM(2007) 565 lopullinen) ilmenee, että investoinnit tähän ydinvoimalaitokseen toteutettiin osakkeenomistajien sopimuksilla, jotka takaavat omistajille/investoijille kiinteän energian hinnan. Komission esittämien tietojen – joita Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole kiistäneet yksityiskohtaisemmin – mukaan tämän ydinvoimalaitoksen osakkeenomistajat ovat pääasiassa paperintuottajia, ja tuotettu energia jaetaan osakkeenomistajille todellisia tuotantokustannuksia vastaan.

204 Komissio vetoaa vielä siihen, että sähkön tukkuhinta unionissa laski voimakkaasti sen jälkeen, kun päätökset investoida Flamanvillen ja Olkiluodon ydinvoimalaitoksiin tehtiin (35–45 prosenttia vuosina 2008–2012), mitä Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole kiistäneet.

205 Näiden olosuhteiden valossa on todettava, että pelkästään väite siitä, että Flamanvillessä ja Olkiluodossa on rakennettu ilman valtiontuen myöntämistä ydinvoimalaitoksia, joilla on samankaltainen reaktori kuin se, jota Hinkley Point C:ssä on määrä käyttää, ei voi viedä komission riidanalaisen päätöksen 381–392 perustelukappaleessa esittämiltä arvioinneilta uskottavuutta.

206 Tämä väite on näin ollen hylättävä.

207 Viidenneksi Itävallan tasavalta vetoaa siihen, että on olemassa täysin vastaavia infrastruktuurihankkeita (vesivoimalat, tunnelit, lääkealan suuret tutkimuslaitokset, geeniteknologia ja avaruushankkeet), joissa toiminnanharjoittajat joutuvat kohtaamaan korkeita investointikustannuksia, pitkiä rakennusaikoja ja pitkiä toiminta-aikoja.

208 Tältä osin on huomattava, että komissio ei ole riidanalaisen päätöksen 381–385 perustelukappaleessa mitenkään sulkenut pois sitä, että myös muissa infrastruktuurihankkeissa voi olla investointeja estäviä tekijöitä.

209 Pelkkä maininta siitä, että myös muissa tarkemmin yksilöimättömissä infrastruktuurihankkeissa joudutaan kohtaamaan korkeita investointikustannuksia, pitkiä rakennusaikoja ja pitkiä toiminta-aikoja, ei vie uskottavuutta komission riidanalaisen päätöksen 381–392 perustelukappaleessa esittämiltä arvioinneilta, joissa se on ottanut huomioon muun muassa ydinenergian tuotantoon liittyvät riskit ja näiltä riskeiltä suojaavien markkinapohjaisten rahoitusvälineiden ja muuntyyppisten sopimusten puuttumisen. On myös muistettava, että uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimiseen liittyy riski poliittisesta jarrutuksesta ja ydinteknologiasta kokonaan luopumisesta sen kiistanalaisen luonteen vuoksi.

210 Näin ollen tämä väite on niin ikään hylättävä.

211 Kuudenneksi on tarkasteltava Itävallan tasavallan väitteitä, jotka se perustaa ohjeellisiin ydinalan ohjelmiin ja jotka se on esittänyt neljännen kanneperusteensa yhteydessä (ks. edellä 120 kohta). Itävallan tasavalta väittää, että tietyistä näistä ohjelmista ilmenee, että ydinenergia on kilpailukykyistä ja että tällä alalla toteutettavien hankkeiden ei pitäisi saada valtiontukea. Näillä väitteillä pyritään ennen kaikkea osoittamaan, että toisin kuin komissio on todennut, uutta ydinenergian tuotantokapasiteettia olisi voitu rakentaa riittävän nopeasti ilman Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamia toimia.

212 Tässä yhteydessä on tarkasteltava Itävallan tasavallan esille tuomien ohjeellisten ydinalan ohjelmien sisältöä.

213 Komissio on 4.10.2007 annetun ohjeellisen ydinalan ohjelman KOM(2007) 565 lopullinen 4.2 kohdassa havainnut suuntauksen, jonka mukaan joissakin jäsenvaltioissa uusia ydinvoimalaitoksia rakennetaan yleensä ilman tukia, mikä on osoitus siitä, että ydinteknologia mielletään yhä suuremmassa määrin kilpailukykyiseksi. Kyseisen asiakirjan 4.3 kohdassa komissio kuitenkin toteaa, että epävarmuus sähkön hinnoista, markkinarakenteesta ja -olosuhteista tulevaisuudessa sekä epävarmuus tulevista energia- ja ilmastonmuutospolitiikoista ovat merkittävä riski investoinneille energiasektorilla ja vaikuttavat erityisesti ydinteknologiaan, sillä uuden ydinvoimalaitoksen rakentamiseen liittyy korkeat pääomakustannukset, ja kestää suhteellisen kauan ennen kuin investoinneista alkaa tulla tuottoja. Siinä todetaan myös, että investoijat suosivat investointeja, joihin liittyy alhaisemmat rakennuskustannukset ja lyhyempi toimitusaika. Kyseisen asiakirjan 4.2 ja 4.3 kohdassa komissio tuo esille, ettei sen saatavilla ollut todennettuja tietoja uusien ydinvoimalaitosten rakentamisesta, sillä uusia ydinvoimalaitoksia ei ollut rakennettu yli vuosikymmeneen, minkä vuoksi viimeisimmän sukupolven voimaloiden tarkkoja kustannuksia oli vaikeaa arvioida.

214 Komission on tosin todettava katsoneen 13.11.2008 päivätyn ohjeellisen ydinalan ohjelman KOM(2008) 776 lopullinen 3.3 kohdassa, että on tarpeen varmistaa, etteivät unionin ydinvoimahankkeet saa valtiontukea. Kyseisen ohjelman 3.3, 3.3.1 ja 3.3.2 kohdassa komissio on kuitenkin tuonut esille, että ydinvoimalaitoksen rakennuskustannukset ovat huomattavasti korkeammat kuin vastaavan hiili- tai kaasuvoimalan, että alkuinvestoinnin suuruus ja sen vaatima takaisinmaksuaika merkitsevät suurta riskiä yksityisille yrityksille ja että viime aikojen epävakaus rahoitusmarkkinoilla aiheutti todennäköisesti paineita suuriin investointihankkeisiin. Komissio päätteli, että vaikka uusien

ydinvoimalaitosten rakentamisen rahoitus onkin yksityisen sektorin ja pääomamarkkinoiden tehtävä, jotkin rahoitusta helpottavat toimet voivat olla perusteltuja erityisesti siksi, että yleinen investointi-ilmasto oli muuttunut vaikeammaksi suuria lainoja tarvitsevien kannalta.

215 Tästä seuraa, että toisin Itävallan tasavalta antaa ymmärtää, edellä 213 ja 214 kohdassa mainittuihin ohjeellisiin ydinalan ohjelmiin sisältyvien komission perustelujen ja komission riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa esittämien perustelujen välillä ei ole ristiriitaa.

216 Joka tapauksessa on muistettava, että kyseiset ohjeelliset ydinalan ohjelmat heijastavat laatimisaikansa tilannetta. Niissä ei siten oteta huomioon niiden laatimisen jälkeen ilmenneitä olosuhteita, kuten esimerkiksi Fukushiman ydinreaktorionnettomuuden seurauksia.

217 Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, kyseisten ohjeellisten ydinalan ohjelmien sisältö ei näin ollen osoita komission tehneen ilmeistä arviointivirhettä.

218 Seitsemänneksi Itävallan tasavalta väittää komission tehneen virheen, kun se on ottanut huomioon hankkeen laajuuden tekijänä, joka on esteenä uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimiselle. Tällainen kriteeri olisi pitänyt ottanut huomioon sovellettaessa SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohtaa Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita edistävän valtiontuen sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiperusteista annetun komission tiedonannon (EUVL 2014, C 188, s. 4) nojalla.

219 Tämä väite on niin ikään hylättävä.

220 Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, mikään ei estä sitä, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaa soveltaessaan ja erityisesti valtion toimien tarpeellisuutta arvioidessaan komissio ottaa ilmoitetun hankkeen laajuuden huomioon.

221 Jollei muuta johdu mahdollisia liiallisia korvauksia koskevasta väitteestä (ks. edellä 196 kohta), joka otetaan huomioon kuudetta kanneperustetta tarkasteltaessa, asiassa on hylättävä kaikki Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joilla ne pyrkivät kyseenalaistamaan komission päätelmän siitä, että ilman Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamia toimia tämän jäsenvaltion tavoitetta eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamista ei olisi toteutettu riittävän nopeasti, eikä asiassa ole tarpeen lausua komission väitteestä, jonka mukaan osa Itävallan tasavallan esittämistä väitteistä on jätettävä tutkimatta, koska ne on esitetty liian myöhään.

c) Väite, jonka mukaan toimitusvarmuuden ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tavoitteet voitiin saavuttaa ilman valtiontukea

222 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että vastoin komission toteamuksia toimitusvarmuuden ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tavoitteet voitiin saavuttaa ilman kyseessä olevia toimenpiteitä.

223 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet. Komissio katsoo myös, että osa Itävallan tasavallan esittämistä väitteistä on jätettävä tutkimatta, koska ne on esitetty liian myöhään.

224 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että tämä väite perustuu virheelliseen olettamaan. Komission päätelmä Yhdistyneen kuningaskunnan toimien tarpeellisuudesta ei perustu ajatukseen, jonka mukaan toimitusvarmuuden ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tavoitteita ei voitaisi saavuttaa ilman valtiontukea. Kuten riidanalaisen päätöksen 378–380 perustelukappaleesta ilmenee, näiden tavoitteiden

toteuttaminen ei näyttänyt oikeuttavan investointeja nimenomaan ydinvoimaan, vaan laajemmin investoinnit vähähiiliseen sähköntuotantoon sekä korjaavat toimet sähkön saatavuuden myönteisen ulkoisvaikutuksen ottamiseksi huomioon.

225 Toiseksi on huomattava, että komission riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa esittämät perustelut Yhdistyneen kuningaskunnan toimien tarpeellisuudesta perustuvat tavoitteeseen edistää ydinenergiaa ja tarkemmin tavoitteeseen rakentaa uutta ydinenergian tuotantokapasiteettia. Kuten edellä 153–221 kohdassa on todettu, Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet eivät osoita, että nämä perustelut olisivat riittämättömiä tai että niihin liittyisi aineellisia virheitä.

226 Näin ollen väite, jonka mukaan toimitusvarmuuden ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tavoitteet voitiin saavuttaa ilman valtiontukea, on hylättävä ilman, että asiassa olisi tarpeen lausua komission väitteestä, jonka mukaan osa Itävallan tasavallan väitteistä olisi esitetty liian myöhään.

d) Väite, jonka mukaan komissio ei ole esittänyt riittävästi, missä määrin Hinkley Point C:ssä turvaudutaan uuteen teknologiaan

227 Väitteestä, jonka mukaan komission olisi pitänyt selvittää tarkemmin, missä määrin Hinkley Point C:ssä turvaudutaan uuteen teknologiaan, riittää, kun todetaan tämän väitteen perustuvan riidanalaisen päätöksen 392 perustelukappaleen virheelliseen tulkintaan (ks. edellä 131–138 kohta). Tämä väite on siten niin ikään hylättävä.

228 Näin ollen on hylättävä kaikki väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan komission päätelmä, jonka mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan toimet olivat tarpeen sen yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi.

2 Väitteet, jotka koskevat komission suorittamaa markkinoiden määrittämistä

229 Itävallan tasavalta väittää, että komissio on tehnyt virheitä markkinoiden määrittämisessä. Sen mukaan vastoin muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä noudattamaansa lähestymistapaa kyseinen toimielin ei ole riidanalaisessa päätöksessä tukeutunut vapautettuihin sähkön tuotanto- ja toimitusmarkkinoihin vaan ydinvoimalaitosten rakentamisen ja toiminnan markkinoihin. Siten tämä toimielin ei ole soveltanut markkinoiden määrittämistä koskevia sääntöjä, ja se on poikennut markkinoiden määrittämistä koskevasta käytännöstään.

230 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta katsovat, että nämä väitteet on hylättävä.

231 Ensinnäkin on huomattava, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä yksilöinyt vapautetut sähkön tuotanto- ja toimitusmarkkinat markkinoiksi, joihin kyseessä olevat toimenpiteet vaikuttavat. Kyseisen päätöksen 340 perustelukappaleessa komissio on todennut, että kyseessä olevat toimenpiteet vääristivät kilpailua ja vaikuttivat kauppaan, ja se on viitannut niiden vaikutuksiin vapautetuille sähkön tuotanto- ja toimitusmarkkinoille. Tämän päätöksen 9.6 kohdasta ilmenee myös, että komissio on punnitessaan näiden toimenpiteiden etuja ja haittoja ottanut huomioon kilpailun vääristymisen ja vaikutukset kauppaan näillä markkinoilla.

232 Näin ollen Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komissio on riidanalaisessa päätöksessä tukeutunut ydinvoimalaitosten rakentamisen ja toiminnan markkinoihin, on hylättävä.

233 Toiseksi – siltä osin kuin Itävallan tasavallan väitteillä pyritään vetoamaan siihen, että komissio ei ole tutkinut, missä määrin ydinvoimalaitosten rakentamisen ja toiminnan markkinoita voidaan pitää merkityksellisinä markkinoina – riittää, kun todetaan, että tarkastellessaan kysymystä siitä, olivatko

Yhdistyneen kuningaskunnan toimet tarpeen tämän jäsenvaltion tavoitteen toteuttamiseksi eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamiseksi, komission ei ollut otettava tähän kysymykseen kantaa. Nämä väitteet on siten niin ikään hylättävä.

234 Kolmanneksi Itävallan tasavallan muista väitteistä, jotka koskevat komission suorittamaa markkinoiden määrittämistä, riittää, kun todetaan niiden perustuvan virheellisiin olettamiin, joiden mukaan kyseinen toimielin olisi riidanalaisessa päätöksessä tukeutunut ydinvoimalaitosten rakentamisen ja toiminnan markkinoihin tai olisi voinut todeta kyseessä olevien toimenpiteiden soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla ainoastaan tilanteessa, jossa se olisi todennut häiriöitä näillä markkinoilla. Tästä seuraa, että myös nämä väitteet ja näin ollen kaikki markkinoiden määrittämistä koskevat väitteet on hylättävä.

3 Väite, joka koskee myönteistä suhtautumista ydinenergiaan

235 Itävallan tasavalta vetoaa myös siihen, että komission noudattamassa lähestymistavassa suhtaudutaan myönteisesti ydinenergiaan.

236 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta katsovat, että nämä väitteet on hylättävä.

237 Ensinnäkin on huomattava, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella tuki voidaan todeta sisämarkkinoille soveltuvaksi, jos se kohdistuu yleisen edun mukaisen tavoitteen muodostavan toiminnan kehittämiseen ja jos se on asianmukainen, tarpeellinen ja oikeasuhteinen, ja että Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohdan ja SEUT 194 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla jäsenvaltiolla on oikeus pitää ydinenergian edistämistä tällaisena tavoitteena (ks. edellä 97 kohta).

238 Toiseksi – siltä osin kuin Itävallan tasavalta pyrkii väitteellään osoittamaan, että kyseessä olevia toimenpiteitä ei voida pitää oikeasuhteisina, kun otetaan huomioon niiden vaikutukset investointeihin muihin energialähteisiin kuin ydinenergiaan – riittää, kun todetaan, että tällä väitteellä pyritään kyseenalaistamaan kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuus. Komissio on riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa rajoittunut tutkimaan, olivatko Yhdistyneen kuningaskunnan toimet tarpeen. Tästä seuraa, että tämä väite on tässä yhteydessä hylättävä tehottomana. Se otetaan kuitenkin huomioon tarkasteltaessa kuudetta kanneperustetta, jolla Itävallan tasavalta pyrkii horjuttamaan komission perusteluja kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuudesta.

239 Itävallan tasavallan väitteet on näin ollen hylättävä siltä osin kuin niillä pyritään kyseenalaistamaan komission päätelmä, jonka mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan toimet olivat tarpeen.

240 On myös hylättävä Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joiden mukaan komissiolla ei ollut oikeutta todeta markkinahäiriötä. Tältä osin on huomattava, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaan ei sisälly nimenomaista edellytystä markkinahäiriöstä ja että komission riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa esittämien perustelujen, joiden uskottavuutta ei ole horjutettu näiden jäsenvaltioiden esittämillä väitteillä, johdosta voidaan todeta, että ilman Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamia toimia investointeja uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin ei olisi toteutettu riittävän nopeasti. Vaikka oletettaisiinkin, että komissiolla ei olisi ollut oikeutta todeta markkinahäiriötä, tämä ei näissä olosuhteissa kyseenalaistaisi sen päätelmää, jonka mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamat toimet olivat tarpeen tämän jäsenvaltion yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi.

241 Jollei muuta seuraa niiden väitteiden tutkimisesta, jotka koskevat poliittisen jarrutuksen riskille immuuniksi tulemista ja kyseessä olevien toimenpiteiden suhteettomuutta, kun otetaan huomioon niiden vaikutukset investointeihin muihin energialähteisiin kuin ydinenergiaan (ks. edellä 196 ja 238 kohta), ja jotka otetaan huomioon kuudetta kanneperustetta tarkasteltaessa, asiassa on hylättävä

ensimmäinen kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen ensimmäinen ja toinen osa, jotka perustuvat markkinahäiriön olemassaoloon, sekä neljännen kanneperusteen yhteydessä esitetyt väitteet, jotka perustuvat ohjeellisiin ydinalan ohjelmiin ja kohdistuvat komission perusteluihin markkinoiden määrittämisestä sekä sen perusteluihin markkinahäiriön olemassaolosta.

E Viides ja kahdeksas kanneperuste, jotka koskevat tukiosuuksien riittämätöntä määrittämistä ja takauksia koskevan tiedonannon noudattamatta jättämistä, ja yhdeksännen kanneperusteen neljäs osa, joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä tältä osin

242 Itävallan tasavalta väittää viidennen kanneperusteensa yhteydessä, että komissio ei ole määrittänyt riidanalaisessa päätöksessä riittävästi kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia. Koska kyseinen toimielin ei ole määritellyt niitä riittävästi, se ei ole voinut ottaa kantaa siihen, voitiinko ne hyväksyä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

243 Kahdeksannen kanneperusteen tueksi Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että komissio ei ole noudattanut takauksia koskevaa tiedonantoa. Ne vetoavat ennen kaikkea siihen, että toisin kuin kyseisessä tiedonannossa edellytetään, komissio ei ole määrittänyt riittävästi riidanalaisessa päätöksessä luottotakuuseen sisältyvää tukiosuutta, eikä se ole ottanut huomioon kaikkia merkityksellisiä seikkoja tässä yhteydessä.

244 Itävallan tasavalta väittää yhdeksännen kanneperusteen neljännen osan yhteydessä, että riidanalaista päätöstä ei ole perusteltu näiltä osin riittävästi.

245 Komissio, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta ja Romania katsovat, että nämä väitteet on hylättävä.

246 Ensin on vastattava kysymykseen siitä, onko ja missä määrin ennen kuin komissio arvioi tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella sen määritettävä tukitoimenpiteen avustusekvivalenttia vastaava täsmällinen määrä. Toiseksi tarkastellaan väitteitä, joilla pyritään osoittamaan, että komissio ei ole riittävästi määrittänyt kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia. Kolmanneksi tutkitaan väitteet, jotka koskevat perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä.

1 Kysymys siitä, onko ja missä määrin komission määritettävä tukitoimenpiteen avustusekvivalentin määrä

247 Itävallan tasavalta väittää, että komissio olisi vasta määritettyään kyseessä olevien toimenpiteiden avustusekvivalentin täsmällisen määrän voinut ottaa kantaa siihen, soveltuvatko ne sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

248 Tältä osin on muistettava, että jotta tuen voidaan todeta soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, komission on osoitettava, että sillä on jäsenvaltion määrittämä yleisen edun mukainen tavoite ja että se on tähän tavoitteeseen nähden asianmukainen ja tarpeellinen ja ettei se muuta kaupankäynnin tai kilpailun edellytyksiä siitä seuraaviin etuihin nähden suhteettomalla tavalla (ks. edellä 48 kohta).

249 SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa ei sitä vastoin nimenomaisesti edellytetä, että komissio määrittää tukitoimenpiteestä seuraavan avustusekvivalentin täsmällisen määrän. Jos siis komissio voi todeta tukitoimenpiteen asianmukaisuuden, tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden tätä täsmällistä määrää nimenomaisesti esittämättä, sitä ei voida arvostella siitä, ettei se ole määrittänyt sen suuruutta.

250 Itävallan tasavallan väitteet eivät kyseenalaista tätä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan tulkintaa. Tämän jäsenvaltion esille tuoman lainsäädännön tai oikeuskäytännön perusteella ei voida osoittaa periaatetta, jonka mukaan komissio olisi velvollinen määrittämään tukitoimenpiteestä seuraavan avustusekvivalentin täsmällisen määrän ennen sen oikeasuhteisuuden arvioimista tämän määräyksen perusteella.

251 Itävallan tasavalta mainitsee ensiksi tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi SEUT 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen N:o 651/2014 7 ja 8 artiklan sekä kyseisen asetuksen johdanto-osan 23 ja 25 perustelukappaleen. Tämän asetuksen 7 artiklassa säädetään tuki-intensiteetin ja tukikelpoisten kustannusten laskemisessa sovellettavista säännöistä. Saman asetuksen 8 artiklassa säädetään kasautumissäännöstä, jota on sovellettava tutkittaessa, noudatetaanko kyseisen asetuksen 4 artiklassa säädettyjä ilmoituskynnysarvoja ja tämän asetuksen III luvussa säädettyjä tuen enimmäisintensiteettejä. Asetuksen johdanto-osan 23 ja 25 perustelukappale koskevat näitä kahta säännöstä. Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, näistä artikloista tai näistä perustelukappaleista ei voida päätellä, että ainoastaan tukitoimenpide, jonka avustusekvivalentin määrä on arvioitu näiden sääntöjen perusteella, voidaan todeta sisämarkkinoille soveltuvaksi SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Kyseisessä asetuksessa säädetään ainoastaan ryhmäpoikkeusta koskevasta standardoidusta lähestymistavasta, mutta se ei sido komissiota suoraan SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella suoritettavassa yksittäistapausta koskevassa tutkinnassa. Tämä väite on näin ollen hylättävä.

252 Toiseksi Itävallan tasavalta vetoaa valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annettujen suuntaviivojen 69 kohtaan. Tältä osin riittää, kun todetaan tässä kohdassa todettavan ainoastaan, että ympäristö- ja energiatuki katsotaan oikeasuhteiseksi, jos tuen määrä tuensaajaa kohti on rajattu vähimmäismäärään, joka on tarpeen, jotta voidaan saavuttaa asetettu ympäristönsuojelu- tai energiatavoite. Kyseisestä kohdasta ei voida siten päätellä, että tutkiessaan tukitoimenpidettä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla komission olisi määritettävä kyseisen toimenpiteen avustusekvivalentin täsmällinen määrä ennen sen oikeasuhteisuuden arviointia. Joka tapauksessa on todettava, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä ottanut huomioon ydinenergian edistämistä koskevan tavoitteen, joka ei kuulu näissä suuntaviivoissa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

253 Kolmanneksi on todettava Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 (EUVL 2004, L 140, s. 1) liitteessä I olevasta I osasta, että se sisältää valtiontuki-ilmoitusta koskevan vakiolomakkeen ja että tämän lomakkeen 5 kohdan mukaan siinä on ilmoitettava tuen kokonaismäärä. Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, siitä ei voida päätellä, että komissiolla ei olisi oikeutta todeta tukitoimenpidettä yhteensoveltuvaksi SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan kanssa, jos se ei ole määrittänyt täsmällisesti tästä toimenpiteestä seuraavan avustusekvivalentin määrää. Tämä väite on näin ollen hylättävä.

254 Neljänneksi Itävallan tasavalta vetoaa [SEUT] 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 13.7.2015 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 (EUVL 2015, L 248, s. 9) 26 artiklaan. Tässä säännöksessä säädetään ainoastaan jäsenvaltioiden velvollisuudesta toimittaa komissiolle vuosittaiset kertomukset kaikista voimassa olevista tukiohjelmista. Siitä ei kuitenkaan voida päätellä, että komissiolla ei olisi oikeutta ottaa kantaa tukitoimenpiteen soveltuvuuteen sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, jos se ei ole määrittänyt siihen sisältyvän avustusekvivalentin täsmällistä määrää. Tämä väite on näin ollen hylättävä.

255 Viidenneksi Itävallan tasavalta esittää tukeakseen väitettään, jonka mukaan komission on määritettävä kyseessä olevien toimenpiteiden avustusekvivalentin täsmällinen määrä, että valtiontukisääntöjen soveltamista laajakaistaverkkojen nopean käyttöönoton yhteydessä koskevista EU:n suuntaviivoista, alueellisia valtiontukia koskevista suuntaviivoista vuosille 2014–2020, elokuville ja muille audiovisuaalisille teoksille myönnettävästä valtiontuesta, valtiontukea riskirahoitussijoitusten

edistämiseksi koskevista suuntaviivoista ja valtiontukea lentoasemille ja lentoyhtiöille koskevista suuntaviivoista annettujen komission tiedonantojen muuttamisesta annetusta komission tiedonannosta (EUVL 2014, C 198, s. 30) ilmenee, että avoimuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden on julkaistava tuensaajan nimi, tuen määrä ja tarkoitus, kun tuen määrä ylittää 500 000 euroa. Riittää, kun todetaan, ettei tällaisesta jäsenvaltioille asetetusta velvoitteesta voida päätellä, että komission oli määritettävä kyseessä olevien toimenpiteiden avustusekvivalentin täsmällinen määrä. Tämä väite on näin ollen hylättävä.

256 Kuudenneksi siltä osin kuin Itävallan tasavalta vetoaa siihen, että komission velvollisuus määrittää tukitoimenpiteen todellinen määrä perustuu 12.10.2000 annetun tuomion Espanja v. komissio (C-480/98, EU:C:2000:559) 25 kohtaan, riittää, kun todetaan, ettei siitä voida mitenkään tehdä tällaista päätelmää. Kyseisessä kohdassa on ainoastaan todettu, ettei yhdessäkään unionin oikeuden säännöksessä edellytetä, että komissio vahvistaisi palautettavan tuen tarkan määrän määrätessään sisämarkkinoille soveltumattomaksi todetun tuen palauttamisesta, vaan riittää, että komission päätökseen sisältyy seikat, joiden avulla sen adressaatti voi itse määritellä tämän määrän ilman kohtuuttomia vaikeuksia. Tämä väite on näin ollen hylättävä.

257 Itävallan tasavallan väitteitä, jolla se pyrkii osoittamaan, että komissio ei ole määrittänyt riittävästi kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia, on tarkasteltava edellä 247–249 kohdassa esitetyn valossa.

2 Väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia ei ole määritetty riittävästi

258 Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin, että riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana kyseessä olevien toimenpiteiden kaikkia yksityiskohtia ei ollut vielä määritetty. Toiseksi se väittää, kuten myös Luxemburgin suurherttuakunta, että komissio ei ole määrittänyt riittävästi kyseessä oleviin eri toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia. Kolmanneksi se vetoaa siihen, että komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon ydinjätteen huolto- ja varastointikustannuksia. Neljänneksi se väittää, että komissio ei ole ottanut huomioon mahdollisia tulevia valtiontukia.

a) Väite, jonka mukaan kyseessä olevien toimenpiteiden kaikkia yksityiskohtia ei ollut vielä määritetty riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana

259 Viidennen kanneperusteensa yhteydessä Itävallan tasavalta väittää, että riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana kyseessä olevien toimenpiteiden kaikkia yksityiskohtia ei ollut vielä määritetty ja että tämän jälkeen niistä on käyty uusia neuvotteluja ja niihin on tehty uusia mukautuksia.

260 Komissio kiistää tämän väitteen. Sen mukaan väite on jätettävä tutkimatta, koska Itävallan tasavalta ei ole täsmentänyt puuttuvia tietoja.

261 Komission perustelut, joiden mukaan Itävallan tasavallan väite on jätettävä tutkimatta, on hylättävä.

262 Itävallan tasavallan väite koskee erityisesti sitä, että riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana komissiolle oli toimitettu vain rahoitusta koskeva aiesopimus Hinkley Point C:n hankerahoituksen osalta, sellaisena kuin oaspuolet olivat siitä jo sopineet, ja ettei komissiolla ollut ollut tilaisuutta tutkia hankkeen muita parametrejä (ks. riidanalaisen päätöksen 73 ja 551 perustelukappale).

263 Tarkasteltaessa Itävallan tasavallan esittämän väitteen perusteltavuutta on huomattava, että SEUT 108 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta ajoissa. Komissiolle on siten ilmoitettava tukitoimenpiteistä jo suunnitteluvaiheessa, eli ennen täytäntöönpanoa ja silloin kun niitä voidaan vielä muuttaa komission mahdollisten huomautusten mukaisesti.

264 Tässä yhteydessä on tuotava myös esille, että koska SEUT 108 artiklan 3 kohta ei sisällä mitään muodollista arviointiperustetta, kunkin jäsenvaltion on päätettävä itse, missä vaiheessa lainsäädäntö- tai hallintomenettelyä se antaa tukea koskevan suunnitelman komission tutkittavaksi, kuitenkin sillä edellytyksellä, että suunnitelmaa ei panna täytäntöön ennen kuin komissio on todennut tuen sisämarkkinoille soveltuvaksi (ks. vastaavasti tuomio 16.9.1998, Waterleiding Maatschappij v. komissio, T-188/95, EU:T:1998:217, 118 kohta).

265 Tässä tapauksessa komissio on tutkinut Hinkley Point C:tä koskevan hankkeen, sellaisena kuin Yhdistynyt kuningaskunta oli sen ilmoittanut. Tässä yhteydessä riidanalaisen päätöksen 73 ja 551 perustelukappaleesta ilmenee, että kyseinen toimielin on kyseessä olevia toimenpiteitä tutkiessaan ottanut huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten ilmoituksen, jonka mukaan loput ehdoista ja edellytyksistä sekä lopulliset rahoitusasiakirjat sisältävät vakiolausekkeita, joita jokainen sijoittaja tavoittelisi vastaavan hankkeen kohdalla. Tästä seuraa, että tämän toimielimen antama hyväksyntä kattoi vain tukiosuudet sellaisina kuin ne ilmenivät kyseisestä hankkeesta sellaisena kuin siitä oli sille ilmoitettu.

266 Itävallan tasavallan esille tuomasta riskistä, jonka mukaan kyseessä olevien toimenpiteiden sisältöä voitaisiin vielä jälkikäteen muuttaa, riittää, kun todetaan, että komission antama hyväksyntä koski pelkästään hanketta sellaisena kuin se oli sille ilmoitettu. Näin ollen mistä tahansa myöhemmästä muutoksesta, joka voi vaikuttaa tukitoimenpiteen sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiin, on tehtävä komissiolle uusi ilmoitus. Komissio on riidanalaisen päätöksen 73 ja 551 perustelukappaleessa kehottanut Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisia siinä tapauksessa, että lopulliset asiakirjat muuttavat toimenpiteitä sille esiteltyyn nähden, ilmoittamaan niistä sille.

267 Näillä perusteilla on hylättävä Itävallan tasavallan väitteet, joiden mukaan kyseessä oleviin toimenpiteisiin liittyviä yksityiskohtia oli vielä mahdollista muuttaa.

b) Väitteet, joiden mukaan kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia ei ole määritetty riittävästi

268 Itävallan tasavalta esittää viidennen ja kahdeksannen kanneperusteensa yhteydessä väitteitä osoittaakseen, että komissio ei ole määrittänyt riittävästi kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia. Komissio ei ole sen mukaan ottanut huomioon näiden toimenpiteiden kumulaatiota.

1) Hinnanerosopimus

269 Itävallan tasavalta esittää viidennen kanneperusteensa yhteydessä väitteitä osoittaakseen, että hinnanerosopimuksen yksityiskohtia ei ole määritetty riittävästi riidanalaisessa päätöksessä.

270 Ensinnäkin on huomattava, että pelkästään se, että komissio ei ole riidanalaisessa päätöksessä määrittänyt hinnanerosopimuksesta seuraavan avustusekvivalentin täsmällistä määrää, ei osoita komission tehneen virhettä (ks. edellä 247–256 kohta). Tässä yhteydessä on todettava, että kun otetaan huomioon hinnanerosopimuksen toiminta (ks. edellä 5 ja 6 kohta), siitä seuraavan avustusekvivalentin määrän täsmällinen määrittäminen ei ollut mitenkään mahdollista. Tämä määrä riippuu markkinahintaa vastaavan viitehinnan kehityksestä. Kyse on siten epävarmasta hinnasta, jota on vaikeaa määrittää etukäteen.

271 Toiseksi on tutkittava, mitkä seikat komissio on ottanut huomioon tutkiessaan hinnanerosopimukseen sisältyvän tukiosuuden oikeasuhteisuutta. Tässä yhteydessä on huomattava, että komissio on riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa todennut sähkön tuotanto- ja toimitusmarkkinoilla olleen tekijöitä, jotka olivat esteenä uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamiselle riittävän nopeasti. Kyseisen päätöksen 2.1 kohdassa komissio on kuvannut hinnanerosopimuksen, jolla vakautetaan hintoja, toimintaa. Tämän jälkeen se on tämän päätöksen 9.5.2 ja 9.5.3.2 kohdassa

tutkinut, oliko määrätty toteutushinta asianmukainen, kun otetaan huomioon erityisesti tämän hinnan määrittämiseksi käytetyt tuottoasteet. Tarkastelunsa perusteella se edellytti muutoksia voitonjakomekanismiin.

272 Kolmanneksi on todettava Itävallan tasavallan väitteistä, että lukuun ottamatta väitettä, jonka mukaan komissio ei ole määrittänyt hinnanerosopimuksesta seuraavan avustusekvivalentin täsmällistä määrää ja jota on jo tarkasteltu edellä 247–256 kohdassa, tämä jäsenvaltio ei ole esittänyt minkäänlaista yksityiskohtaisempaa väitettä, joka voisi osoittaa, että edellä 271 kohdassa esitettyjen seikkojen perusteella komissio ei voinut tutkia hinnanerosopimukseen sisältyvän tukiosuuden oikeasuhteisuutta.

273 Neljänneksi on todettava, että siltä osin kuin Itävallan tasavalta väittää, että komission olisi pitänyt tutkia sähkön sisämarkkinoiden sulkemisvaikutusta ja kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia hintoihin näillä markkinoilla, tämä jäsenvaltio ei ole esittänyt minkäänlaista väitettä, joka voisi osoittaa, että komissio ei voinut käytettävissään olleiden tietojen perusteella arvioida näitä vaikutuksia. Siltä osin kuin tällä väitteellä pyritään kyseenalaistamaan komission päätelmä kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuudesta, se otetaan huomioon tarkasteltaessa kuudetta kanneperustetta, joka koskee suhteellisuusperiaatteen noudattamista.

274 Näillä perusteilla väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että hinnanerosopimuksen yksityiskohtia ei ole määritetty riittävästi, on niin ikään hylättävä.

2) Ennenaikaisen alasajon tapauksessa myönnettävät edut

275 Itävallan tasavalta väittää viidennen kanneperusteensa yhteydessä, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä jättänyt määrittämättä etuja, jotka on myönnettävä Hinkley Pointin ydinvoimalaitoksen ennenaikaisen alasajon tapauksessa.

276 Tässä yhteydessä on syytä muistaa, että kuten edellä 6 kohdassa esitetystä ilmenee, hinnanerosopimuksessa määrätään, että NNBG:tä suojataan tietyiltä lainmuutoksilta ja että se saa korvauksen, jos Hinkley Pointin ydinvoimalaitos ajetaan ennenaikaisesti alas poliittisista syistä tai ydinvastuuvakuutukseen liittyvien olosuhteiden vuoksi. Tällaisen ennenaikaisen alasajon tilanteessa sekä NNBG:n sijoittajat että Yhdistynyt kuningaskunta voivat vaatia NNBG:n siirtoa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle, ja kyseisille sijoittajille on maksettava korvaus. Kuten edellä 7 kohdassa esitetystä ilmenee, valtion kanssa tehtävässä sopimuksessa määrätään, että jos sen seurauksena, että ydinvoimalaitos ajetaan alas poliittisista syistä, NNBG:n sopimuskumppani laiminlyö velvoitteensa maksaa erotusmaksu NNBG:n sijoittajille, kyseisen ministeriön on maksettava sovittu korvaus sijoittajille.

277 Kuten riidanalaisen päätöksen 317–322 perustelukappaleesta ilmenee, tämä korvaus muodostuu Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin lainsäädännön taustalla oleviin yleisiin periaatteisiin perustuvasta korvauksesta, kun omistusoikeutta on riistetty. Komissio katsoo kyseisessä päätöksessä, että sellaisenaan vahingonkorvauksen maksaminen näillä perusteilla, jotta NNBG:n sijoittajille taattaisiin niiden tilanteen muuttumattomuus, jos Hinkley Pointin ydinvoimalaitos ajetaan ennenaikaisesti alas poliittisista syistä, ei ole valtiontukea. Se on yksilöinyt tukiosuudeksi ainoastaan erityisen sopimuksen, jolla NNBG tai sen sijoittajat vapautetaan kaikista maksuista ja ajankäytöstä, joiden tulisi liittyä näistä yleisistä periaatteista aiheutuvien oikeuksien täytäntöönpanoon tuomioistuimessa tai sen ulkopuolella. Toisin sanoen komission yksilöimä etu rajoittuu erityiseen sopimusperusteiseen oikeuteen saada nopeasti ja varmasti korvaus.

278 Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, komissiota ei ensinnäkään voida arvostella siitä, ettei se ole määrittänyt tästä erityisestä sopimuksesta seuraavan avustusekvivalentin määrää. Tässä yhteydessä on todettava, että tällaisesta sopimuksesta seuraavan avustusekvivalentin määrää on vaikeaa arvioida. On myös huomattava, että vaikka komissio ei ole määrittänyt valtion kanssa tehtävästä sopimuksesta

seuraavan edun määrää, se on ottanut sen huomioon. Kuten riidanalaisen päätöksen 337 ja 479 perustelukappaleesta ilmenee, kyseinen toimielin on ottanut huomioon vaatimukset täyttäviä lakimuutoksia koskevan korvausmekanismin, kun se on määrittänyt tuottoasteet ja hinnanerosopimukselle määrätyn asianmukaisen toteutushinnan.

279 Toiseksi on totta, että korvausmekanismin tarkat yksityiskohdat eivät olleet komission tiedossa riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana. Tässä yhteydessä on kuitenkin huomattava, että komissio tyytyy riidanalaisessa päätöksessä hyväksymään Yhdistyneen kuningaskunnan ilmoittaman hankkeen ja että tämän jäsenvaltion ilmoittamien tietojen mukaan tällä mekanismilla oli tarkoitus taata NNBG:n sijoittajille niiden tilanteen muuttumattomuus siinä tapauksessa, että Hinkley Pointin ydinvoimalaitos ajettaisiin ennenaikaisesti alas poliittisista syistä. Näin ollen tilanteessa, jossa Yhdistynyt kuningaskunta päättäisi riidanalaisen päätöksen antamisen jälkeen maksaa korvauksen, joka ylittäisi omaisuuden riistämisen kompensoimiseksi tarvittavan summan, kyse olisi edusta, jota riidanalainen päätös ei kattaisi ja josta olisi siis ilmoitettava komissiolle.

280 Kolmanneksi Itävallan tasavalta esittää, että komissio ei ole määrittänyt riittävästi korvauksesta seuraavaa tukiosuutta, koska se ei ole tutkinut, oliko Hinkley Pointin ydinvoimalaitoksen ennenaikaisen alasajon tapauksessa tuen yhteydessä maksettavat korvaukset tarkoitettu kompensoimaan käytöstäpoiston kustannuksia, seurantakustannuksia ja muita vastaavia kustannuksia, eikä se ole arvioinut siirto-oikeudesta seuraavia etuja.

281 Tältä osin on jälleen todettava, että Yhdistyneen kuningaskunnan komissiolle ilmoittaman hankkeen mukaan korvauksella oli tarkoitus taata NNBG:n sijoittajille, että jos Hinkley Pointin ydinvoimalaitos ajetaan ennenaikaisesti alas poliittisista syistä, niille maksetaan korvaus niiden omaisuuden riistämisen tapauksessa. Tästä seuraa, että tilanteessa, jossa Hinkley Pointin ydinvoimalaitos suljettaisiin ja NNBG siirrettäisiin Yhdistyneelle kuningaskunnalle ja jossa tämä jäsenvaltio ottaisi vastatakseen käytöstäpoiston kustannuksista, seurantakustannuksista ja muista vastaavista kustannuksista, se olisi otettava huomioon korvauksen yhteydessä. Tilanteessa, jossa nämä kustannukset eivät näkyisi riittävästi korvausta laskettaessa, kyse olisi tuesta, josta Yhdistyneen kuningaskunnan olisi ilmoitettava komissiolle.

282 Tämä väite on näin ollen hylättävä.

283 Neljänneksi on hylättävä Itävallan tasavallan väite siitä, että komissio on tutkiessaan valtion kanssa tehtävän sopimuksen soveltuvuutta sisämarkkinoille sivuuttanut sen, ettei tämän sopimuksen ole määrä hyödyttää NNBG:tä vaan sen sijoittajia ja että siirto-oikeudesta ei ole hyötyä NNBG:lle vaan sen omistajille. Tässä yhteydessä riittää, kun todetaan, että kyseessä olevilla toimenpiteillä on tarkoitus kannustaa investoimiseen ja että ne kohdistuvat siten ensisijaisesti NNBG:n sijoittajiin, vaikka oikeudelliselta kannalta NNBG:lle on myönnetty tiettyjä oikeuksia. Toisin kuin Itävallan tasavalta esittää, komissio ei näin ollen ole tehnyt tässä suhteessa virhettä.

284 Näillä perusteilla on hylättävä Itävallan tasavallan väitteet, joiden mukaan komissio ei ole riidanalaisessa päätöksessä määrittänyt riittävästi etuja, jotka olisi myönnettävä Hinkley Pointin ydinvoimalaitoksen ennenaikaisen alasajon tapauksessa.

3) Luottotakuu

285 Viidennen ja kahdeksannen kanneperusteensa yhteydessä Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole määrittänyt riittävästi luottotakuuseen sisältyvää tukiosuutta. Ilman tämän toimenpiteen riittävää määrittämistä kyseinen toimielin ei ole sen mielestä voinut suorittaa asianmukaista tutkintaa tämän luottotakuun oikeasuhteisuudesta.

286 Aluksi on palautettava mieleen komission riidanalaisessa päätöksessä luottotakuun osalta noudattama lähestymistapa.

287 Kuten riidanalaisen päätöksen 7.8 kohdasta ilmenee, komission mukaan hinnanerosopimus, valtion kanssa tehtävä sopimus ja luottotakuu liittyivät toisiinsa, sillä ne kaikki olivat välttämättömiä Hinkley Point C:n rakentamisen kannalta. Komissio toteaa siinä myös, että luottotakuu, sellaisena kuin Yhdistynyt kuningaskunta oli siitä ilmoittanut, oli valtiontukea.

288 Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös komission riidanalaisen päätöksen 9.5.1 kohdassa esittämät perustelut. Tässä kohdassa komissio selittää, että Yhdistyneen kuningaskunnan alun perin ilmoittama luottotakuumaksun määrä oli alempi kuin markkinahinta, joka NNBG:n olisi pitänyt maksaa, jos tällaista luottotakuuta olisi tarjottu markkinoilla.

289 Komissio ei kuitenkaan ole riidanalaisessa päätöksessä hyväksynyt luottotakuuta sellaisena kuin Yhdistynyt kuningaskunta sen alun perin ilmoitti. Kuten kyseisen päätöksen 9.5.3.1 kohdasta ja komission tämän päätöksen 2.2 kohdassa sisämarkkinoille soveltuvaksi toteaman luottotakuun kuvauksesta ilmenee, hyväksyntä koskee luottotakuuta, jonka takuumaksua on mukautettu. Saman päätöksen 475 ja 476 perustelukappaleen mukaan tällä mukautuksella oli tarkoitus rajoittaa luottotakuuseen sisältyvä tukiosuus välttämättömään.

290 Komissio on riidanalaisen päätöksen 9.5.3.1 kohdassa todennut, että BB+- tai Ba1-riskiluokitusluokka, jota Yhdistynyt kuningaskunta piti asianmukaisena, ei heijastanut riittävästi luottotakuuseen liittyvää riskiä. Komission mukaan sille oli annettava BB- tai Ba-luokitus, ja tämän luokituksen osalta Yhdistyneen kuningaskunnan ehdottamaa 250 korkopisteen suuruista luottotakuumaksua oli korotettava tätä riskiluokitusta vastaavalle tasolle, eli 295 korkopisteeseen. Komissio on verrannut tätä mukautettua takuumaksua 291 korkopisteen määrään, joka vastaa 102 eurooppalaisen yrityksen BB-riskiluokitusluokkaan kuuluvien luottoriskinvaihtosopimusten keskiarvoa. Lisäksi se on verrannut 295 korkopisteen määrää BB-riskiluokitusluokan 286 korkopisteen mediaaniarvoon ja katsonut, että tämän viimeksi mainitun määrän vuoksi takuumaksun määrää pitäisi mukauttaa ylöspäin sen toteaman maturiteettivaikutuksen huomioon ottamiseksi.

291 Yhdistynyt kuningaskunta on vastauksena komission huoleen korottanut luottotakuumaksun määrää 250 korkopisteestä 295 korkopisteeseen, jotta se vastaisi takuumaksua, joka NNBG:n olisi pitänyt maksaa yksityisillä markkinoilla tilanteessa, jossa tällaista luottotakuuta olisi tarjottu näillä markkinoilla. Kuten riidanalaisen päätöksen 476 perustelukappaleesta ilmenee, kyseinen toimielin on katsonut, että tällä mukautuksella kyseiseen luottotakuuseen sisältyvä tukiosuus voitiin rajoittaa välttämättömään.

292 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta pitävät näitä perusteluja virheellisinä. Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin, että komission ei olisi pitänyt todeta, että Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa koskeva hanke oli terveellä pohjalla oleva hanke, jonka kaatuminen oli suhteellisen epätodennäköistä. Toiseksi se väittää, että komission olisi pitänyt määrittää luottotakuun riskiluokitus muita kyseessä olevia toimenpiteitä huomioon ottamatta. Kolmanneksi se esittää, samoin kuin Luxemburgin suurherttuakunta, väitteitä, joiden mukaan komissio ei ole luottotakuuta arvioidessaan ottanut riittävästi huomioon takauksia koskevassa tiedonannossa vahvistettuja kriteerejä.

i) Väite, jonka mukaan komission ei olisi pitänyt todeta, että Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa koskeva hanke oli terveellä pohjalla oleva hanke, jonka kaatuminen oli suhteellisen epätodennäköistä

293 Itävallan tasavallan mukaan komission ei olisi pitänyt todeta, että Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa koskeva hanke oli terveellä pohjalla oleva hanke, jonka kaatuminen oli suhteellisen epätodennäköistä. Tällainen lähestymistapa on sen mukaan ristiriidassa markkinahäiriöiden olemassaolosta esitettyjen komission perustelujen kanssa.

294 Komission mukaan nämä väitteet on hylättävä.

295 Riittää, kun todetaan, että BB- tai Ba-riskiluokitus, jota komissio on pitänyt asianmukaisena (ks. riidanalaisen päätöksen 465 perustelukappale), vastaa korkean riskitason hankkeita, joissa yleinen positiivinen tulos on kuitenkin todennäköinen.

296 Toisin kuin Itävallan tasavalta antaa ymmärtää, komissio ei siis ole tukeutunut ajatukseen, jonka mukaan hankkeen kaatuminen oli suhteellisen epätodennäköistä.

297 Näin ollen tämä Itävallan tasavallan väite on hylättävä.

ii) Väite, jonka mukaan komission olisi pitänyt määrittää luottotakuun riskiluokitus muita kyseessä olevia toimenpiteitä huomioon ottamatta

298 Itävallan tasavalta väittää, että komission ei olisi pitänyt luottotakuuta arvioidessaan ottaa huomioon muiden kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia, vaan sen olisi pitänyt tukeutua riidanalaisen päätöksen 390 perustelukappaleessa esittämäänsä toteamukseen, jonka mukaan pelkästään kaupallisia investointeja uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin ei tehtäisi ilman valtiontukea.

299 Komission mukaan nämä väitteet on hylättävä.

300 Tältä osin mikään ei estänyt komissiota ottamasta huomioon hinnanerosopimuksen ja valtion kanssa tehtävän sopimuksen vaikutuksia silloin, kun se arvioi hankkeen kaatumisen riskin todennäköisyyttä määrittääkseen markkinoilla tarjottavaa määrää vastaavan luottotakuumaksun määrän. Kyseessä olevat kolme toimenpidettä muodostavat kokonaisuuden, ja hinnanerosopimuksella ja valtion kanssa tehtävällä sopimuksella on tarkoitus juuri ylittää komission toteamat esteet uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimiselle. Näiden toimenpiteiden vaikutukset, etenkin hinnanerosopimuksella taattu tulovirta, olivat merkityksellisiä seikkoja hankkeen kaatumisen riskin todennäköisyyttä arvioitaessa. Sitä vastoin Itävallan tasavallan tarkoittama lähestymistapa, jonka mukaan tällaisia seikkoja ei otettaisi huomioon tässä arvioinnissa, laajentaisi suhteettomasti luottotakuuta arvioitaessa huomioon otettavaa riskiä.

301 Tästä seuraa, että komissio ei tehnyt ilmeistä arviointivirhettä, kun se otti huomioon hinnanerosopimuksen vaikutukset arvioidessaan hankkeen kaatumisen todennäköisyyttä luottotakuun arvioinnin yhteydessä. Näin ollen on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komission ei olisi pitänyt ottaa huomioon muiden kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia arvioidessaan hankkeen kaatumisen riskiä asianmukaisen takuusumman vahvistamiseksi.

iii) Väitteet, joiden mukaan komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon takauksia koskevassa tiedonannossa vahvistettuja kriteerejä

302 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta esittävät väitteitä, jotka koskevat ennen kaikkea sitä, että komissio ei ole luottotakuuta arvioidessaan ottanut riittävästi huomioon tiettyjä takauksia koskevassa tiedonannossa vahvistettuja kriteerejä. Tässä yhteydessä ne vetoavat luottotakuun keston

puutteelliseen määrittämiseen, luottotakuulla katetun luoton enimmäismäärän puutteelliseen määrittämiseen, siihen, että luottotakuumaksun määrä ei ollut riittävän suuri, ja EDF:n kohtaamiin taloudellisiin vaikeuksiin.

303 Komissio, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta ja Romania katsovat, että nämä väitteet on hylättävä. Tässä yhteydessä komissio vetoaa erityisesti siihen, että takauksia koskevalla tiedonannolla ei ollut merkitystä esillä olevassa asiassa.

304 Komissio on katsonut riidanalaisen päätöksen 336–339 perustelukappaleessa, että luottotakuu oli valtiontukea. Tältä osin se on todennut muun muassa, että kun otetaan huomioon, että hanke, sen rahoitus ja takaus ovat luonteeltaan ennennäkemättömiä eikä niille ole olemassa suoria vertailukohtia, vaikka mukautetun luottotakuumaksun katsottaisiin minimoivan tuen, NNBG:n luottotakuusta maksamaa hintaa ei voida pitää markkinahintana, koska markkinoilla ei ole eikä voisi olla tarjolla vastaavaa palvelua. Yksikään osapuolista ei kyseenalaista tätä päätelmää.

305 Kuten riidanalaisen päätöksen 463–477 perustelukappaleesta ilmenee, vastauksena komission huoleen luottotakuuseen liittyvän riskin alihinnoittelusta Yhdistynyt kuningaskunta on korottanut luottotakuumaksun määrää 295 korkopisteeseen, ja komissio on katsonut, että tämä takuumaksun mukautettu määrä antoi tosiasiallisesti arvion hypoteettisesta markkinahinnasta järjestelylle, jota ei markkinoilla tarjottu.

306 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta pyrkivät väitteillään takauksia koskevassa tiedonannossa vahvistettujen kriteerien noudattamatta jättämisestä osoittamaan virheelliseksi komission perustelun, jonka mukaan 295 korkopisteeseen korotetun luottotakuumaksun määrä antoi tosiasiallisesti arvion hypoteettisesta markkinahinnasta järjestelylle, jota ei markkinoilla tarjottu. Nämä jäsenvaltiot vetoavat ennen kaikkea siihen, että arvioidessaan, antoiko tämän takuumaksun määrä tosiasiallisesti tällaisen arvion, komissio on sivuuttanut kriteerit, jotka markkinataloussijoittaja olisi ottanut huomioon, eli luottotakuun määrittämättömän keston, luottotakuulla katetun luoton suhteettoman suuren enimmäismäärän ja EDF:n kohtaamat taloudelliset vaikeudet. Lisäksi ne väittävät, että tämä takuumaksun määrä ei ollut riittävän suuri.

307 On myös todettava, että komission päätelmä, jonka mukaan 295 korkopisteeseen korotettu luottotakuumaksun määrä antoi tosiasiallisesti arvion hypoteettisesta markkinahinnasta järjestelylle, jota ei markkinoilla tarjottu, perustuu ajatukseen, jonka mukaan hypoteettinen markkinataloussijoittaja olisi edellyttänyt tällaista takuumaksun määrää, ja että Luxemburgin suurherttuakunnan ja Itävallan tasavallan esittämillä väitteillä pyritään osoittamaan, että tällainen sijoittaja olisi ottanut huomioon seikkoja, joita komissio ei ole ottanut huomioon, ja edellyttänyt korkeampaa takuumaksun määrää.

308 Vaikka oletettaisiinkin komission väittämällä tavalla, että takauksia koskevaa tiedonantoa ei voida soveltaa esillä olevassa asiassa, näissä olosuhteissa näiden jäsenvaltioiden väitteitä, jotka perustuvat luottotakuun keston puutteelliseen määrittämiseen, katetun luoton enimmäismäärän puutteelliseen määrittämiseen, siihen, että luottotakuumaksun määrä ei ollut riittävän suuri, ja EDF:n kohtaamiin taloudellisiin vaikeuksiin, ei voida pitää merkityksettöminä pelkästään sen vuoksi, että nämä valtiot vetoavat väitteidensä tueksi takauksia koskevassa tiedonannossa vahvistettuihin kriteereihin.

309 Riippumatta siitä, oliko komission otettava tässä tapauksessa huomioon takauksia koskevassa tiedonannossa vahvistetut kriteerit, Luxemburgin suurherttuakunnan ja Itävallan tasavallan esittämät väitteet on hylättävä seuraavista syistä.

– *Luottotakuun kesto*

310 Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole ottanut huomioon sitä, että luottotakuun kestoa ei ollut määritetty. Tässä yhteydessä tämä jäsenvaltio viittaa takauksia koskevan tiedonannon 4.1 kohdan kolmannen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuun kriteeriin.

311 Komission mukaan tämä väite on hylättävä.

312 Kuten takauksia koskevan tiedonannon 3.2 kohdan b alakohdasta ilmenee, yksi tämän tiedonannon 3 kohdassa asetetuista edellytyksistä sille, että valtio voi todeta, ettei sen perusteella ole kyse edusta, on se, että takauksen voimassaoloaika on rajoitettu. Lisäksi kyseisen tiedonannon 4.1 kohdan b alakohdasta ilmenee, että laskettaessa sen perusteella takaukseen sisältyvä avustusekvivalentti on huomioon otettava takauksen kesto. Tästä viimeksi mainitusta kohdasta ilmenee niin ikään, että lähtökohtaisesti komissio katsoo, että rajoittamattomat takaukset eivät ole SEUT 107 artiklan mukaisia.

313 Tarkasteltaessa Itävallan tasavallan väitteitä on ensinnäkin hylättävä sen väite, jonka mukaan luottotakuun voimassaoloaikaa ei ollut rajoitettu. Riittää, kun todetaan, että riidanalaisen päätöksen 49 perustelukappaleesta ilmenee, että luottotakuu ei ole rajoittamaton, vaan sillä taataan, että vaatimukset täyttävä lainapääoma ja korot maksetaan ajoissa. On myös huomattava kyseisen päätöksen 432 perustelukappaleesta ilmenevän, että taattujen velkojen maturiteetilla on 27,4 vuoden painotettu keskimääräinen elinaika, kun joukkovelkakirjojen maturiteetit vaihtelevat 8 ja 41 vuoden välillä.

314 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta vetoaa väitteillään siihen, että luottotakuumaksun 295 korkopisteeseen mukautettua määrää määrittäessään komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon luottotakuun kestoa, on huomattava komission selittäneen riidanalaisen päätöksen 472 perustelukappaleessa, että tässä takuumaksun määrässä on otettu huomioon sen esiin tuomat ongelmat, jotka koskevat liikkeeseen laskettavien joukkovelkakirjojen poikkeuksellisen pitkää maturiteettia. On myös todettava, että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yhtään yksityiskohtaisempaa väitettä, joka horjuttaisi sen komission päätelmän uskottavuutta, jonka mukaan joukkovelkakirjojen maturiteetti huomioon ottaen tämän takuumaksun määrä on asetettu vastaamaan hintaa, joka olisi maksettu markkinataloudessa toimivalle takaajalle.

315 Näillä perusteilla Itävallan tasavallan väite, joka koskee luottotakuun kestoa, on hylättävä.

– Katetun luoton määrä

316 Itävallan tasavalta väittää, että komissio on jättänyt määrittämättä luottotakuulla katetun luoton enimmäismäärän. Tässä yhteydessä se viittaa takauksia koskevan tiedonannon 4.1 kohdan c alakohtaan.

317 Komissio kiistää nämä väitteet.

318 Takauksia koskevan tiedonannon 3.2 kohdan c alakohdassa todetaan, että jotta jäsenvaltio voisi sulkea pois edun olemassaolon tämän tiedonannon 3 kohdan perusteella, takaus ei lähtökohtaisesti saa kattaa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä. Kyseisen tiedonannon 3.2 kohdan c alakohdasta ilmenee siis komission katsovan, että jos takaus kattaa koko rahoitussitoumuksen, lainanantaja ei ole kovinkaan motivoitunut kartoittamaan lainasta aiheutuvia riskejä eikä suojautumaan niiltä tai minimoimaan niitä, eikä varsinkaan arvioimaan lainanottajan luottokelpoisuutta perusteellisesti, ja että valtiontakauksen antajakaan ei välttämättä aina suorita tällaista riskien arviointia, koska tarvittavat keinot puuttuvat. Saman tiedonannon 4.1 kohdan c alakohdan mukaan tämä kriteeri on otettava huomioon takaukseen sisältyvää tukiosuutta laskettaessa.

319 On kuitenkin lisäksi huomattava, että takauksia koskevan tiedonannon 3.2 kohdan c alakohdan mukaan tätä rajoitusta ei sovelleta, kun takaus on annettu säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta 15.12.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY (EUVL 2004, L 390, s. 38), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2004/109 muuttamisesta 11.3.2008 annetulla Euroopan parlamentin ja

neuvoston direktiivillä 2008/22/EY (EUVL 2008, L 76, s. 50), 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuille velkapapereille. Tämän viimeksi mainitun säännöksen mukaan velkapaperit ovat joukkovelkakirjoja tai muita siirtokelpoisia arvopaperistettuja velan muotoja, lukuun ottamatta arvopapereita, jotka vastaavat yritysten osakkeita tai jotka antavat oikeuden hankkia osakkeita tai osakkeita vastaavia arvopapereita, jos ne vaihdetaan tai jos niihin liittyviä oikeuksia käytetään.

320 Luottotakuu koskee joukkovelkakirjoja, jotka on laskettu liikkeeseen keskipitkiä joukkovelkakirjalainoja koskevan eurooppalaisen ohjelman ehtojen mukaisesti, ja siten direktiivin 2004/109 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja velkapapereita. Näin ollen on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan luottotakuu ei täytä takauksia koskevan tiedonannon 3.2 kohdan c alakohdassa ja 4.1 kohdan c alakohdassa vahvistettua katetun luoton enimmäismäärää koskevaa kriteeriä.

321 Takauksia koskevan tiedonannon 3.2 kohdan c alakohdassa ei mitenkään suljeta pois sitä, että 80 prosentin rajan ylittyessä edun olemassaolo voitaisiin sulkea pois. Tästä kohdasta ilmenee, että kun kyseistä raja-arvoa ei noudateta, jäsenvaltion on ilmoitettava toimenpiteestä ja voitava perustella väitteensä, jonka mukaan kyseessä oleva toimenpide ei ole valtiontukea. Vaikka tämä raja olisi ylittynyt, se ei näin ollen olisi riittävä peruste pitää komission päätelmää, jonka mukaan luottotakuumaksun 295 korkopisteeseen mukautettu määrä vastasi hintaa, jota markkinataloudessa toimiva takaaja olisi edellyttänyt, ilmeisen virheellisenä.

322 Näillä perusteilla väite, joka perustuu takauksia koskevan tiedonannon 3.2 kohdan c alakohdassa ja 4.1 kohdan kolmannen alakohdan c alakohdassa mainitun rajan ylittymiseen, on hylättävä.

– EDF:n taloudellisten vaikeuksien olemassaolo

323 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että komission olisi pitänyt ottaa huomioon se, että NNBG:n emoyhtiöllä EDF:llä oli taloudellisia vaikeuksia. Ne katsovat, että niiden unionin yleisen tuomioistuimen käydyn menettelyn aikana toimittamat todisteet osoittavat tämän. Näiden jäsenvaltioiden mukaan poikkeuksellisissa olosuhteissa tukiosuus voi olla yhtä suuri kuin luottotakuun tosiasiallisesti kattama määrä. Vaikka näitä todisteita ei ollut toimitettu hallinnollisen menettelyn kuluessa, komission olisi pitänyt ottaa huomioon tosiseikat, joihin näissä asiakirjoissa viitataan. Tässä yhteydessä nämä jäsenvaltiot viittaavat takauksia koskevan tiedonannon 3.2 kohdan a alakohtaan ja 4.1 kohdan a alakohtaan.

324 Komissio ja Ranskan tasavalta katsovat, että nämä väitteet on hylättävä. Komissio esittää tässä yhteydessä, että sille ei ole toimitettu hallinnollisen menettelyn kuluessa asiakirjoja, joihin Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta tukeutuvat, ja että näin ollen sen ei ollut otettava huomioon seikkaa, johon Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta vetoavat.

325 Aluksi on todettava, että takauksia koskevan tiedonannon 3.2 kohdan a alakohdan mukaan yksi edellytyksistä, joiden täyttyessä jäsenvaltio voi todeta, ettei kyse ole sen mukaisesti edusta, on se, ettei lainanottaja ole taloudellisissa vaikeuksissa, ja kyseisen tiedonannon 4.1 kohdan a alakohdan mukaan tämä seikka on otettava huomioon tukiosuutta laskettaessa. Kuten 4.1 kohdan a alakohdan toisesta alakohdasta ilmenee, komissio katsoo, että vaikeuksissa olevien yritysten kohdalla markkinataloudessa toimiva takaaja, jos sellainen löytyisi, veloittaisi takauksen myöntämishetkellä suuren maksun maksukyvyttömyysoletuksen takia ja että jos todennäköisyys sille, että lainanottaja ei voi maksaa lainaa takaisin, nousisi erityisen korkeaksi, tällaista markkinahintaa ei ehkä olisi, ja poikkeuksellisissa olosuhteissa takauksen tukiosuus voisi osoittautua yhtä korkeaksi kuin summa, joka tosiasiallisesti takauksella katetaan.

326 Ensiksi on tutkittava Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väite siitä, että koska EDF oli vaikeuksissa oleva yritys, komission olisi pitänyt katsoa, että luottotakuuseen sisältyvä tukiosuus oli yhtä korkea kuin summa, joka tällä luottotakuulla tosiasiallisesti katettiin.

327 Tässä yhteydessä on huomattava, että valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen (EUVL 2004, C 244, s. 2; jäljempänä vaikeuksissa olevia yrityksiä koskevat suuntaviivat), joihin takauksia koskevassa tiedonannossa viitataan, 9 kohdan mukaan kyse on taloudellisissa vaikeuksissa olevasta yrityksestä, jos yritys ei pysty omilla taikka omistajilta, osakkailta tai luotonantajilta saaduilla varoilla pysäyttämään tappiollista kehitystä, joka johtaa lähes varmasti yrityksen toiminnan loppumiseen lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, jos viranomaiset eivät puutu tilanteeseen.

328 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta ovat esittäneet seuraavat todisteet väitteelleen, jonka mukaan EDF oli taloudellisissa vaikeuksissa:

– EDF:n osittain ostaman toisen yhtiön (jäljempänä mainittu yhtiö) vuosien 2012, 2013 ja 2014 ensimmäisinä vuosineljänneksinä julkaisemat viiteasiakirjat

– verkkosivustolla 27.2.2011 julkaistu artikkeli

– ranskalaisessa sanomalehdessä 1.3.2012 julkaistu artikkeli

– Yhdistyneessä kuningaskunnassa ilmestyvässä sanomalehdessä 8.4.2013 julkaistu artikkeli

– saksalaisessa talousalan sanomalehdessä 26.2.2014 julkaistu artikkeli

– saksalaisessa talousalan sanomalehdessä 6.10.2014 julkaistu artikkeli

– ranskalaisessa sanomalehdessä 5.6.2015 julkaistu artikkeli

– ranskalaisessa sanomalehdessä 17.2.2016 julkaistu artikkeli

– ranskalaisessa sanomalehdessä 18.2.2016 julkaistu artikkeli

– Yhdistyneessä kuningaskunnassa ilmestyvässä talous- ja rahoitusalan sanomalehdessä 12.3.2016 julkaistut kaksi artikkelia

– Ranskan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus EDF:n kansainvälisestä strategiasta

– 13.12.2012 julkaistu riippumattoman organisaation artikkeli.

329 Verkkosivustolla 27.2.2011 julkaistun artikkelin on todettava koskevan EDF:n taloudellista tilannetta ja viittaavan tämän yhtiön velkaantumiseen. Kun otetaan huomioon, että siinä mainitaan kyseisen yhtiön saaneen luottoluokituslaitokselta AA-luottoluokituksen, siitä ei voida päätellä, että kyseinen yhtiö olisi niin velkaantunut, että sen olisi voitu ennakoida johtavan lähes varmasti yrityksen toiminnan loppumiseen lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä. Tämä luottoluokitus vastaa korkeaa luottokelpoisuutta ja investointia, joka on lähtökohtaisesti varma.

330 Yhdistyneessä kuningaskunnassa ilmestyvässä sanomalehdessä 8.4.2013 julkaistusta artikkelista voidaan päätellä ainoastaan, että EDF:n alkuperäinen sopimuskumppani Hinkley Point C:n hankkeessa oli luopunut ydinenergiasta ja että EDF:n 39 miljardin euron suuruisen velan vuoksi ei ollut varmaa, kykenisikö tämä yritys toteuttamaan hankkeen yksin. Sitä vastoin siitä ei voida päätellä, että EDF oli vaikeuksissa olevia yrityksiä koskevan tiedonannon 9 kohdassa tarkoitettu taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys.

331 Ranskalaisessa sanomalehdessä 1.3.2012 ilmestynyt artikkeli ja saksalaisessa talousalan sanomalehdessä 26.2. ja 6.10.2014 julkaistut artikkelit eivät koske EDF:ää vaan mainittua yhtiötä. Riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana tämä yhtiö ja EDF olivat erillisiä yrityksiä, eivätkä Itävallan tasavalta tai

Luxemburgin suurherttuakunta ole esittäneet näyttöä, jonka perusteella voitaisiin todeta, että riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana komissio olisi tiennyt tai että sen olisi pitänyt tietää, että tulevaisuudessa EDF ostaisi kyseisissä artikkeleissa mainitun yhtiön. Sen sijaan tässä yhteydessä on todettava, että komission antamista tiedoista, joita Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole kyseenalaistaneet, ilmenee, että yhteisymmärryspöytäkirja, jonka mukaan EDF ostaa mainitun yhtiön osittain, allekirjoitettiin vasta 29.7.2015, eli selvästi riidanalaisen päätöksen antamispäivän 8.10.2014 jälkeen. Nämä artikkelit eivät siten osoita, että EDF olisi ollut taloudellisissa vaikeuksissa riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana. Nämä perustelut pätevät myös mainitun yhtiön vuosien 2012, 2013 ja 2014 ensimmäisinä vuosineljänneksinä julkaisemiin viiteasiakirjoihin sekä verkkosivustolla julkaistuun artikkeliin siltä osin kuin ne sisältävät tätä viimeksi mainittua yhtiötä koskevia tietoja.

332 Ranskalaisessa sanomalehdessä 5.6.2015 ja 17. ja 18.2.2016 julkaistut artikkelit sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa ilmestyvässä talous- ja rahoitusalan sanomalehdessä 12.3.2016 julkaistu artikkeli on julkaistu riidanalaisen päätöksen antamisen jälkeen.

333 Tässä yhteydessä on muistettava, että komission valtiontukipäätöksen lainmukaisuutta on arvioitava niiden tietojen perusteella, jotka sillä oli käytettävissään päätöksen tekemisen ajankohtana (tuomio 10.7.1986, Belgia v. komissio, 234/84, ECLI:EU:C:1986:302, 16 kohta). Esillä olevassa asiassa komissiolla ei voinut olla näitä tietoja käytettävissään, sillä edellä 332 kohdassa mainitut artikkelit on julkaistu riidanalaisen päätöksen antamisen jälkeen, eikä mikään asiakirja-aineistossa viittaa siihen, että kyseisellä toimielimellä olisi voinut olla käytettävissään niiden sisältämiä tietoja ennen tämän päätöksen antamista.

334 Vaikka Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suuherttuakunta olisivat toimittaneet edellä 328 kohdassa mainitut artikkelit osoittaakseen ennen riidanalaisen päätöksen antamista vallinneet olosuhteet, ne eivät kuitenkaan osoittaisi, että ennen päätöksen antamista EDF oli vaikeuksissa olevia yrityksiä koskevien suuntaviivojen 9 kohdassa tarkoitettu taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys. Siltä osin kuin näissä artikkeleissa viitataan mainitun yhtiön toiminnan lopettamiseen ja siihen, että EDF ostaa tämän yhtiön osittain, on huomattava näiden asioiden tapahtuneen päätöksen antamisen jälkeen (ks. edellä 331 kohta). On myös todettava, ettei näistä artikkeleista voida päätellä, että ennen päätöksen antamista EDF olisi ollut niin velkaantunut, että se johtaisi lähes varmasti tämän yrityksen toiminnan loppumiseen lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, jos ulkopuoliset eivät puutu tilanteeseen.

335 Itävallan tasavalta vetoaa vielä siihen, että Ranskan tilintarkastustuomioistuimen EDF:n kansainvälisestä strategiasta marraskuussa 2015 laatiman erityiskertomuksen sivulta 5 ilmenee, että vuoden 2009 lopulla tämän yhtiön ”rahoitustilanne oli heikko”, ja saman kertomuksen sivulta 7, että kyseisen yhtiön ”[rahoitustilanne oli heikko] siinäkin tapauksessa, että se joutuisi ottamaan lisää velkaa”.

336 Riittää, kun todetaan, ettei Ranskan tilintarkastustuomioistuimen EDF:n kansainvälisestä strategiasta marraskuussa 2015 laatimasta erityiskertomuksesta voida päätellä, että riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana EDF oli vaikeuksissa olevia yrityksiä koskevien suuntaviivojen 9 kohdassa tarkoitettu taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys. Kyseisen kertomuksen sivulla 5 todetaan, että ”vuoden 2009 lopulla [EDF:n] rahoitustilanne oli heikko”, mutta tämän jälkeen siinä todetaan, että ”[tilintarkastustuomioistuimen] valvontakautta vastaava uusi ajanjakso [oli] alkanut, ja sille [oli] ominaista yhteensä lähes 13 [miljardin euron] suuruiset luovutukset”. Tämän kertomuksen sivulla 7 oleva sanamuoto, jonka mukaan ”osakkeenomistajana olevan valtion suurimpana huolenaiheena [oli] se, että konserni jakaa edelleen huomattavaa osinkoa, huolimatta heikosta rahoitustilanteesta siinäkin tapauksessa, että se joutuisi ottamaan lisää velkaa”, ei osoita, että EDF:n velkaantuminen olisi johtanut lähes varmasti sen toiminnan loppumiseen lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä.

337 Riippumattoman organisaation 13.12.2012 julkaistusta artikkelista ilmenee, että Flamanvillen ja Olkiluodon ydinvoimalaitosten rakentamiskustannukset ovat nousseet. Riidanalaisesta päätöksestä kuitenkin ilmenee selvästi, että komissio on ottanut nämä olosuhteet huomioon. On myös todettava,

ettei kyseisestä artikkelista voida päätellä EDF:n tai mainitun yhtiön olleen taloudellisissa vaikeuksissa. Tämän artikkelin sisältämien tätä yhtiötä koskevien tietojen osalta riittää, kun viitataan edellä 331 kohdassa esitettyyn. Tämä artikkeli ei siten osoita komission tehneen ilmeistä virhettä.

338 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan esittämät todisteet eivät siten osoita, että EDF oli vaikeuksissa olevia yrityksiä koskevien suuntaviivojen 9 kohdassa tarkoitetuissa taloudellisissa vaikeuksissa. Näin ollen on hylättävä näiden jäsenvaltioiden esittämä väite siitä, että koska EDF olisi ollut vaikeuksissa oleva yritys, komission olisi pitänyt katsoa, että luottotakuuseen sisältyvä tukiosuus oli yhtä suuri kuin kyseisellä luottotakuulla tosiasiallisesti katettu määrä.

339 Siltä osin kuin Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteillä pyritään toiseksi osoittamaan, että EDF:n rahoitustilanteen vuoksi markkinataloussijoittaja ei olisi hyväksynyt 295 korkopisteen suuruista luottotakuumaksua, riittää, kun todetaan, että nämä jäsenvaltiot eivät ole esittäneet yksityiskohtaisempia väitteitä osoittaakseen, että komission riidanalaisen päätöksen 9.5.3.1 kohdassa esittämät perustelut eivät olleet uskottavia. Nämä jäsenvaltiot eivät ole varsinkaan esittäneet väitteitä, jotka osoittaisivat tukeutumisen BB- tai Ba-riskiluokitukseen ilmeisen virheelliseksi, saati väitteitä, jotka osoittaisivat, että ensinnäkin komission suorittama vertailu 102 eurooppalaisen yrityksen BB-riskiluokitusluokkaan kuuluvien luottoriskinvaihtosopimusten keskiarvon ja tämän riskiluokitusluokan 286 korkopisteen mediaaniarvon välillä tai toiseksi luottotakuumaksun määrän korottaminen 295 korkopisteeseen vastauksena komission huoleen (ks. edellä 290 kohta) eivät olleet uskottavia.

340 Näin ollen Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joiden mukaan komissio on jättänyt ottamatta huomioon takauksia koskevan tiedonannon 3.2 kohdan a alakohdassa ja 4.1 kohdan a alakohdassa vahvistetut kriteerit, on niin ikään hylättävä, eikä asiassa ole tarpeen ottaa kantaa komission väitteeseen, jonka mukaan näiden jäsenvaltioiden toimittamia asiakirjoja ei ollut toimitettu hallinnollisen menettelyn kuluessa.

– *Väite, jonka mukaan takuusumman olisi pitänyt olla vähintään 400 korkopistettä*

341 Itävallan tasavalta väittää vastauksessaan, että takauksia koskevan tiedonannon 3.4 kohdan f alakohdan kuudennen alakohdan mukaan riskilisä on vähintään 400 korkopistettä. Komissio ei ole selittänyt, miksi luottotakuu, jolle oli määrätty 295 korkopisteeseen mukautettu takuumaksu, oli vähemmän riskialtis.

342 Komissio ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

343 Ensinnäkin on todettava, että takauksia koskevan tiedonannon 3.4 kohdan f alakohdan kuudennessa alakohdassa mainittua kriteeriä, johon kyseisen tiedonannon 4.2 kohdassa viitataan, sovelletaan ainoastaan takausjärjestelmiin eikä yksittäisiin takauksiin. Luottotakuu ei ole tässä tiedonannossa tarkoitettu takausjärjestelmä.

344 Toiseksi on joka tapauksessa todettava, että toisin kuin Itävallan tasavalta antaa ymmärtää, takauksia koskevan tiedonannon 3.4 kohdan f alakohdan kuudennessa alakohdassa tarkoitettu 400 korkopisteen määrä ei koske suoraan takuumaksun määrää. Kuten kyseisen tiedonannon 3.4 kohdan f alakohdasta ilmenee, perittävillä takuumaksuilla on katettava sekä takauksen myöntämiseen liittyvät tavanomaiset riskit että järjestelmän hallintokulut ja riittävästä pääomasta vuosittain maksettava korvaus. Riittävästä pääomasta vuosittain maksettava korvaus koostuu riskilisästä mahdollisesti riskittömällä korolla lisättynä. Tämän tiedonannon 3.4 kohdan f alakohdassa mainittu 400 korkopisteen määrä koskee kuitenkin pelkästään tavanomaista riskilisää pääomalle, ja tämä riskilisä on sisällytettävä edunsaajilta perittävään takuumaksuun. Tästä seuraa, että toisin kuin Itävallan tasavalta antaa ymmärtää, luottotakuumaksun määrää ei voida suoraan verrata kyseisessä kohdassa tarkoitettuun 400 korkopisteen määrään.

345 Kolmanneksi on ylimääräisenä huomautuksena tuotava esille, että takauksia koskevan tiedonannon 3.4 kohdan f alakohdan kuudennessa alakohdassa vain täsmennetään sellaisen menettelytavan piirrettä, jonka mukaisesti jäsenvaltio voi ottaa käyttöön takuumaksun määrän, joka vastaa määrää, jota markkinataloudessa toimiva takaaja edellyttäisi. Tämä kohta ei mitenkään ole esteenä sille, että tämän menettelytavan sijaan komissio noudattaa toisenlaista lähestymistapaa tämän määrän määrittämiseksi ja ottaa huomioon vertailukohtana markkinataloudessa toimivien takaajien vastaavissa hankkeissa edellyttämien takuumaksujen määrät ja mukauttaa näitä määriä kyseessä olevan hankkeen erityispiirteiden mukaan. Tämä kohta ei siten ole esteenä komission tässä tapauksessa noudattamalle lähestymistavalla (ks. edellä 290 kohta).

346 Näillä perusteilla on hylättävä myös väite, jonka mukaan komissio ei ole ottanut huomioon takauksia koskevan tiedonannon 3.4 kohdan f alakohdan kuudennessa alakohdassa ja 4.2 kohdassa mainittua laskentatapaa.

347 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, jotka koskevat takauksia koskevassa tiedonannossa asetettujen kriteerien noudattamatta jättämistä, eivät siten osoita ilmeistä virhettä komission riidanalaisen päätöksen 475 ja 476 esittämissä perusteluissa, joiden mukaan luottotakuumaksun 295 korkopisteeseen korotettu määrä vastasi määrää, joka NNBG:n olisi pitänyt maksaa tilanteessa, jossa tällaista luottotakuuta olisi tarjottu markkinoilla.

348 Nämä väitteet on siten hylättävä ilman, että olisi tarpeen ottaa kantaa siihen, oliko komissiolla tässä tapauksessa velvollisuus ottaa huomioon takauksia koskevassa tiedonannossa asetetut kriteerit.

349 Näin ollen kaikki luottotakuuta koskevat väitteet on hylättävä.

4) Kyseessä olevien toimenpiteiden kumulaatio

350 Itävallan tasavalta väittää viidennen kanneperusteensa yhteydessä, että komissio ei ole ottanut huomioon kumulaation periaatetta, joka edellyttää, että kaikki kyseessä olevat toimenpiteet ovat kokonaisuudessaan määritettävissä.

351 Ensinnäkin siltä osin kuin Itävallan tasavallan vetoaa tällä väitteellään jälleen siihen, että komissiolla oli velvollisuus laskea kyseessä olevien toimenpiteiden avustusekvivalentin täsmällinen määrä tai että se ei ole määrittänyt riittävästi kyseessä oleviin eri toimenpiteisiin sisältyvää tukiosuutta, tämä väite on hylättävä viittaamalla edellä 247–349 kohdassa esitettyyn.

352 Toiseksi siltä osin kuin Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon kyseessä olevien kolmen toimenpiteen kumulatiivista vaikutusta, tämän väitteen on todettava koskevan liiallisten korvausten maksamista. Se otetaan siten huomioon tarkasteltaessa kuudetta kanneperustetta, joka koskee kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuutta.

353 Näin ollen myös tämä väite on hylättävä ja sen myötä on hylättävä kaikki väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia ei ole määritetty riittävästi.

c) Ydinjätteen huolto- ja varastointikustannukset

354 Itävallan tasavalta väittää viidennessä kanneperusteessaan, että komissio ei ole riidanalaisessa päätöksessä määrittänyt riittävästi ydinjätteen huolto- ja varastointikustannuksia.

355 Tältä osin on ensinnäkin huomattava, että komission sisämarkkinoille soveltuvaksi toteama tukitoimenpide koskee ainoastaan hinnanerosopimusta, valtion kanssa tehtävää sopimusta ja luottotakuuta. Riidanalainen päätös ei sitä vastoin koske Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollisesti myöntämää valtiontukea ydinjätteen huolto- ja varastointikustannusten kattamiseksi.

356 Toiseksi on tuotava esille, että kuten riidanalaisen päätöksen 461 perustelukappaleesta ilmenee, komissio on kyseessä olevia toimenpiteitä arvioidessaan ottanut huomioon tiedot, jotka koskevat Hinkley Point C:n rahoitusmallista ilmeneviä ydinjätteiden huolto- ja varastointikustannuksia. Kuten komissio perustellusti esittää, koska kyse oli kustannuksista, joista ydinvoimalaitoksen toiminnanharjoittajan oli vastattava, ne oli otettava huomioon laskettaessa riittävän kannustinvaikutuksen aikaansaamiseksi tarvittavaa tuottotasoa.

357 Kolmanneksi on todettava, että komissio on riidanalaisen päätöksen 460 ja 461 perustelukappaleessa tuonut nimenomaisesti esille, että kaikista muista ydinjätteen huolto- ja varastointikustannuksia koskevista tukiosuuksista, joita ei ollut sisällytetty kyseessä oleviin toimenpiteisiin, oli ilmoitettava erikseen.

358 Näiden seikkojen perusteella on katsottava, että komissio on toiminut edellä 263–266 kohdassa mainittujen periaatteiden mukaisesti. Näin ollen Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komissio ei ole määrittänyt riittävästi ydinjätteen huolto- ja varastointikustannuksia, on hylättävä.

359 Tätä päätelmää ei voida kyseenalaistaa sillä, että Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 20.7.2015, eli riidanalaisen päätöksen antamisen jälkeen ydinjätteen siirtosopimusten tariffimenetelmästä ja että komissio totesi 9.10.2015 antamallaan päätöksellä asiassa SA.34962, Waste Contract for New Nuclear Power Stations (EUVL 2016, C 161, s. 1), tämän menetelmän valtiontueksi ja totesi sen soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Nämä seikat ovat riidanalaisen päätöksen antamista myöhemmältä ajalta, eivätkä ne siten voi kyseenalaistaa sen laillisuutta (ks. vastaavasti tuomio 11.7.2014, DTS Distribuidora de Televisión Digital v. komissio, T-533/10, EU:T:2014:629, 75 kohta). Mikäli Itävallan tasavalta katsoisi, että 9.10.2015 annetulla päätöksellä hyväksyttyä valtiontukea ei olisi pitänyt todeta sisämarkkinoille soveltuvaksi, sen pitäisi esittää nämä väitteet tästä päätöksestä nostettavan kanteen yhteydessä. Tällaisilla väitteillä ei sen sijaan ole merkitystä tarkasteltaessa esillä olevaa kannetta, jossa vaaditaan kumoamaan riidanalainen päätös, joka ei koske tätä tariffimenetelmää.

d) Tulevien valtiontukien mahdollinen myöntäminen

360 Itävallan tasavalta väittää viidennen kanneperusteensa yhteydessä, että tulevaisuudessa Hinkley Point C:lle voitaisiin mahdollisesti myöntää lisätukea valtiontakauksen muodossa.

361 Tästä väitteestä riittää, kun todetaan, että se viittaa tosiseikkoihin, jotka voisivat mahdollisesti ilmetä riidanalaisen päätöksen antamispäivän jälkeen ja jotka eivät siten voisi kyseenalaistaa sen laillisuutta (ks. edellä 359 kohta). Siltä osin kuin Itävallan tasavalta väittää, että mikä tahansa lisätuki olisi sisämarkkinoille soveltumatonta, näitä väitteitä ei voida missään tapauksessa ottaa huomioon tarkasteltaessa esillä olevaa kannetta, jossa unionin yleistä tuomioistuinta vaaditaan ainoastaan kumoamaan kyseessä olevia toimenpiteitä koskeva riidanalainen päätös.

362 Näin ollen kaikki väitteet, joilla pyritään osoittamaan, ettei kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia ole määritetty riittävästi, on hylättävä.

3 Väitteet perusteluvelvollisuuden laiminlyönnistä

363 Itävallan tasavallan yhdeksännen kanneperusteensa neljännessä osassa esittämistä perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä koskevista väitteistä riittää, kun todetaan, että ne perustuvat virheelliseen olettamaan, jonka mukaan komissiolla oli velvollisuus määrittää tarkemmin kyseessä olevat toimenpiteet. Nämä väitteet on näin ollen hylättävä.

364 Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komission käyttämä menetelmä luottotakuuseen sisältyvän tukiosuuden määrittelemiseksi on käsittämätön, on niin ikään hylättävä. Kuten edellä 285–349 kohdassa on jo todettu, riidanalaisesta päätöksestä ilmenee riittävän selvästi, että komissio on mukauttanut Yhdistyneen kuningaskunnan ilmoittaman luottotakuun yksityiskohtia siten, että tähän takuuseen sisältyvä tukiosuus on mahdollisimman pieni.

365 Näin ollen myös perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä koskevat väitteet on hylättävä.

366 Näin ollen on hylättävä viides ja kahdeksas kanneperuste sekä yhdeksännen kanneperusteen neljäs osa, jollei muuta johdu väitteestä, jonka mukaan komission olisi pitänyt tutkia sähkön sisämarkkinoiden sulkemisvaikutusta ja kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia hintoihin näillä markkinoilla (ks. edellä 273 kohta), ja väitteestä, jonka mukaan komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon kyseessä olevien kolmen toimenpiteen kumulatiivista vaikutusta (ks. edellä 352 kohta), ja jotka otetaan huomioon kuudetta kanneperustetta tarkasteltaessa.

F Kuudes kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan toinen väite ja kuudes osa, jotka koskevat kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuuden valvontaa

367 Kuudes kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan toinen väite ja kuudes osa koskevat komission riidanalaisen päätöksen 9.5 ja 9.6 kohdassa esittämiä perusteluja, joiden mukaan kyseessä olevat toimenpiteet olivat suhteellisuusperiaatteen mukaisia. Komissio on riidanalaisen päätöksen 548 perustelukappaleessa todennut, että jollei luottotakuumaksun korottamisesta 295 korkopisteeseen ja voitonjakomekanismien muuttamisesta muuta johdu, Hinkley Point C:n rakennuttamisesta johtuva kilpailun vääristyminen oli rajattu välttämättömään ja kompensoitiin toimenpiteiden myönteisillä vaikutuksilla.

368 Ensin on tutkittava kuudes kanneperuste, jolla pyritään osoittamaan kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuuden valvontaa koskevat virheet. Toiseksi tarkastellaan yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan toista väitettä ja kuudetta osaa, jotka koskevat muun muassa riittämättömiä perusteluja.

1 Kuudes kanneperuste, joka koskee kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuuden valvontaa

369 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta esittävät kuudennen kanneperusteen tueksi, että komission riidanalaisen päätöksen 9.5 ja 9.6 kohdassa esittämiin perusteluihin liittyy ilmeisiä virheitä.

370 Tässä yhteydessä on aluksi muistettava, että jotta tukitoimenpide soveltuisi sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla, sen on oltava asianmukainen ja tarpeellinen yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi. Sen vaikutus kaupankäynnin edellytyksiin ja sen aiheuttama kilpailun vääristyminen eivät saa olla suhteettomia siitä seuraaviin myönteisiin vaikutuksiin nähden (ks. vastaavasti tuomio 25.6.1998, British Airways ym. v. komissio, T-371/94 ja T-394/94, EU:T:1998:140, 282 ja 283 kohta ja tuomio 26.2.2015, Ranska v. komissio, T-135/12, ei julkaistu, EU:T:2015:116, 60 kohta).

371 On myös syytä muistaa, että kuten edellä 79–128 kohdassa on jo todettu, Yhdistyneellä kuningaskunnalla oli oikeus valita ydinteknologia osaksi energiapalettiaan, minkä lisäksi sillä oli Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohdan ja 192 artiklan ensimmäisen kohdan perusteella myös oikeus määrittää uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentaminen SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetuksi yleisen edun mukaiseksi tavoitteeksi.

372 Unionin yleisen tuomioistuimen tässä yhteydessä suorittaman valvonnan laajuudesta on todettava, että komissiolla on SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaa soveltaessaan laaja harkintavalta. Näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen suorittama valvonta on rajoitettua (ks. edellä 160 ja 161 kohta).

373 Näiden perustelujen valossa on tutkittava Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan kuudennen kanneperusteen tueksi esittämät väitteet, jotka jakautuvat kolmeen osaan, joista ensimmäinen koskee kyseessä olevien toimenpiteiden asianmukaisuutta, toinen niiden tarpeellisuutta ja kolmas niiden myönteisten ja kielteisten vaikutusten vertailua.

a) Kyseessä olevien toimenpiteiden asianmukaisuus

374 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että toisin kuin komissio on katsonut, kyseessä olevat toimenpiteet eivät olleet asianmukaisia toimitusvarmuuden parantamista, sähköntoimittajien monipuolistamista ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi.

375 Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin, että kyseessä olevat toimenpiteet eivät ole asianmukaisia toimitusvarmuuden parantamiseksi ja sähköntoimittajien monipuolistamiseksi.

376 Itävallan tasavalta väittää toimitusvarmuudesta, että ydinenergia ei tuota mitään etua muihin ekologisempiin ja vähemmän kalliisiin energialähteisiin nähden. Jäsenvaltiot ovat ensinnäkin riippuvaisia uraanimalmin tuonnista. Ydinvoimalaitokset ovat lisäksi hyvin alttiita lämpötilan nousuille sen vuoksi, että ne tarvitsevat paljon kylmää vettä. Pienet hajautetut sähkölaitokset ovat vähemmän kalliita ja voidaan saada nopeasti käyntiin ja ajaa alas, minkä seurauksena nopeasti kehittyvään sähkön kysyntään on mahdollista reagoida paljon paremmin. Lisäksi toimintakatkos pienessä sähkölaitoksessa on paljon paremmin hallittavissa kuin toimintakatkos ydinvoimalaitoksessa. Komissio ei myöskään ole eri skenaarioissaan ottanut huomioon yhteenliitäntäsuunnitelmaa, jossa uusiutuvat energialähteet on tarkoitus integroida verkkoon, sekä tulevaa teknistä kehitystä. Itävallan tasavallan mukaan tulevaisuudessa energian tuotantokapasiteetti kasvaa huomattavasti Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Komissio ei ole pohtinut riittävästi mahdollisuutta ratkaista mahdollisia toimituspuutteita turvautumalla erilaisiin energiatehokkuutta koskeviin toimenpiteisiin.

377 Itävallan tasavalta väittää myös, että kyseessä olevilla toimenpiteillä ei edistetä sähköntoimittajien monipuolistamista, vaan niiden vaikutus on päinvastainen. Hinkley Pointin ydinvoimalaitoksen laajentaminen vähentää sen mukaan julkisia varoja, pienentää selvästi uusiutuviin energialähteisiin perustuville energiamuodoille myönnettyjä määrärahoja ja estää uusiutuvien energialähteiden toiminta- ja kehittämishankkeiden jatkamisen. Kyseiset toimenpiteet myötävaikuttavat siten ydinenergian tuottamisen jatkamiseen uusiutuviin energialähteisiin perustuvien energiamuotojen kustannuksella ja siten nykyisen energiahuollon rakenteen, jossa ydinenergialla on merkittävä osuus, säilyttämiseen. Nämä toimenpiteet ovat siten sen mielestä ristiriidassa sähköntoimittajien monipuolistamista koskevan tavoitteen kanssa.

378 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että kyseessä olevat toimenpiteet eivät ole asianmukaisia hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Ydinvoima on perustavanlaatuisesti kalliimpaa kuin esimerkiksi tuulivoima tai vesivoima. Itävallan tasavalta katsoo, että jos kyseiset toimenpiteet keskittyisivät näihin energiantuotantotapoihin, hiilidioksidipäästöjä voitaisiin vähentää entisestään.

379 Komissio, Tšekin tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

380 Tältä osin on huomattava, että komissio on riidanalaisen päätöksen 9.2 kohdassa yksilöinyt ydinenergian edistämisen ja tarkemmin uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamisen yleisen edun mukaiseksi tavoitteeksi, joka kyseessä olevilla toimenpiteillä pyritään saavuttamaan. Kuten neljättä kanneperustetta tarkasteltaessa on todettu, Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole esittäneet väitteitä, jotka kyseenalaistaisivat tämän päätelmän.

381 Itävallan tasavallan esittämillä väitteillä tyydytään kyseenalaistamaan kyseessä olevien toimenpiteiden asianmukaisuus muiden tavoitteiden, kuten toimitusvarmuuden parantamisen, toimittajien monipuolistamisen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen, kannalta. Niillä ei sitä vastoin pyritä kyseenalaistamaan näiden toimenpiteiden asianmukaisuutta Yhdistyneen kuningaskunnan määrittämän ja komission huomioon ottaman yleisen edun mukaisen tavoitteen, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamisen, kannalta. Tästä seuraa, että Itävallan tasavallan väitteillä ei voida kyseenalaistaa komission perusteluja kyseisten toimenpiteiden asianmukaisuudesta. Ne on siten hylättävä tässä yhteydessä tehottomina.

382 On kuitenkin todettava, että tietyt Itävallan tasavallan väitteistä koskevat komission riidanalaisessa päätöksessä suorittamaa vertailua kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisten ja kielteisten vaikutusten välillä. Nämä väitteet otetaan huomioon tarkasteltaessa kuudennen kanneperusteen kolmatta osaa, joka koskee tätä vertailua.

b) Kyseessä olevien toimenpiteiden tarpeellisuus

383 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että kyseessä olevilla toimenpiteillä ylitetään se, mikä on tarpeen toimitusvarmuuden parantamista, toimittajien monipuolistamista ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi, ja että ne aiheuttavat siten suhteetonta kilpailun vääristymistä. Hinnanerosopimuksen mekanismi, jolla mahdollistetaan taatun perushinnan avulla ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoiminen, voi vaikuttaa kilpailun edellytyksiin Yhdistyneen kuningaskunnan energiamarkkinoilla. Hinkley Point C:tä kannustetaan tuottamaan silloinkin, kun sähkön hinta on negatiivinen. Tällä on näihin markkinoihin kielteisiä vaikutuksia, jotka ilmenevät häiriöinä ja saattavat vaihtoehtoiset sähkötoimittajat epäedullisempaan asemaan. Uusiutuvan energian tuottajat syrjäytetään markkinoilta hinnanerosopimukseen sisältyviin ehtoihin rinnastettavien ehtojen puuttuessa.

384 Itävallan tasavalta vetoaa tässä yhteydessä ensinnäkin siihen, että ydinvoimalaitosten tuottaman sähkön kasvanut tarjonta niiden tukemisen seurauksena vaikuttaa tarjontakäyrään niiden eduksi, aiheuttaa häiriöitä energiamarkkinoilla ja voi syrjäyttää teknologioita, joilla voidaan vakauttaa tehokkaasti sähköverkkoja, kuten kaasuvoimalaitokset. Sen mukaan tämä vaarantaisi sellaisen tehokkaan yhdistelmän kehittämisen, jossa joustaviin kaasuvoimalaitoksiin perustuva tuotantokapasiteetti on yhdistetty volatiiliin tuulivoimaan, tekemällä yhä useampien kaasuvoimalaitosten toiminnasta ja ylläpidosta kannattamatonta. Se katsoo, että kaasuvoimalaitoksilla on suurimmat vaikeudet pysyä markkinoilla vuonna 2030, kun taas tukea saavat ydinvoimalaitokset, kuten Hinkley Point C, saavat niille myönnettyjen tukien ansiosta suuren kattavuuden, ja niiden kannattaa syöttää sähköä verkkoon harkitsemattomasti kausina, jolloin sähkönsyöttö uusiutuvista energialähteistä on jo merkittävää. Tämä vaarantaisi toimitusvarmuuden joustavan tuotantokapasiteetin ennustettavan vähenemisen vuoksi.

385 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että toisin kuin komissio katsoo, kyseessä olevilla toimenpiteillä ei ole investointien toteuttamiseksi asianmukaista kannustinvaikutusta. Näiden toimenpiteiden kerrannaisvaikutusten vuoksi kannustinvaikutus, jota kyseinen toimielin esittää tuensaajalle, ei ole asianmukainen tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi. Näillä toimenpiteillä luodaan sähköenergian tuotannolle vääristyneitä kannustinrakenteita, jotka voivat tietyin markkinaehdoin jopa vaarantaa toimitusvarmuuden sen turvaamisen sijaan. Markkinoiden vääristymistä ja häiriöitä voi sitä paitsi ilmetä yhtä hyvin kansallisilla kuin eurooppalaisilla sähkömarkkinoilla. Ydinenergian edistäminen johtaa joustamattoman tuotannon mahdolliseen ylikapasiteettiin. Avustusmekanismin vuoksi

negatiivisten hintojen tilanteessa Hinkley Point C:n toiminnanharjoittajana NNBG:n ei olisi taloudellisesti kannattavaa alentaa tuotetun sähkön määrää silloin, kun on ylitarjontaa, vaan päinvastoin jatkaa sen tuottamista sen syöttämiseksi verkkoon ottamatta lainkaan huomioon verkon tilannetta. Tämä pakottaisi uusiutuvan energian tuottajat, erityisesti tuulivoimalaitokset, joita Yhdistynyt kuningaskunta pitää tavoitteenaan kehittää, vähentämään keinotekoisesti sähkönsyöttöä, jotta sähköverkon vakautta ei vaarannettaisi. Itävallan tasavallan mukaan viimeksi mainitut vetäytyisivät markkinoilta, joutuisivat maksamaan negatiivisia hintoja tuotannostaan ja menettäisivät avustuksensa tai mahdollisuuden saada mahdollisia avustuksia. Hinkley Point C myötävaikuttaisi suoraan siihen, että negatiivisten hintojen skenaariosta tulee vielä todennäköisempi. Koska ydinvoimalaitoksella on joka tapauksessa valtiontuella tai ilman sitä ainoastaan rajatut mahdollisuudet reagoida markkinahintoihin, kysyntähuippuihin ja kaikkeen sellaiseen, mikä voisi vaarantaa sähköverkon vakauden, hinnanerosopimuksella tuettu voimalaitos vaikuttaisi siten kielteisesti etenkin kilpailevien teknologioiden markkinaehtoihin, ja samalla kun se hyötyisi merkittävistä tuista, se voisi syrjäyttää markkinoilta teknologioita, joiden rajakustannukset ovat alhaisemmat. Itävallan tasavalta lisää, että Hinkley Point C:n tuottaman sähkön hinta megawattitunnilta on kaksi kertaa korkeampi kuin tällä hetkellä markkinoilla tarjottu hinta.

386 Kolmanneksi Itävallan tasavalta väittää, että kyseessä olevat toimenpiteet saattavat muut teknologiat suhteettoman epäedulliseen asemaan. Toisin kuin komissio esittää, muita teknologioita ei voida tukea samalla tavoin hinnanerosopimuksilla. Uusiutuvista energialähteistä peräisin olevalle energiatuotannolle myönnettävälle tuelle on asetettu määrätyt, hyvin tiukat ja selvästi määritellyt edellytykset asetuksessa N:o 651/2014 ja valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annetuissa suuntaviivoissa. Kyseiset toimenpiteet ja erityisesti hinnanerosopimus eivät täytä yhtäkään näistä edellytyksistä. Sen sijaan nämä toimenpiteet johtavat jopa uusiutuvan energian tuottajien syrjäyttämiseen markkinoilta siltä osin kuin ne eivät voi saada vastaavaa tukea kuin ydinvoimalaitosten toiminnanharjoittajat. Lisäksi NNBG voi tällaisten toimenpiteiden johdosta saada avustuksia ilman, että sen täytyisi ottaa lainkaan huomioon verkon tilannetta, kun taas esimerkiksi tuulivoimalaitosten on asetettava verkon vakaus etusijalle suhteessa sähkönsyöttöönsä ja siten mahdollisuuteensa saada mahdollisia avustuksia.

387 Komissio, Tšekin tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

388 Aluksi on todettava, että Itävallan tasavallan väitteet jakautuvat kolmeen ryhmään, joista ensimmäisen mukaan kyseessä olevat toimenpiteet eivät olleet tarpeen toimitusvarmuutta, toimittajien monipuolistamista ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi, toisen mukaan kooltaan vähäisemmät voimalaitokset olisivat olleet riittäviä ja kolmannen mukaan komissio ei ole tutkinut riittävästi liiallisten korvausten riskiä.

389 Ensin on tutkittava Itävallan tasavallan väitteet, joiden mukaan kyseessä olevat toimenpiteet eivät olleet tarpeen toimitusvarmuutta, toimittajien monipuolistamista ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi.

390 Riittää, kun todetaan, että komissio on ottanut riidanalaisessa päätöksessä huomioon yleisen edun mukaisen tavoitteen, joka koskee uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamista (ks. edellä 380 kohta). Näin ollen Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joiden mukaan kyseessä olevat toimenpiteet eivät olleet tarpeen toimitusvarmuutta, toimittajien monipuolistamista ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi, eivät voi kyseenalaistaa komission perusteluja. Ne on siten hylättävä.

391 Toiseksi on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan pienemmät, mahdollisesti moduuleina olevat voimalaitokset olisivat riittäviä, sillä nämä voimalaitokset voidaan saada nopeammin käyntiin ja toimintakatkos tällaisessa voimalaitoksessa olisi paremmin hallittavissa kuin jos se tapahtuisi Hinkley Pointissa. Siltä osin kuin tämä väite koskee muita voimalaitoksia kuin ydinvoimalaitoksia riittää, kun

todetaan, että tällaiset voimalaitokset eivät sovellu ydinenergian edistämistä koskevan tavoitteen, johon kyseessä olevilla toimenpiteillä pyritään, saavuttamiseen. Muilta osin riittää, kun todetaan, että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt syitä, joiden vuoksi sellaisten useiden pienempien ydinvoimalaitosten rakentamisella, joilla on tarkoitus tuottaa sama ydinenergian peruskuorma kuin Hinkley Point C:llä, olisi pienempi vaikutus kaupankäynnin edellytyksiin ja kilpailuun kuin kyseisen voimalaitoksen rakentamisella.

392 Kolmanneksi Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon sitä, että Yhdistynyt kuningaskunta on määrännyt kolmesta toimenpiteestä, jotka ovat jo yksittäin määrältään poikkeuksellisen suuria. Kyseinen toimielin on riidanalaisessa päätöksessä tyytynyt perustelemaan kunkin toimenpiteen erikseen ottamatta kuitenkaan huomioon niiden kumulatiivista vaikutusta. Tämä väite ja viidennen kanneperusteen yhteydessä esitetty väite, joiden mukaan komissio ei ole ottanut huomioon kyseessä olevien toimenpiteiden kumulatiivista vaikutusta (ks. edellä 352 kohta), ovat päällekkäisiä. Tässä yhteydessä on otettava myös huomioon ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä esitetty väite, jonka mukaan Hinkley Point C:n toiminnanharjoittajia ei ollut tarpeen tehdä ”immuuneiksi” (ks. edellä 196 kohta).

393 Ensinnäkin on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komissio on tyytynyt tutkimaan kyseessä olevat toimenpiteet erikseen ottamatta huomioon niiden kumulatiivista vaikutusta. Riidanalaisen päätöksen 337 perustelukappaleesta ilmenee komission katsoneen, että nämä toimenpiteet liittyvät toisiinsa. Kyseisen päätöksen 407 ja 479 perustelukappaleesta taas ilmenee, että komissio on ottanut tämän yhteyden huomioon kyseisten toimenpiteiden oikeasuhteisuutta arvioidessaan. Komissio on kyseisissä perustelukappaleissa todennut, että tuottoaste, jonka perusteella toteutushinta hinnanerosopimusta varten oli laskettu, oli johdonmukainen sen puitteet muodostavien toimenpiteiden kanssa. Valtion kanssa tehtävä sopimus ja luottotakuu ovat osa näitä toimenpiteitä. Tästä seuraa, että hinnanerosopimukseen sisältyvän tukiosuuden tarpeellisuutta arvioidessaan komissio on ottanut huomioon kahteen muuhun kyseessä olevaan toimenpiteeseen sisältyvät tukiosuudet.

394 Toiseksi on todettava, että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yhtään yksityiskohtaisempaa väitettä, joka voisi osoittaa, että kyseessä oleviin eri toimenpiteisiin sisältyvät tukiosuudet olisivat suhteettomia uutta ydinenergian tuotantokapasiteettia koskevan investointipäätöksen aikaansaamista koskevaan tavoitteeseen nähden.

395 Luottotakuusta on todettava komission edellyttäneen, että sen takuumaksun määrää mukautetaan, jotta siihen sisältyvä tukiosuus rajoitetaan välttämättömään. Tässä yhteydessä on myös huomattava, että kahdeksannen kanneperusteen tarkastelussa ei ole ilmennyt komission tehneen tältä osin ilmeisiä virheitä (ks. edellä 285–349 kohta).

396 Valtion kanssa tehtävästä sopimuksesta on todettava, että siihen sisältyvä tukiosuus rajoittuu sopimusperusteiseen oikeuteen, jonka mukaan tilanteessa, jossa Hinkley Pointin ydinvoimalaitos ajetaan ennenaikaisesti alas poliittisista syistä, NNBG:n sijoittajat vapautetaan maksuista ja ajankäytöstä, joiden tulisi liittyä omistusoikeuden riistämisestä maksettavaa korvausta koskevista yleisistä periaatteista aiheutuvien oikeuksien täytäntöönpanoon (ks. edellä 277 kohta).

397 Itävallan tasavallan väitteestä, jonka mukaan NNBG:tä ja sen sijoittajia ei ollut tarpeen tehdä ”immuuneiksi” kaikelle oikeudelliselle riskille, on todettava, että kyseessä olevat toimenpiteet eivät suojaa NNBG:tä kaikelta riskiltä, vaan se altistuu etenkin Hinkley Point C:n rakentamisen viivästyksiin tai puutteellisuuksiin liittyvälle riskille, heikon suorituskyvyn riskille sekä heikon tuloksen riskille. Kun otetaan huomioon kyseisten toimenpiteiden tavoite saada aikaan kannustinvaikutus uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimiseksi, ei voida katsoa olleen ilmeisen virheellistä turvautua valtion kanssa tehtävän sopimuksen kaltaiseen välineeseen tällaisiin investointeihin liittyvien riskien sisällyttämiseksi, jotta hinnanerosopimuksella taattu toteutushinta olisi pienempi.

398 Hinnanerosopimuksesta on vielä todettava, että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yhtään yksityiskohtaisempaa väitettä, joka voisi osoittaa ilmeisen virheelliseksi komission perustelun, jonka mukaan toteutushinta ei ylittänyt määrää, joka oli tarpeen Hinkley Point C:hen investointia koskevan päätöksen aikaansaamiseksi. Tässä yhteydessä on muistettava, että toteutushinta vahvistettiin tuottoasteiden mukaisesti ja että riidanalaisen päätöksen 9.5.3.2 ja 9.5.3.3 kohdassa komissio on todennut, että jollei voitonjakomekanismien muuttamisesta muuta johdu, nämä asteet vastasivat tuottoasteita, jotka laajuudeltaan Hinkley Point C:n rakentamista vastaavan ja epävarmuustasoltaan siihen verrattavissa olevan hankkeen pitäisi voida saavuttaa. Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yhtään väitettä, joka voisi osoittaa, että näihin perusteluihin liittyisi ilmeisiä arviointivirheitä.

399 Tästä seuraa, että kaikki väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan kyseessä olevien toimenpiteiden tarpeellisuus, on hylättävä.

400 Itävallan tasavalta esittää tässä yhteydessä kuitenkin myös väitteitä, jotka koskevat komission suorittamaa vertailua kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisten ja kielteisten vaikutusten välillä. Nämä väitteet otetaan huomioon tarkasteltaessa tämän kanneperusteen kolmatta osaa, joka koskee tätä vertailua.

c) Kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisten ja kielteisten vaikutusten vertailu

401 Kolmas osa koskee riidanalaisen päätöksen 547 ja 548 perustelukappaleesta ilmenevää komission päätelmää siitä, että kun otetaan huomioon luottotakuumaksun mukauttaminen ja EDF:n tekemät sitoumukset, mahdollisuudet kyseessä olevien toimenpiteiden aiheuttamaan kilpailun vääristymiseen ovat vähäiset, ja ne kompensoidaan niiden myönteisillä vaikutuksilla.

402 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta kiistävät tämän päätelmän. Näiden jäsenvaltioiden mukaan kyseessä olevista toimenpiteistä seuraavat haitat ovat suhteettomia niistä saataviin etuihin nähden. Itävallan tasavalta väittää, että toisin kuin komissio katsoo, kyseisistä toimenpiteistä seuraavat mahdolliset edut eivät ole missään suhteessa niistä aiheutuviin haittoihin, kuten muun muassa kilpailun vääristymiseen muiden sähköntuottajien kustannuksella ja huomattavien häiriöiden aiheuttamiseen sähkömarkkinoilla. Komissio ei ole ottanut huomioon näiden toimenpiteiden kielteisiä vaikutuksia muille energiantuottajille, erityisesti huomattavia kielteisiä vaikutuksia uusiutuvan energian tuottajille. Lisäksi tällaisilla toimenpiteillä on kannustinvaikutuksia, jotka johtavat häiriöihin. Komissio on vertailussaan sivuuttanut joitakin olennaisia seikkoja, jotka niin ikään puoltavat näiden samojen toimenpiteiden hyväksymättä jättämistä. Ensinnäkin vaikutuksia sähkömarkkinoilla ei ole tutkittu riittävästi. Toiseksi riidanalaisella päätöksellä on ennakkotapauksen arvo useille suunnitelluille ydinvoimalaitoksille, joita ei tällä hetkellä toteuteta, koska ne eivät ole kannattavia ilman valtiontukea. Kolmanneksi kuluttajille aiheutuvia merkittäviä seurauksia ei ole otettu riittävästi huomioon. Pelkästään sillä perusteella, että riidanalaisessa päätöksessä ei ole tarkasteltu muita mahdollisia ratkaisuja Yhdistyneen kuningaskunnan tulevan energiantarpeen kattamiseksi, voidaan päätellä, että kuluttajien hyvinvointia ei ole otettu riittävästi huomioon. Sähköalan kaltaisen kilpailulle vapautetun alan pitäisi lähtökohtaisesti voida toimia ilman merkittävää julkista tukea. Näin ollen niiden toimenpiteiden määrä, joista Yhdistyneen kuningaskunnan verovelvollisten on määrä vastata, on sitäkin yllättävämpi. Neljänneksi ympäristövaikutuksia, jotka liittyvät erityisesti jätteiden varastointiin ja koskevat myös kuluttajaa tai verovelvollista, ei ole otettu riittävästi huomioon.

403 Komissio, Tšekin tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

404 Itävallan tasavallan esittämät väitteet voidaan jakaa neljään ryhmään. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvilla väitteillä pyritään kyseenalaistamaan kyseessä olevien toimenpiteiden myönteiset vaikutukset, jotka komissio on ottanut huomioon. Toiseen ryhmään kuuluvat väitteet kohdistuvat komission päätelmään, jonka mukaan kyseisten toimenpiteiden aiheuttamat kilpailun vääristymät ovat vähäisiä. Kolmanteen

ryhmään kuuluvat väitteet koskevat komission suorittamaa vertailua näiden toimenpiteiden myönteisten ja kielteisten vaikutusten välillä. Neljännen ryhmän väitteiden mukaan komissio on jättänyt huomiotta asian kannalta merkityksellisiä seikkoja.

1) Komission toteamat kyseessä olevien toimenpiteiden myönteiset vaikutukset

405 Komission toteamista kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisistä vaikutuksista on ensinnäkin huomattava muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 2–11 perustelukappaleesta ilmenevän, että kyseiset toimenpiteet ovat osa Yhdistyneen kuningaskunnan sähkömarkkinoiden uudistuksen yhteydessä toteuttamia energiapoliittisia toimenpiteitä. Tällä strategialla on tarkoitus saavuttaa toimitusvarmuus, lähteiden monipuolistaminen ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen. Kuten riidanalaisen päätöksen 199, 404 ja 508–511 perustelukappaleesta ilmenee, Yhdistynyt kuningaskunta tarvitsee noin 60 gigawattia lisää energiantuotantokapasiteettia vuosien 2021 ja 2030 välillä. Kun otetaan huomioon nykyisten ydin- ja hiilivoimalaitosten sulkemista koskevat ennusteet, Hinkley Point C:n rakentamisella pyritään rajoittamaan ydinenergian osuuden pienenemistä sähkön kokonaistarpeen täyttämisestä. Komission toteamusten mukaan energiantuotantokapasiteetin tulevaa vajetta, joka aiheutuu yhtäältä kysynnän kasvusta ja toisaalta nykyisten ydin- ja hiilivoimalaitosten lakkauttamisesta, ei ole mahdollista korjata pelkästään uusiutuviin energialähteisiin perustuviin energiamuotoihin turvautumalla. Tässä yhteydessä komissio on ottanut huomioon sen, että ydinenergia edustaa peruskuormasähkön toimitustapaa, toisin sanoen jatkuvaa energiantuotantomuotoa, joka ei tarjoa vaihtelevasti saatavilla olevaa energiaa, toisin kuin useat uusiutuviin energialähteisiin perustuvat tuotantoteknologiat. Komissio on myös tuonut esille, että energia, joka Hinkley Point C:n on määrä toimittaa, vastaa 14:ää gigawattia maatuulivoimatuotantoa tai 11:tä gigawattia merituulivoimatuotantoa, ja ettei olisi realistista odottaa, että tällainen kapasiteetti tuotettaisiin samalla aikajänteellä.

406 Toiseksi on huomattava, että vaikka kyseessä olevien toimenpiteiden asianmukaisuutta ja tarpeellisuutta on arvioitava uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamista koskevan yleisen edun mukaisen tavoitteen valossa, kyseisten toimenpiteiden etuja ja haittoja vertailtaessa on otettava huomioon kaikki tällaisesta uudesta kapasiteetista koituvat myönteiset vaikutukset.

407 Kolmanneksi on todettava Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan perusteluista ja myös niistä, jotka ne ovat esittäneet kuudennen kanneperusteen ensimmäisen ja toisen osan tueksi (ks. edellä 382 ja 398 kohta), että nämä jäsenvaltiot esittävät pääasiassa seitsemän väitettä kyseenalaistaakseen komission näkemykset kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisistä vaikutuksista. Ensinnäkin Itävallan tasavalta pyrkii kyseenalaistamaan Yhdistyneen kuningaskunnan energiantuotantokapasiteetin tulevan vajeen. Toiseksi se väittää, että laajan peruskuorman käsite on vanhentunut. Kolmanneksi se väittää Luxemburgin suurherttuakunnan tavoin, että ydinenergian osalta uraanin toimitusvarmuutta ei ole taattu. Neljänneksi se esittää, että ydinvoimalaitokset ovat alttiita lämpötilan nousulle. Viidenneksi se vetoaa Hinkley Pointin ydinvoimalaitoksessa tapahtuvan toimintakatkoksen seurauksiin. Kuudenneksi Luxemburgin suurherttuakunta kyseenalaistaa komission perustelun, jonka mukaan ydinenergia on vähähiilidioksidipäästöistä energiaa. Seitsemänneksi Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta vetoavat siihen, että Hinkley Point C:n rakentamista ei saada ajoissa valmiiksi.

i) Väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan energiantuotantokapasiteetin tuleva vaje

408 Itävallan tasavalta väittää, että komission toteamus energiantuotantokapasiteetin tulevasta vajeesta on ilmeisen virheellinen. Tässä yhteydessä se vetoaa siihen, että komissio ei ole tarkastelemissaan eri skenaarioissa ottanut huomioon sähkömarkkinoiden muutoksia, jotka johtuvat älykkään mittauksen, älykkäiden sähköverkkojen, älytalojen ja varastointikapasiteetin kaltaisista toimenpiteistä. Sen mukaan komissio ei ole liioin ottanut huomioon mahdollisuutta tuoda sähköä muista jäsenvaltioista ja näkymää, jossa sähköntuotantokapasiteetti kasvaa merkittävästi Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

409 Tässä suhteessa on ensinnäkin huomattava, että komissio on ottanut huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan ennusteet energiantuotantokapasiteetin tulevasta vajeesta. Kuten muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 250–258 perustelukappaleesta ilmenee, tämä jäsenvaltio on näiden ennusteiden yhteydessä ottanut huomioon muun tuotantokapasiteetin kuin ydinenergian tuotantokapasiteetin kasvun, energiatehokkuutta koskevat toimenpiteet ja mahdollisuuden tuoda energiaa muista jäsenvaltioista yhdysputkien kautta. Kuten muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 259–263 perustelukappaleesta ilmenee, komissiolla oli tämän päätöksen tehdessään epäilyjä Yhdistyneen kuningaskunnan suorittamasta arvioinnista. Riidanalaisen päätöksen 510 perustelukappaleesta kuitenkin ilmenee, että komissio on perusteellisen pohdinnan jälkeen tunnustanut Yhdistyneen kuningaskunnan yksilöimän, 60 gigawatin uuden energiantuotantokapasiteetin tarpeen vuosina 2021–2030. Tästä seuraa, että Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komissio ei ole ottanut huomioon sähkömarkkinoiden tulevaa kehitystä, on hylättävä.

410 Toiseksi tarkasteltaessa Itävallan tasavallan väitettä, jonka mukaan komission heinäkuussa 2015 antamasta kertomuksesta, jonka otsikkona on ”Investment perspectives in the electricity market” (sähkömarkkinoiden investointinäkymät), ilmenee Yhdistyneen kuningaskunnan energiantuotantokapasiteetin kasvavan, on todettava, että komission valtiontukipäätöksen lainmukaisuutta on arvioitava niiden tietojen perusteella, jotka komissiolla oli käytettävissään päätöksen tekemisen ajankohtana (tuomio 10.7.1986, Belgia v. komissio, 234/84, ECLI:EU:C:1986:302, 16 kohta). Tässä tapauksessa kertomus, johon Itävallan tasavalta vetoaa, on julkaistu riidanalaisen päätöksen antamisen jälkeen, eikä mikään asiakirja-aineistossa viittaa siihen, että kyseisellä toimielimellä olisi voinut olla käytettävissään tämän kertomuksen sisältämiä tietoja ennen tämän päätöksen antamista. Pelkästään väite, jonka mukaan uusiutuviin energialähteisiin perustuva energiantuotantokapasiteetti ja siten vaihtelevasti saatavilla olevaa energiaa tarjoava kapasiteetti on kasvanut Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ei mitenkään vie uskottavuutta komission perusteluilta, joiden mukaan kysynnän kasvun ja nykyisten ydin- ja hiilivoimalaitosten sulkemisen vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan on vastattava energiantuotantokapasiteetin vajeeseen.

411 Näin ollen kaikki Itävallan tasavallan väitteet, joilla se pyrkii kyseenalaistamaan komission toteamuksen energiantuotantokapasiteetin tulevasta vajeesta, on hylättävä.

ii) Väitteet, joiden mukaan laajan peruskuorman käsite on vanhentunut

412 Itävallan tasavalta väittää, että laajan peruskuorman käsite on aikansa elänyt. Etusija pitäisi antaa pienille joustaville voimalaitoksille.

413 Ensinnäkin komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 404 perustelukappaleessa, että koska monet uusiutuviin energialähteisiin perustuvat teknologiat tarjoavat vaihtelevasti saatavilla olevaa energiaa, ne eivät ole sopivia vaihtoehtoja ydinvoiman kaltaiseksi peruskuormateknologiaksi, että energia, joka Hinkley Point C:n on määrä toimittaa, vastaa 14:ää gigawattia maatuulivoimatuotantoa tai 11:tä gigawattia merituulivoimatuotantoa ja että tällaisen tuulivoiman tuotantokapasiteetin rakentaminen samalla aikajänteellä, jossa Hinkley Point C oli määrä rakentaa, on epärealistista.

414 Toiseksi on tutkittava, voivatko Itävallan tasavallan esittämät väitteet viedä näiltä perusteluilta uskottavuuden.

415 Itävallan tasavalta on toimittanut Yhdistyneen kuningaskunnan sähkönsiirtoverkkoja hallinnoivan yrityksen pääjohtajan 11.9.2015 tehdyn haastattelun. Se väittää tästä haastattelusta ilmenevän, että ajatus suuriin ydinvoimalaitoksiin turvautumisesta on aikansa elänyt.

416 On huomattava, että kyseinen haastattelu on julkaistu riidanalaisen päätöksen antamisen jälkeen ja ettei se siten voi kyseenalaistaa päätöksen laillisuutta (ks. edellä 410 kohta). Näin on etenkin siksi, että tietyissä yrityksen pääjohtajan visioissa otetaan huomioon vuoden 2015 kuluessa ja siten riidanalaisen päätöksen antamisen jälkeen ilmenneitä uusia seikkoja.

417 Joka tapauksessa on todettava, että kyseisessä haastattelussa ei ole kyseenalaistettu ydinenergian hyödyllisyyttä luotettavana sähköntuotantolähteenä. Vaikka tässä haastattelussa kyseenalaistetaan peruskuorman hyöty kuluttajille viittaamalla ennusteeseen, että kuluttaja tuottaa itse sähköä, siinä todetaan myös, ettei ole tiedossa, kuinka nopea tämä kehitys tulee olemaan. Myöskään sitä, että peruskuorma on edelleen merkittävä muille kuin yksityisasiakkaille, ei ole kyseenalaistettu. Lisäksi toisen tässä haastattelussa esitetyn ennusteen mukaan sähkön kysyntä kasvaa 2020-luvulla. Näillä perusteilla ja ottaen huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan oikeus valita eri energialähteiden välillä sekä sen energiahuollon yleinen rakenne ja sen laaja harkintavalta tältä osin (ks. edellä 372 kohta), on katsottava, ettei kyseinen haastattelu osoita, että edellä 413 kohdassa mainittuihin komission perusteluihin liittyisi ilmeinen virhe.

418 Itävallan tasavalta väittää, että tulevaisuudessa joustavien resurssien tarve kasvaa peruskuorman tarpeeseen verrattuna, ja vetoaa komission kertomukseen, jonka otsikkona on ”Investment perspectives in the electricity market” (sähkömarkkinoiden investointinäkymät). Riittää, kun todetaan, että edellä 410 kohdassa mainituista syistä tämä kertomus ei voi kyseenalaistaa riidanalaisen päätöksen laillisuutta. Tämä väite ei voi mitenkään viedä uskottavuutta komission toteamuksilta, joiden mukaan on epärealistista odottaa, että samalla aikajänteellä, jossa Hinkley Point C on määrä rakentaa, saataisiin rakennettua riittävästi joustavaa ja vähähiilidioksidipitoista energiantuotantokapasiteettia.

419 Itävallan tasavalta väittää, että artikkelista, jonka otsikkona on ”Will the U. S. Ever Need to Build Another Coal or Nuclear Power Plant?” ja joka on julkaistu 22.4.2009 amerikkalaisessa aikakauslehdessä, ilmenee Yhdysvaltojen liittovaltion sähkönsääntelyviranomaisen pääjohtajan katsoneen, että peruskuorman käsite saattaisi vanhentua.

420 Riittää, kun todetaan, että vaikka tästä artikkelista ilmenee Yhdysvaltojen liittovaltion sähkönsääntelyviranomaisen pääjohtajan katsoneen, että peruskuorman käsite saattaisi tulevaisuudessa vanhentua, kyseisestä artikkelista ilmenee niin ikään, että tämä näkemys ei ole mitenkään yksimielinen ja että toisten asiantuntijoiden mukaan ydinenergialla on edelleen tulevaisuudessa merkittävä asema. Kun otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan laaja harkintavalta sen päättäessä energiapaletistaan, tämä artikkeli ei voi myöskään osoittaa, että edellä 413 kohdassa tiivistäen esitetyt komission perustelut olisivat ilmeisen virheellisiä.

421 Näin ollen Itävallan tasavallan väitteet, joiden mukaan peruskuorman käsite olisi aikansa elänyt, on niin ikään hylättävä.

iii) Uraanin toimitusta koskevat väitteet

422 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että tunnetut uraanivarannot eivät ole rajattomia. Ydinpolttoaine on myös suurelta osin tuotava maista, joiden poliittinen tilanne on epävakaa.

423 Ensiksi on tutkittava, voiko uraanivarantojen rajallisuudesta esitetty väite viedä uskottavuuden komission perusteluilta, jotka koskevat kyseessä olevista toimenpiteistä seuraavia etuja.

424 Riidanalaisen päätöksen 383 perustelukappaleesta ilmenee, että Hinkley Point C:n odotettu käyttöikä on 60 vuotta. Toisaalta komission toimittaman, Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) ja Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) julkaiseman niin sanotun punaisen kirjan tiivistelmän mukaan uraanivarannot riittävät seuraaviksi 150 vuodeksi. Tästä seuraa, että väite varantojen rajallisuudesta ei vie komission perusteluilta uskottavuutta.

425 Tätä päätelmää ei voida kyseenalaistaa Itävallan tasavallan väitteellä, jonka mukaan 4.10.2007 annetun komission ohjeellisen ydinalan ohjelman (KOM(2007) 565 lopullinen) sivulta 10 ilmenee, että kohtuullisen varmat ja tunnetut, hyödynnettävissä olevat uraanivarannot, joiden hinnat ovat kilpailukykyiset, voivat turvata ydinteollisuuden tarpeet vielä vähintään 85 vuoden ajaksi nykyisellä kulutustasolla.

426 Tässä ohjeellisessa ohjelmassa viitataan ennusteeseen, joka sisältyy edellä 423 kohdassa mainitun niin sanotun punaisen kirjan aikaisempaan versioon, kun taas 150 vuoden ennuste perustuu tämän kirjan uudempaan versioon.

427 Vaikka oletettaisiinkin, että kohtuullisen varmat ja tunnetut, hyödynnettävissä olevat uraanivarannot, joiden hinnat ovat kilpailukykyiset, voisivat turvata ydinteollisuuden tarpeet vain 85 vuoden ajaksi nykyisellä kulutustasolla, tämä kesto ylittäisi joka tapauksessa Hinkley Point C:n odotetun käyttöiän, eikä Itävallan tasavalta ole esittänyt yksityiskohtaisempia väitteitä, jotka osoittaisivat ydinenergian kehityksen, jossa tunnetut uraanivarannot käytettäisiin loppuun ennen tämän käyttöiän päättymistä.

428 Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös mahdollisuus käyttää uudelleen jo käytettyjä tai ydinaseiden purkamisesta peräisin olevia polttoaineita. Itävallan tasavalta tyytyy esittämään tästä mahdollisuudesta, että Euratomin hankintakeskuksen vuoden 2014 vuosikertomuksen sivulta 18 ilmenee, että jäsenvaltiot käyttävät vain 21 prosenttia konvertointikapasiteetista, mikä ei riitä unionin tarpeiden täyttämiseksi. Riittää, kun todetaan tämän asiakirjan sivuilta 18 ja 33 ilmenevän, että maailmanlaajuisesti konvertointikapasiteettia on liikaa ja että unionin sähköntuottajien tarpeet on hyvin katettu lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.

429 Näin ollen uraanivarantojen rajallisuudesta esitetyllä väitteellä ei voida osoittaa ilmeistä arviointivirhettä, joka vaikuttaisi komission perusteluihin.

430 Toiseksi tarkasteltaessa väitettä, jonka mukaan unioni on vahvasti riippuvainen ydinpolttoaineen tuonnista kolmansista maista, on tuotava esille edellä mainittu mahdollisuus käyttää uudelleen jo käytettyjä tai ydinaseiden purkamisesta peräisin olevia polttoaineita sekä unionin alueella olevat uraanikaivokset, vaikka ne ovatkin kooltaan hyvin rajallisia.

431 Se, että hyvin suuri osa uraanista tuodaan kolmansista maista, ei yksinään osoita, että Hinkley Point C ei voisi saavuttaa suunniteltua sähköntuotannon tasoa.

432 Itävallan tasavalta väittää kuitenkin, että kyseiset tuonnit ovat suurelta osin peräisin maista, joiden poliittinen tilanne on epävakaa.

433 On huomattava, että osa toimituksista on peräisin Kanadasta ja Australiasta ja ettei Itävallan tasavalta ole esittänyt väitteitä kyseenalaistaakseen näiden maiden poliittisen tilanteen vakautta.

434 Komissio, joka viittaa 13.11.2008 annetun ohjeellisen ydinalan ohjelman (KOM(2008) 776 lopullinen) sivulle 2, on ilmoittanut, että uraanivarannot sijaitsevat geopoliittisesti vakailla alueilla ja ovat hyvin hajallaan, mikä pienentää riskiä siitä, että mahdolliset levottomuudet yhdellä tai useammalla näistä alueista johtaisivat uraanin puutteeseen jäsenvaltioissa. Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yksityiskohtaisempia väitteitä, jotka kyseenalaistaisivat nämä tiedot.

435 Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös komission tiedot, jotka on vahvistettu 4.10.2007 annettua ohjeellista ydinalan ohjelmaa koskevan komission tiedonannon sivuilla 4 ja 11 ja joiden mukaan eurooppalaiset yritykset ovat osaomistajina kolmansien maiden kaivoksissa ja kansainvälisiä sopimuksia, jotka helpottavat ydinmateriaalin ja -teknologian kauppaa, on tehty Australian, Kanadan, Yhdysvaltojen, Japanin ja Kazakstanin tasavallan kanssa.

436 On myös syytä muistaa, että riippuvuus kolmansista maista tuoduista polttoaineista ei ole ydinenergiaan liittyvä erityispiirre, vaan se koskee myös muita teknologioita, kuten kaasuvoimalaitoksia.

437 Näin ollen Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan hyvin suuri osa uraanista on tuotava kolmansista maista, ei voi myöskään viedä uskottavuutta komission perusteluilta, jotka koskevat kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisiä vaikutuksia.

438 Kaikki uraanivarantoja koskevat väitteet on siten hylättävä.

439 Väitteen, jonka mukaan komission ei olisi pitänyt antaa etusijaa uraanimalmin tuonnille kolmansista maista verrattuna sähkön tuontiin muista jäsenvaltioista, on todettava koskevan kyseessä olevien toimenpiteiden etujen ja haittojen vertailua. Se otetaan siten huomioon tätä vertailua tutkittaessa.

iv) Väite, jonka mukaan ydinvoimalaitokset ovat alttiita lämpötilan nousuille

440 Itävallan tasavalta väittää, että ydinvoimalaitokset ovat hyvin alttiita lämpötilan nousuille, koska ne tarvitsevat paljon kylmää vettä. Lämpöaaltojen aikaan ydinvoimalaitosten toiminta pitäisi keskeyttää.

441 Itävallan tasavalta ei ole ensinnäkään esittänyt mitään näyttöä siitä, että tavanomaisissa ilmasto-olosuhteissa ydinvoimalaitokset olisivat erityisen alttiita sääoloille, toisin kuin tuulivoiman tai aurinkovoiman kaltaiset uusiutuvat energialähteet.

442 Toiseksi on tutkittava, voiko Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan lämpöaallot voisivat vaikuttaa ydinvoimalaitosten toimintaan, viedä uskottavuuden edellä 405 kohdassa tiivistäen esitetyiltä komission perusteluilta.

443 Itävallan tasavalta väittää, että ydinvoimalaitosten alttius lämpöaalloille ilmenee 9.12.2014 päivätystä asiakirjasta, jonka otsikkona on ”Nuclear Free Local Authorities briefing”.

444 Kyseisen asiakirjan mukaan pääasiallinen syy joidenkin ydinreaktorien epäluotettavuudelle liittyy siihen, että ne ovat vanhenevia reaktoreita, joiden käyttöikä on ylittynyt. Hinkley Point C:n rakentamisella on tarkoitus juuri korvata vanhenevia ydinvoimalaitoksia. On myös todettava, että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yhtään väitettä, joka osoittaisi, että Hinkley Point C, jonka on määrä sijaita Somersetissa Yhdistyneen kuningaskunnan rannikolla, voisi olla erityisen altis lämpöaalloille ja kärsisi jäähdytysongelmista.

445 Joka tapauksessa on todettava, että siinäkin tilanteessa, että Hinkley Point C:n toimintaan vaikuttaisi poikkeuksellisissa olosuhteissa lämpöaalto, tämä ei itsessään kyseenalaistaisi kyseisen voimalaitoksen rakentamisesta seuraavaa energiantuotantokapasiteettia, jonka komissio on ottanut huomioon edellä 405 kohdassa tiivistäen esitetyissä perusteluissaan. Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös komission väite siitä, että lämpöaaltojen seurauksena aurinkoenergian tuotto kasvaa ja että tietty kompensaatiovaikutus on siten omiaan tasapainottamaan liian korkeiden lämpötilojen mahdollisia vaikutuksia ydinenergian tuotantoon.

446 Näillä perusteilla on katsottava, että lämpöaaltojen vaikutuksia koskeva väite ei voi osoittaa, että komission perusteluihin kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisistä vaikutuksista liittyisi ilmeisiä virheitä.

v) Väite, joka koskee toimintakatkosten mahdollisia seurauksia

447 Itävallan tasavalta vetoaa vaikeuksiin, joita toimintakatkos ydinvoimalaitoksessa ja erityisesti toimintakatkos Hinkley Pointin tulevan ydinvoimalaitoksen kokoisessa voimalaitoksessa voi aiheuttaa.

448 Ensinnäkin on todettava, että komission toimittamien tietojen mukaan tuotanto Hinkley Pointin ydinvoimalaitoksessa varmistetaan eri teknologioihin turvautuvista useista ydinvoimalaitoksista muodostuvana kompleksina, minkä johdosta ylläpitotyöt voidaan ohjelmoida siten, että peruskuormatuotanto säilyy, ja että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt väitteitä, jotka kyseenalaistaisivat nämä tiedot.

449 Toiseksi on todettava, että pelkästään se, että tilapäiset toimintakatkokset voisivat vaikuttaa Hinkley Point C:n toimintaan, ei voi kyseenalaistaa sellaisenaan kyseisestä voimalaitoksesta saatavaa energiantuotantokapasiteettia, jonka komissio on ottanut huomioon edellä 405 kohdassa tiivistäen esitetyissä perusteluissaan.

450 Tästä seuraa, että toimintakatkosten mahdollisia seurauksia koskeva väite ei voi viedä uskottavuutta komission perusteluilta, jotka koskevat kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisiä seurauksia.

vi) Ydinenergian luonnehtiminen vähähiilidioksidipäästöiseksi energiaksi

451 Luxemburgin suurherttuakunta väittää, että komission perustelu, jonka mukaan ydinenergia on vähähiilidioksidipäästöistä energiaa, on ilmeisen virheellinen. Ydinteknologia aiheuttaa merkittäviä hiilidioksidipäästöjä uraanin louhinnan ja käsittelyn sekä ydinvoimalaitosten rakentamisen ja purkamisen yhteydessä tuotetun hiilen vuoksi.

452 Aluksi on huomattava, että komissio ei ole todennut riidanalaisessa päätöksessä hiilidioksidipäästöjen vähentämistä yleisen edun mukaiseksi tavoitteeksi, jolla voitaisiin itsenäisesti oikeuttaa kyseessä olevat toimenpiteet. Kuten edellä 405 kohdassa on todettu, kyseessä olevien toimenpiteiden etuja ja haittoja vertaillessaan se on kuitenkin ottanut huomioon sen, että nämä toimenpiteet olivat osa Yhdistyneen kuningaskunnan kokonaisstrategiaa sen sähkömarkkinoiden uudistamiseksi muun muassa hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Näissä olosuhteissa on tutkittava, voivatko Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet osoittaa, että perusteluun, jonka mukaan kyseessä olevat toimenpiteet ovat osa tätä kokonaisstrategiaa, liittyy ilmeinen arviointivirhe.

453 Luxemburgin suurherttuakunta perustaa väitteensä, joiden mukaan ydinteknologia ei ole vähähiilidioksidipäästöistä energiaa, vuonna 2008 julkaistuun tutkimukseen, jonka otsikkona on ”Valuing the greenhouse gas emissions from nuclear power”.

454 Ensinnäkin kyseisen tutkimuksen sisällöstä on todettava, ettei siitä ilmene, että ydinenergia olisi runsaasti hiilidioksidipäästöjä aiheuttava energiamuoto. Kuten komissio perustellusti korostaa, siitä ilmenee päinvastoin, että ydinenergian tuotantokapasiteetin hiilidioksidipäästöjen keskimääräinen hiilidioksidiekvivalentti on 66 grammaa, verrattuna aurinko- ja bioenergian päästöihin, joiden hiilidioksidiekvivalentti on 13 gramman ja 41 gramman välillä, kun taas fossiilisten polttoaineiden, kuten maakaasun, öljyn, dieselin ja kivihiilen hiilidioksidiekvivalentti on 443 gramman ja 1 050 gramman välillä.

455 Toiseksi on tuotava esille, että komissio väittää, että tulevaisuudessa ydinenergian tuotantokapasiteetin hiilidioksidipäästöjen keskiarvo laskee. Raaka-aineiden louhintaan ja ydinvoimalaitosten rakentamiseen ja purkamiseen tarvittavasta sähkön kulutuksesta peräisin oleva hiili-intensiteetti voi laskea siitä syystä, että tämä sähkö korvataan ainakin osittain sähköllä, josta ei aiheudu tai aiheutuu vähemmän hiilidioksidipäästöjä. Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole kiistäneet näitä väitteitä.

456 Kolmanneksi on huomattava, että komissio puolestaan on toimittanut toisen tutkimuksen, joka on vuodelta 2012 ja jossa on tarkasteltu sellaisten eri tutkimusten tuloksia, joilla on Luxemburgin suurherttuakunnan esittämän tutkimuksen kohteeseen verrattavissa oleva kohde. Tämän toisen tutkimuksen, joka on yli neljä vuotta uudempi kuin kyseisen jäsenvaltion toimittama tutkimus, sivulta 90 on kuitenkin huomattava ilmenevän, että tiedeyhteisön mukaan ydinenergian hiilidioksidipäästöt muodostavat vain murto-osan fossiilisten energialähteiden käytöstä aiheutuvista päästöistä ja että ne ovat verrattavissa uusiutuvien teknologioiden aiheuttamiin päästöihin.

457 Näillä perusteilla on katsottava, että Luxemburgin suurherttuakunnan esittämät väitteet eivät osoita, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että Hinkley Point C:n rakentaminen oli osa Yhdistyneen kuningaskunnan kokonaisstrategiaa sen sähkömarkkinoiden uudistamiseksi muun muassa hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

vii) Väite, jonka mukaan Hinkley Point C:tä ei saada valmiiksi ajoissa

458 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät myös, että Hinkley Point C saadaan valmiiksi ja toimimaan vasta paljon Yhdistyneen kuningaskunnan ennustamien toimituspuutteiden ilmenemisen jälkeen.

459 Ensinnäkin on todettava, että jos NNBG ei noudata sovittua aikataulua, se voi menettää hinnanerosopimuksella myönnetyt edut ja että sen kannattaa siten noudattaa tätä aikataulua.

460 Toiseksi on joka tapauksessa huomattava, että Hinkley Point C on määrä ottaa käyttöön vuonna 2023. Siinäkin tilanteessa, että tosiasiallinen käyttöönotto tapahtuisi tämän ajankohdan jälkeen, ei ole poissuljettua, että se voi osaltaan täyttää uuden energiantuotantokapasiteetin tarpeen eli toimittaa Yhdistyneen kuningaskunnan yksilöimät 60 gigawattia vuosien 2021 ja 2030 välillä.

461 Näillä perusteilla väite, joka koskee Hinkley Point C:n rakentamisen valmistumisen viivästymistä, on niin ikään hylättävä.

462 Näin ollen on katsottava, että yksikään Itävallan tasavallan esittämistä väitteistä ei voi kyseenalaistaa komission perusteluja, jotka koskevat kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisiä vaikutuksia.

2) Komission huomioon ottamat kielteiset vaikutukset

463 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta esittävät väitteitä osoittaakseen, että komission päätelmään, jonka mukaan kyseessä olevien toimenpiteiden aiheuttama kilpailun vääristyminen oli vähäistä, liittyy ilmeisiä arviointivirheitä. Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös kuudennen kanneperusteen ensimmäisen ja toisen osan yhteydessä esitetyt väitteet (ks. edellä 382 ja 398 kohta), jäsenvaltioiden välisen kaupankäynnin edellytyksiin kohdistuvaa vaikutusta koskeva väite (ks. edellä 125 kohta) sekä sähkön sisämarkkinoiden sulkemisvaikutusta ja kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia hintoihin näillä markkinoilla koskevat väitteet, jotka on esitetty viidennen kanneperusteen yhteydessä (ks. edellä 273 kohta).

464 Itävallan tasavalta väittää komission sivuuttaneen sen seikan, että kyseessä olevilla toimenpiteillä oli kielteisiä vaikutuksia sisämarkkinoihin ja erityisesti sähkömarkkinoihin.

465 Komissio on riidanalaisen päätöksen 7.9 kohdassa tuonut esille, että kyseessä olevat toimenpiteet voivat vääristää kilpailua sähkön tuottamisen ja toimittamisen osalta ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Lisäksi se on katsonut, että kyseiset toimenpiteet saattavat vääristää investointipäätöksiä ja syrjäyttää vaihtoehtoisia investointeja. Kyseisen päätöksen 9.6 kohdassa suorittamansa tutkinnan yhteydessä se on yksilöinyt joitakin näiden toimenpiteiden kielteisiä vaikutuksia, jotka koskevat kilpailun vääristymistä ja vaikutuksia jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissio on kuitenkin tämän päätöksen 548 perustelukappaleessa päätellyt, että Hinkley Point C:n rakennuttamisesta johtuvat kilpailun vääristymät on rajattu välttämättömään ja kompensoidaan näiden samojen toimenpiteiden myönteisillä vaikutuksilla. Tämä päätelmä perustuu erityisesti sen saman päätöksen 9.6.1–9.6.5 kohdassa suorittamaan tutkintaan.

466 Tässä yhteydessä on tuotava myös esille, että komissio on tarkastellut riidanalaisen päätöksen 9.6.1 kohdassa kyseessä olevien toimenpiteiden aiheuttamaa investointien vääristymistä ja niiden vaikutusta kauppavirtoihin. Komissio on katsonut kyseisen päätöksen 511 perustelukappaleessa, että kyseisten toimenpiteiden vaikutus kauppavirtoihin, hintoihin ja investointeihin on merkityksetön. Tämä päätelmä perustuu kyseisessä kohdassa esitettyihin kolmeen perusteluun sekä tämän päätöksen 403 perustelukappaleesta ilmenevään perusteluun.

467 Komissio panee riidanalaisen päätöksen 503–505 perustelukappaleessa merkille, että hinnanerosopimusten laajamittainen käyttö voi vaikuttaa huomattavasti hintojen rooliin investointisignaaleina tai poistaa sen kokonaan ja tosiasiassa johtaa sähköntuotannon hintasääntelyyn valtiovallan valitsemalla tasolla. Hinnanerosopimukset edellyttävät tuottajilta markkinoilla myymistä ja säilyttävät siten osan kannustimista, jotka koskevat markkinatoimijoita, jotka eivät saa tukea. Komissio kuitenkin toteaa, että tällaiset kannustimet säilyvät lähinnä operatiivisella tasolla eivätkä investointipäätösten tasolla; jälkimmäiset määräytyvät todennäköisesti hinnanerosopimuksen tarjoamien vakaiden tulojen ja varmuuden kautta. Hinnanerosopimuksista operatiivisella tasolla johtuvat markkinoiden vääristymät ovat joka tapauksessa erittäin vähäisiä ydinenergian tuottajien kohdalla. Näille toimijoille ovat tyypillisiä alhaiset marginaaliset toimintakustannukset, ja siksi ne todennäköisesti myyvät markkinoilla hintatasosta riippumatta ja sijoittuvat tarjontakäyrän ensimmäisille sijoille.

468 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 506–508 perustelukappaleessa yhdysputkien rakenteen ja kauppavirtojen suunnan ja voimakkuuden osalta, että Hinkley Point C:n rakentamisella arvioidaan olevan erittäin vähäinen vaikutus Yhdistyneen kuningaskunnan tukkuhintoihin. Tässä yhteydessä se selittää, että tehty mallinnustyö antaa olettaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan hinnat laskevat alle 0,5 prosenttia tämän ydinvoimalaitoksen toiminnan tuloksena, mikä taas tarkoittaa, että yhdysputkista saatavat tulot laskevat kumulatiivisesti yhteensä alle 1,7 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Tämä tulos on peräisin siitä tosiasiasta, että vaikka tämän voimalaitoksen tuottaman sähkön rajakustannukset olisivat pienemmät kuin nykyisten voimaloiden hinta, sen kokonaiskapasiteetti olisi vain pieni osa Ison-Britannian kokonaiskapasiteetista, ja siitä, että tukkuhintojen lasku ja yhdysputkista saatavien tulojen vähentyminen tapahtuisi myös ilman kyseisen voimalaitoksen rakentamista. Komission mukaan tämä tulos perustui pahimman mahdollisen tilanteen skenaarioon, koska ilman tätä voimalaitosta Yhdistyneen kuningaskunnan voitiin olettaa pyrkivän muuntyyppiseen vähähiiliseen tuotantoon, toteutettavissa olevaan määrään saakka (eikä Hinkley Point C:n tarjoamaan kokonaiskapasiteettiin saakka, sillä se olisi liian suuri korvattavaksi pelkästään vähähiilisillä energialähteillä). Näin ollen komission mukaan tukkuhintojen laskun ja yhdysputkista saatavien tulojen vähentymisen voitiin olettaa tapahtuvan myös ilman Hinkley Point C:tä.

469 Kaupan vääristymisen osalta komissio katsoo riidanalaisen päätöksen 509 ja 510 perustelukappaleessa, että Hinkley Point C:llä on vain vähäinen vaikutus Ison-Britannian ulkopuolisiin hintoihin: vaikutus määritettiin enintään 0,1 prosentin suuruiseksi. Tämä tarkoittaisi, että rajat ylittävät virrat pienenisivät vähemmän kuin 1 prosentin. Tässä yhteydessä komissio selittää mallintaneensa myös vaihtoehtoisia skenaarioita, joissa Hinkley Pointin ydinvoimalaitoshanke ei toteudu, ja analyysin tulosten mukaan vaihtoehtoisten investointien syrjäytyminen olisi vähäistä. Erityisesti ennusteet tarjonnan

supistumisesta jättävät runsaasti tilaa muille tuottajille tulla markkinoille ja laajentaa muiden tuotantoteknologioiden kapasiteettia riippumatta investoinneista Hinkley Point C:hen, etenkin kun otetaan huomioon nykyisten ydin- ja hiilivoimalaitosten sulkemisen ajoitus. Yhdistynyt kuningaskunta tarvitsee noin 60 gigawattia uutta tuotantokapasiteettia, jonka on tultava verkkoon vuosien 2021 ja 2030 välillä, ja tästä määrästä Hinkley Point C tuottaa 3,2 gigawattia. Tämän tulevan energiantuotantokapasiteetin vajeen täyttäminen olisi mahdotonta pelkästään vähähiilisten energialähteiden avulla.

470 Riidanalaisen päätöksen 403 perustelukappaleessa komissio katsoo, että hinnanerosopimus ei syrji liiallisesti muita teknologioita, sillä muita teknologioita voidaan tukea riittävästi käyttämällä samantyyppistä välinettä Yhdistyneen kuningaskunnan perustamilla kapasiteettimarkkinoilla lukuun ottamatta mukautuksia, jotka ovat tarpeen teknologioiden erojen vuoksi.

471 Tästä seuraa, että Itävallan tasavallan väitteet, joiden mukaan komissio ei ole ottanut huomioon kyseessä olevien toimenpiteiden kielteisiä vaikutuksia sisämarkkinoilla, on hylättävä.

472 Itävallan tasavalta pyrkii tietyillä väitteillään osoittamaan, että komission päätelmään, jonka mukaan kyseessä olevien toimenpiteiden aiheuttama kilpailun vääristyminen on vähäistä, liittyy ilmeisiä virheitä. Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin, että hinnanerosopimus muuttaa tarjontakäyrää kaasuvoimalaitosten vahingoksi. Toiseksi se esittää, että kyseisellä sopimuksella on epäasianmukaisia kannustinvaikutuksia. Kolmanneksi tämä sopimus johtaa selvästi useammin negatiivisiin hintoihin. Neljänneksi, toisin kuin komissio väittää, kyseiset toimenpiteet merkitsevät ydinteknologiaan soveltumatonta etua. Viidenneksi komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon energiaverkkojen yhteenliittämisen merkitystä.

473 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

474 Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin, että hinnanerosopimus muuttaa tarjontakäyrää kaasuvoimalaitosten, joilla on korkeat rajakustannukset ja joilla tulee olemaan vaikeuksia pysyä markkinoilla vuonna 2030, vahingoksi. Sen mukaan kaasuvoimalaitosten markkinoilta lähteminen vaarantaisi sellaisen tehokkaan yhdistelmän kehittämisen, jossa joustaviin kaasuvoimalaitoksiin perustuva tuotantokapasiteetti on yhdistetty volatiiliin tuulivoimaan.

475 Aluksi on todettava, että komissio ei ole tutkintansa yhteydessä pitänyt mahdottomana, että hinnanerosopimuksella voisi olla vaikutuksia energiamarkkinoihin. Kuten riidanalaisen päätöksen 510 perustelukappaleesta ilmenee, se on kuitenkin katsonut vaihtoehtoisten investointien syrjäytymisen olevan vähäistä yhtäältä sen vuoksi, että Yhdistynyt kuningaskunta tarvitsee uutta tuotantokapasiteettia, joka on otettava käyttöön vuosien 2021 ja 2030 välillä, noin 60 gigawattia, josta Hinkley Point C tuottaa ainoastaan 3,2 gigawattia, ja toisaalta sen vuoksi, että viimeksi mainitun rakentaminen ei tapahdu laajentamalla peruskuormakapasiteetin osuutta, vaan se merkitsee korvaavaa investointia, jolla kompensoidaan osa vanhimpien ydinvoimalaitosten ja peruskuormaa tuottavien hiilivoimalaitosten tuotannosta. Komissio on kyseisen päätöksen 403 perustelukappaleessa ottanut huomioon myös sen, että kaasuvoimalaitosten syrjäytymisen riskiä rajoittavat Yhdistyneen kuningaskunnan perustamat kapasiteettimarkkinat, joilla pyritään lisäämään investointeja uusiin kaasuvoimalaitoksiin.

476 On tutkittava, voivatko Itävallan tasavallan väitteet viedä näiltä komission perusteluilta uskottavuuden.

477 Itävallan tasavallan mukaan hinnanerosopimuksen haitalliset vaikutukset kaasuntuottajiin ja välillisesti tuulivoiman tuottajiin on osoitettu toukokuussa 2012 tehdyssä tutkimuksessa, jonka otsikkona on ”Assessment of the dispatch distortions under the Feed-in Tariff with Contract for Differences policy” (jäljempänä toukokuussa 2012 tehty tutkimus).

478 On kuitenkin todettava, että toukokuussa 2012 tehdyn tutkimuksen sisältö ei osoita, että komission toteamukset vaihtoehtoisten investointien vähäisistä vaikutuksista olisivat ilmeisen virheellisiä. Kyseisen tutkimuksen sivuilla 12 ja 13 todetaan sitä vastoin, että tehdyissä mallinnuksissa ja analyyseissä ei ole tullut esille merkittäviä vääristymiä peruskuormaa koskevien hinnanerosopimusten perusteella. Tämän tutkimuksen sivuilta 6, 7 ja 36 ja sitä seuraavilta sivuilta, joihin Itävallan tasavalta perustaa väitteensä, tosin ilmenee, että ydinteknologian kaltaisen joustamattoman teknologian ja tuulienergian kaltaisen vaihtelevasti saatavilla olevaa energiaa tarjoavan teknologian yhdistelmä voisi johtaa skenaarioihin, joissa energiantuotanto ylittää kysynnän, minkä seurauksena kaasuvoimalaitosten tuotantoa rajoitettaisiin. Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, tästä tutkimuksesta ei kuitenkaan voida päätellä, että Hinkley Point C:n rakentaminen aiheuttaisi kaasuvoimalaitoksiin kohdistuvan merkittävän syrjäyttävän vaikutuksen. Saman tutkimuksen sivulta 30 on todettava ilmenevän, että vuoteen 2030 mennessä ydinenergian nykyinen tuotantokapasiteetti kasvaa vain vähän, kun taas tuulienergian tuotanto kasvaa voimakkaasti, ja että tuulivoimakapasiteetin lisääminen muuttaa myös tarjontakäyrää kaasuvoimalaitosten vahingoksi.

479 On myös huomattava, että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yhtään väitettä, joka voisi kyseenalaistaa komission perustelut, jotka koskevat tulevaa kapasiteettivajetta, sitä, että Hinkley Point C:n rakentaminen merkitsee ainoastaan korvaavaa investointia, ja Yhdistyneen kuningaskunnan perustamia markkinoita, joilla pyritään lisäämään investointeja uusiin kaasuvoimalaitoksiin.

480 Näillä perusteilla on katsottava, että Itävallan tasavallan väitteet, jotka koskevat tarjontakäyrän muutosta, eivät osoita, että komission toteamuksiin kyseessä olevien toimenpiteiden haitallisista vaikutuksista liittyisi ilmeinen arviointivirhe.

481 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että hinnanerosopimuksen mekanismilla luodaan epäasianmukainen kannustinvaikutus NNBG:lle. Viimeksi mainitun kannattaa hinnanerosopimuksen vuoksi säilyttää sähkönsyöttö korkealla tasolla riippumatta verkon vakaudesta. Ydinenergian edistäminen voisi siten johtaa joustamattoman sähköntuotannon mahdolliseen ylikapasiteettiin, mikä pakottaisi uusiutuvan energian tuottajat vähentämään sähkönsyöttöään verkkoon, jotta verkon varmuutta ei vaarannettaisi. Ne menettäisivät tästä syystä niille myönnetyt avustukset. Näissä olosuhteissa muiden sähköntuottajien olisi vaikeaa vakiinnuttaa asemaansa markkinoilla tai tulla markkinoille.

482 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta väittää komission tehneen virheen, joka koskee kyseessä olevien toimenpiteiden kannustinvaikutusta uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamiseen, sen väitteet on hylättävä. Näillä väitteillä ei voida kyseenalaistaa komission riidanalaisen päätöksen 393–406 perustelukappaleessa esittämiä perusteluja, joiden mukaan näiden toimenpiteiden avulla voidaan poistaa suurimmat esteet tällaiseen uuteen kapasiteettiin investoimiselle.

483 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta väittää, että komission perustelu, jonka mukaan hinnanerosopimuksella on vain merkityksetön vaikutus investointeihin, on ilmeisen virheellinen, sen väitteet on niin ikään hylättävä.

484 Aluksi on huomattava, että ilmiö, jossa tiettyinä erittäin tuulisina päivinä tuulienergian tuotanto kasvaa ja voi ylittää kysynnän, voi liittyä suoraan siihen, että tämä teknologia tarjoaa vaihtelevasti saatavilla olevaa energiaa, ja että tällaisen ilmiön riski kasvaa tämän energialähteen osuuden kasvaessa energiapaletissa. Tässä yhteydessä on pantava merkille, että kuten toukokuussa 2012 tehdyn tutkimuksen sivuilta 30 ja 36 ilmenee, sen seurauksena, että tuulivoiman käyttö lisääntyy nykyhetkestä vuoteen 2030, verkonhaltijan on toteutettava toimenpiteitä rajoittaakseen tuulivoimatuotantoa voimakkaalla tuulella.

485 Tämän jälkeen on todettava, että syy, jonka vuoksi Hinkley Point C tuottaa sähköä riippumatta tuulivoimalaitosten tuotannosta, liittyy itse ydinteknologian luonteeseen joustamattomana energialähteenä. Toisin kuin Itävallan tasavalta antaa ymmärtää, hinnanerosopimus ei merkitse NNBG:lle kannustinta säilyttää tuotantotasoaan erittäin tuulisina aikoina vaan siihen kannustavat tähän teknologiaan itseensä liittyvät tekniset syyt.

486 Kuten riidanalaisen päätöksen 14 perustelukappaleesta ilmenee, NNBG voi saada tuotantonsa perusteella erotusmaksuja ainoastaan hinnanerosopimuksessa vahvistettavaan enimmäismäärään saakka. Kyseinen sopimus ei siten kannusta tuottamaan tätä enimmäismäärää enemmän.

487 Lisäksi on todettava, että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt väitettä, joka kyseenalaistaisi komission perustelut, joiden mukaan kyseessä olevilla toimenpiteillä on pelkästään merkityksetön vaikutus investointeihin. Kuten riidanalaisen päätöksen 510 ja 511 perustelukappaleesta ilmenee, nämä perustelut perustuvat ennusteisiin, joiden mukaan tarjonnan supistumisen vuoksi muille tuottajille ja muille tuotantoteknologioille jää tilaa tulla markkinoille, sekä toteamukseen, jonka mukaan Hinkley Point C:n rakentaminen ei tapahdu laajentamalla peruskuormakapasiteetin osuutta, vaan se merkitsee korvaavaa investointia, jolla kompensoidaan osittain vanhimpien ydinvoimalaitosten ja hiilivoimalaitosten sulkeminen. Tässä yhteydessä on otettava myös huomioon, että verkonhaltijan rajoittaessa tuulipuistoista saatavan energian tuotantokapasiteettia syntyy oikeus saada korvausta tasausmekanismin nojalla, mikäli hinnat eivät ole negatiivisia.

488 Näillä perusteluilla on katsottava, että nämä Itävallan tasavallan väitteet eivät vie uskottavuutta komission päätelmältä, joka koskee kyseessä olevien toimenpiteiden vähäisiä vaikutuksia tuulivoimalaitoksiin tehtäviin investointeihin.

489 Itävallan tasavalta väittää kolmanneksi, että hinnanerosopimus johtaa useammin negatiivisiin hintoihin. Sen mukaan Hinkley Point C:llä on erityinen kannustin tuottaa, kun hinnat ovat negatiivisia, ja se vaikuttaa kilpailevien teknologioiden kannalta kielteisesti markkinaehtoihin.

490 Tässä yhteydessä on huomattava, että kuten riidanalaisen päätöksen 497 perustelukappaleesta ilmenee, komissio on ottanut huomioon riskin, että EDF voi muuttaa viitehintaa tarjoamalla kapasiteettia hyvin alhaiseen ja jopa negatiiviseen hintaan. Tarkasteltuaan tätä kysymystä kyseisen päätöksen 9.6.2 kohdassa komissio on kuitenkin katsonut tämän riskin vähäiseksi. Komission tämän päätöksen 506–508 perustelukappaleessa esittämien tietojen mukaan Hinkley Point C:n rakentamisella arvioidaan olevan erittäin vähäinen vaikutus Yhdistyneen kuningaskunnan tukkuhintoihin. Tässä yhteydessä komissio selittää, että tehty mallinnustyö antaa olettaa, että Ison-Britannian hinnat laskevat alle 0,5 prosenttia Hinkley Point C:n toiminnan tuloksena. Lisäksi komission mukaan tämä tulos on peräisin siitä tosiasiasta, että Hinkley Point C:n tuottaman sähkön rajakustannukset ovat pienemmät kuin nykyisten voimaloiden hinta mutta sen kokonaiskapasiteetti tulee olemaan vain pieni osa Ison-Britannian kokonaiskapasiteetista ja että tukkuhinnat tulevat laskemaan myös ilman Hinkley Point C:tä.

491 On tutkittava, voivatko Itävallan tasavallan esittämät väitteet viedä näiltä komission perusteluilta uskottavuuden.

492 Tältä osin on todettava, että ainoa Itävallan tasavallan tässä yhteydessä esittämä väite perustuu siihen, että toukokuussa 2012 tehdyn tutkimuksen sivun 53 mukaan 3 gigawatin ydinvoimakapasiteetin lisäys joustamattomaan sähkön tarjontaan kaksinkertaistaisi negatiivisten hintojen todennäköisyyden, kun taas siinä tapauksessa, että ydinvoimakapasiteetti olisi 3 gigawattia pienempi, negatiivisten hintojen todennäköisyys alenisi kahdella kolmasosalla.

493 Tästä väitteestä on todettava, että Itävallan tasavalta ei ole osoittanut, että Hinkley Point C:n rakennushanke voitaisiin rinnastaa toukokuussa 2012 tehdyn tutkimuksen sivulla 53 tarkoitettuun tilanteeseen, jossa ydinvoimakapasiteettia lisättäisiin 3 gigawattia. Komission esittämien tietojen

mukaan Hinkley Point C:n odotetaan tosin tuottavan 3,2 gigawattia. Kuitenkin komission tietojen mukaan Hinkley Point C:n rakentaminen merkitsee pelkästään korvaavaa investointia, jolla kompensoidaan osa vanhimpien ydinvoimalaitosten ja peruskuormaa tuottavien hiilivoimalaitosten tuotannosta.

494 Joka tapauksessa esillä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa komissio selittää tehneensä mallinnustöitä ja todenneensa näiden töiden perusteella, että Ison-Britannian hinnat laskevat alle 0,5 prosenttia Hinkley Point C:n toiminnan tuloksena, väite negatiivisten hintojen todennäköisyyden kasvamisesta ei riittäisi osoittamaan komission ilmeistä arviointivirhettä, vaikka väite olisi perusteltu. Negatiivisten hintojen todennäköisyyden kasvamisesta ei voida päätellä, että komission päätelmään, jonka mukaan Ison-Britannian hinnat laskevat alle 0,5 prosenttia Hinkley Point C:n toiminnan tuloksena, liittyisi ilmeinen virhe.

495 Näin ollen Itävallan tasavallan väite, joka koskee negatiivisten hintojen todennäköisyyden kasvamista, on niin ikään hylättävä.

496 Neljänneksi Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että komission riidanalaisen päätöksen 403 perustelukappaleessa esittämä perustelu, jonka mukaan hinnanerosopimuksen käyttö ei merkitse epäasianmukaista etua suhteessa muihin teknologioihin, koska muita teknologioita voidaan tukea vastaavasti hinnanerosopimuksilla, ei ole riittävän perusteltu ja on virheellinen. Tässä yhteydessä nämä jäsenvaltiot viittaavat tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi SEUT 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettuun asetukseen N:o 651/2014 ja valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annettuihin suuntaviivoihin.

497 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteestä, joka koskee tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi SEUT 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettua asetusta N:o 651/2014, riittää, kun todetaan, että tässä asetuksessa säädetään ainoastaan ryhmäpoikkeusta koskevasta standardoidusta lähestymistavasta, mutta se ei sido komissiota suoraan SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella suoritettavassa yksittäistapausta koskevassa tutkinnassa (ks. edellä 251 kohta). Pelkästään se, että kyseessä olevat toimenpiteet eivät täytä tässä asetuksessa asetettuja edellytyksiä, ei siten osoita, että komission riidanalaisen päätöksen 403 perustelukappaleessa esittämä perustelu olisi ilmeisen virheellinen.

498 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteestä, joka koskee valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annettuja suuntaviivoja, on todettava, että nämä jäsenvaltiot eivät väitä, että komissio olisi tehnyt virheen jättäessään soveltamatta näitä suuntaviivoja kyseessä oleviin toimenpiteisiin. Ne tyytyvät arvostelemaan komissiota siitä, että se on todennut riidanalaisen päätöksen 403 perustelukappaleessa, että muita teknologioita kuin ydinteknologiaa ja viimeksi mainittua voitiin tukea vastaavasti, vaikka muille teknologioille kuin ydinteknologialle myönnettävien tukien myöntämisedellytykset ovat paljon tiukemmat kuin komission kyseisessä päätöksessä ydinteknologiaan soveltamat edellytykset.

499 Riittää, kun todetaan, että toisin Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta antavat ymmärtää, komissio ei ole riidanalaisen päätöksen 403 perustelukappaleessa todennut, että muita teknologioita voidaan tukea hinnanerosopimuksilla, joissa määrätään samat ehdot kuin Hinkley Point C:lle. Tässä yhteydessä komissio on todennut ainoastaan, että hinnanerosopimuksen kaltaisen välineen käyttö ei merkinnyt kohtuutonta haittaa muille teknologioille, koska tämäntyyppistä välinettä voitiin käyttää myös muiden teknologioiden tukemiseen. Sitä vastoin komissio myöntää nimenomaisesti kyseisessä perustelukappaleessa, että mukautukset voivat olla tarpeen teknologioiden erojen vuoksi.

500 Näin ollen on hylättävä Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joiden mukaan komission riidanalaisen päätöksen 403 perustelukappaleessa esittämä perustelu, jonka mukaan hinnanerosopimuksen käyttö ei merkitse epäasianmukaista etua suhteessa muihin teknologioihin, koska muita teknologioita voidaan tukea vastaavasti hinnanerosopimuksilla, ei ole riittävän perusteltu ja on virheellinen.

501 Viidenneksi Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon Hinkley Point C:n rakentamisen vaikutuksia energiaverkkojen yhteenliittämiseen.

502 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 506–509 perustelukappaleessa, että Hinkley Point C:n rakentamisella ja toiminnalla arvioidaan olevan erittäin vähäinen vaikutus Yhdistyneen kuningaskunnan tukkuhintoihin. Tässä yhteydessä se selittää, että tehty mallinnustyö antaa olettaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan hinnat laskevat alle 0,5 prosenttia tämän ydinvoimalaitoksen toiminnan tuloksena, mikä taas tarkoittaa, että yhdysputkista saatavat tulot laskevat kumulatiivisesti yhteensä alle 1,7 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Komissio on näin ollen ottanut huomioon Hinkley Point C:n rakentamisen ja toiminnan vaikutukset yhteenliittämiseen.

503 Vaikka Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että komissio ei ole ottanut näitä vaikutuksia riittävästi huomioon, on todettava, että nämä jäsenvaltiot eivät ole esittäneet mitään näyttöä, joka veisi uskottavuuden komission perusteluilta, jotka koskevat energiaverkkojen yhteenliittämistä.

504 Näin ollen on hylättävä väitteet, joilla Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta esittävät, että komissio ei olisi ottanut riittävästi huomioon Hinkley Point C:n rakentamisen ja toiminnan vaikutuksia energiaverkkojen yhteenliittämiseen, ja siten kaikki Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joilla ne pyrkivät osoittamaan, että komissio olisi jättänyt huomiotta kyseessä olevien toimenpiteiden kielteiset vaikutukset energiamarkkinoihin tai niiden laajuuden.

3) Suoritettu vertailu

505 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta esittävät erilaisia väitteitä kyseenalaistaakseen komission suorittaman kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisten ja kielteisten vaikutusten vertailun. Ne katsovat ennen kaikkea, että kyseisten toimenpiteiden myönteiset vaikutukset ovat niiden kielteisiä vaikutuksia vähäisemmät. Edellä 382, 384 ja 400 kohdassa jo mainittujen kielteisten vaikutusten, eli muut tuottajat syrjäyttävän vaikutuksen, tuulivoimalaitosten sähkönsyötön rajoittamisen erittäin tuulisina kausina, hintoihin kohdistuvien vaikutusten ja muille tuottajille avointen hinnanerosopimusten epäedullisempien ehtojen lisäksi Itävallan tasavalta väittää, että näiden toimenpiteiden kielteisenä vaikutuksena myös säilytetään nykyinen energiahuollon rakenne, jossa ydinenergialla on merkittävä osuus. Se väittää myös, että komissio ei ole antanut riittävää painoarvoa energiatehokkuuden ja energiansäästön edistämistä, uusiin energialähteisiin perustuvien energiamuotojen kehittämistä ja energiaverkkojen yhteenliittämisen edistämistä koskeville tavoitteille, jotka on vahvistettu SEUT 194 artiklan 1 kohdassa. Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös edellä 238 ja 439 kohdassa mainitut vertailua koskevat väitteet siitä, että komission lähestymistavassa suhtaudutaan myönteisesti ydinenergiaan ja että sen ei olisi pitänyt antaa etusijaa uraanimalmin tuonnille kolmansista maista verrattuna sähkön tuontiin muista jäsenvaltioista.

506 Komissio on ensinnäkin riidanalaisen päätöksen 502–511 ja 547 perustelukappaleessa todennut, että riski kilpailun vääristymisestä oli vähäinen erityisesti siltä osin kuin kyse on kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksista vaihtoehtoisiin investointeihin ja hintoihin. Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole esittäneet väitteitä, jotka kyseenalaistaisivat tämän päätelmän.

507 Toiseksi on huomattava Itävallan tasavallan väitteistä, jotka koskevat energiahuollon nykyisen rakenteen säilyttämistä, että komission esittämien tietojen mukaan Hinkley Point C:n rakentamishankkeella pyritään yksinomaan estämään se, että ydinenergian osuus sähkön kokonaistarpeen täyttämisestä laskisi jyrkästi. Kun otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan oikeus päättää energiapaletistaan ja säilyttää ydinenergia energialähteenä tässä paletissa, mikä perustuu SEUT 194 artiklan 2 kohdan toiseen alakohtaan sekä Euratomin perustamissopimuksen 1 artiklan toiseen kohtaan, 2 artiklan c alakohtaan ja 192 artiklan ensimmäiseen kohtaan, päätöstä säilyttää ydinenergia energiahuollon rakenteessa ei voida pitää ilmeisen suhteettomana kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisiin vaikutuksiin nähden.

508 Kolmanneksi Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan esille tuomasta seikasta, että erittäin tuulisina kausina tuulivoimalaitokset joutuvat rajoittamaan tuotantoaan, jotta verkon vakautta ei vaarannettaisi, on huomattava, että tämä ilmiö johtuu siitä, että tuulivoimateknologia tarjoaa vaihtelevasti saatavilla olevaa energiaa. Se, että ydinvoimalaitosten tuottama joustamaton peruskuorma voi vahvistaa tätä vaikutusta, ei yksinään riitä osoittamaan, että kyseessä olevien toimenpiteiden kielteiset vaikutukset olisivat suhteettomia niiden myönteisiin vaikutuksiin nähden. Kun otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan oikeus päättää energiapaletistaan ja säilyttää ydinenergia energialähteenä tässä paletissa, sitä ei voida arvostella siitä, että se on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet ydinenergian säilyttämiseksi energiapaletissaan, vaikka tällä voi olla kielteisiä vaikutuksia vaihtelevasti saatavilla olevan energian tuottajiin. Komission toteamusten mukaan, joita Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole kyseenalaistaneet, pelkästään vähähiilidioksidipäästöisiin energialähteisiin turvautumalla ei voida täyttää Yhdistyneen kuningaskunnan yksilöimää 60 gigawatin tuotantokapasiteetin tulevaa vajetta.

509 Neljänneksi Itävallan tasavalta väittää, että kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia arvioidessaan komissio ei ole antanut riittävää painoarvoa tavoitteelle antaa etusija sähkön tuonnille muista jäsenvaltioista ja tehokkuustavoitteelle. Riittää, kun todetaan, että edellä 405 ja 466–470 kohdassa tiivistäen esitettyjen komission toteamusten mukaan kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutus yhdysputkiin on vähäinen ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa on tulevaisuudessa 60 gigawatin tuotantokapasiteetin vaje, ja tästä määrästä Hinkley Point C tuottaa vain 3,2 gigawattia, ja että näiden toteamusten uskottavuutta ei ole kyetty horjuttamaan Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan esittämillä väitteillä. Näissä olosuhteissa väite, jonka mukaan komissio ei ole antanut riittävää painoarvoa tavoitteelle antaa etusija sähkön tuonnille muista jäsenvaltioista ja tehokkuustavoitteelle, ei voi osoittaa, että kyseessä olevien toimenpiteiden kielteiset vaikutukset olisivat suhteettomia niiden myönteisiin vaikutuksiin nähden.

510 Viidenneksi on huomattava, että Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus päättää energiapalettinsa muodostumisesta ja säilyttää ydinenergia tämän paletin energialähteenä. Kun otetaan huomioon tämä oikeus, pelkästään se, että luodakseen kannustinvaikutuksen uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamiseen sitä rajoittavien esteiden poistamiseksi Yhdistynyt kuningaskunta on tehnyt Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa varten hinnanerosopimuksen, joka sisältää edullisempia ehtoja kuin muille teknologioille avoimet hinnanerosopimukset, ei itsessään riitä osoittamaan, että kyseessä olevien toimenpiteiden kielteiset vaikutukset olisivat suhteettomia niiden myönteisiin vaikutuksiin nähden.

511 Tästä seuraa, että kaikki Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan esittämät väitteet, joilla ne pyrkivät osoittamaan, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia vertaillessaan, on hylättävä.

4) Väite, jonka mukaan komissio on jättänyt merkityksellisiä seikkoja huomiotta

512 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että komissio on kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia vertaillessaan jättänyt ottamatta huomioon seikkoja, jotka olisivat olleet merkityksellisiä, kuten kyseisten toimenpiteiden vaikutukset ympäristöön, terrorismin uhka ja ydinjätteiden varastointikustannukset sekä niiden rahoittamisen seuraukset. Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös Itävallan tasavallan neljännen kanneperusteensa yhteydessä esittämät väitteet, joiden mukaan komissio on antaessaan ehdottoman etusijan Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohdalle loukannut ympäristönsuojelun periaatetta, ennalta varautumisen periaatetta, saastuttaja maksaa -periaatetta ja kestävyysperiaatetta (ks. edellä 114 kohta).

513 Komissio, Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

514 Ensiksi on tutkittava Itävallan tasavallan väitteet, joiden mukaan komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon ympäristönsuojelun periaatetta, ennalta varautumisen periaatetta, saastuttaja maksaa -periaatetta ja kestävyysperiaatetta.

515 On huomattava, että Yhdistynyt kuningaskunta ei pyrkinyt kyseessä olevilla toimenpiteillä nimenomaisesti toteuttamaan Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan mainitsemia periaatteita. Näin ollen komissiolla ei ollut velvollisuutta ottaa kyseisiä periaatteita huomioon kyseessä olevista toimenpiteistä seuraavia etuja yksilöidessään.

516 Kyseessä olevien toimenpiteiden haitoista on todettava, että komission on SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaa soveltaessaan verrattava kyseessä olevien toimenpiteiden etuja ja niiden kielteistä vaikutusta sisämarkkinoihin. Vaikka ympäristönsuojelu on sisällytettävä muun muassa sisämarkkinoiden toteuttamiseksi noudatettavien unionin politiikkojen määrittelyyn ja toteuttamiseen, se ei varsinaisesti muodosta osaa näistä sisämarkkinoista, jotka määritellään alueeksi, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan. Näin ollen yksilöidessään kyseessä olevien toimenpiteiden kielteisiä vaikutuksia komission ei täytynyt ottaa huomioon sitä, missä määrin kyseessä olevat toimenpiteet ovat tämän periaatteen toteuttamisen kannalta epäedullisia (ks. vastaavasti tuomio 3.12.2014, Castelnou Energía v. komissio, T-57/11, EU:T:2014:1021, 189–191 kohta). Tämä pätee myös ennalta varautumisen periaatteeseen, saastuttaja maksaa -periaatteeseen ja kestävyysperiaatteeseen, joihin Itävallan tasavalta on vedonnut.

517 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta haluavat väitteillään osoittaa, että komissio ei voi hyväksyä unionin oikeuden vastaisia toimenpiteitä, on huomattava, että ympäristönsuojelun periaatetta, ennalta varautumisen periaatetta, saastuttaja maksaa -periaatetta ja kestävyysperiaatetta lukuun ottamatta nämä jäsenvaltiot eivät ole vedonneet mihinkään unionin ympäristölainsäädäntöön, jota ei olisi noudatettu. Mikäli nämä jäsenvaltiot vetoaisivat siihen, että kyseiset periaatteet ovat esteenä valtiontuen myöntämiselle ydinvoimalaitoksen rakentamista tai toimintaa varten, tämä väite on niin ikään hylättävä, sillä tällainen tulkinta ei olisi Euratomin perustamissopimuksen 106 A artiklan 3 kohdan mukainen.

518 Tästä seuraa, että kaikki Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joiden mukaan komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon ympäristönsuojelun periaatetta, ennalta varautumisen periaatetta, saastuttaja maksaa -periaatetta ja kestävyysperiaatetta, on hylättävä.

519 Toiseksi Luxemburgin suurherttuakunnan väite, jonka mukaan komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon terrorismiin liittyvää riskiä, on hylättävä vastaavista syistä. Kyseessä olevilla toimenpiteillä ei ollut tarkoitus nimenomaisesti varautua terrorismia vastaan, eikä terrorismilta suojautuminen varsinaisesti muodosta osaa sisämarkkinoista, jotka määritellään alueeksi, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja

jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan. On myös todettava, että Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole vedonneet mihinkään ydinvoimalaitosten turvallisuutta koskevaan lainsäädäntöön, jota ei olisi noudatettu.

520 Kolmanneksi Itävallan tasavallan väitteestä, jonka mukaan komissio ei ole ottanut huomioon ydinjätteiden varastointikustannuksia, riittää, kun viitataan edellä 354–358 kohdassa esitettyyn tarkasteluun.

521 Neljänneksi Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon kyseessä olevien toimenpiteiden kielteisiä vaikutuksia kuluttajille, jotka joutuvat vastaamaan kyseisten toimenpiteiden kustannuksista erityisesti veronmaksajina.

522 Tässä yhteydessä on täsmennettävä, että siltä osin kuin kyse on hinnanerosopimuksen perusteella suoritettavista maksuista, kuluttajia ei voida tarkastella veronmaksajina, sillä nämä maksut rahoitetaan toimittajilta perittävällä maksulla (ks. riidanalaisen päätöksen 329 perustelukappale). Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, riidanalaisesta päätöksestä ei voida päätellä, että komissio ei olisi ottanut huomioon sähkönkuluttajien etuja oikeasuhteisuutta valvoessaan. Se on tutkinut kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutukset sähkön hintoihin ja todennut, ettei merkittäviä vaikutuksia voitu odottaa, minkä lisäksi se on myös huolehtinut siitä, että kyseiset toimenpiteet eivät johda liiallisiin korvauksiin. Se on siten mukauttanut luottotakuumaksun määrää ja todennut kyseisen päätöksen 491 perustelukappaleessa nimenomaisesti, että voitonjakomekanismin muutokset saattoivat vähentää toimittajien ja viime kädessä näiden kuluttajien antamaa tukea.

523 Riidanalaisen päätöksen 339 perustelukappaleesta ilmenee luottotakuusta, että se sisältää Yhdistyneen kuningaskunnan varoja. Näin ollen kuluttajia voidaan tässä yhteydessä tarkastella veronmaksajina. Tältä osin kuin kuitenkin muistettava, että kyseessä olevat toimenpiteet on pidettävä erillään niiden rahoituksesta. Verot, joilla tukea rahoitetaan, eivät kuulu perussopimuksen valtiontukia koskevien määräysten soveltamisalaan lukuun ottamatta tilannetta, jossa veroilla rahoitetaan tukitoimenpide siten, että ne ovat erottamaton osa kyseistä toimenpidettä. Jotta veron tai veron osan voidaan katsoa olevan erottamaton osa tukitoimenpidettä, veron ja tuen välillä on ehdottomasti oltava sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty varojen käyttötarkoitusta koskeva sitova yhteys, jonka mukaisesti veron tuotto käytetään väistämättä tuen rahoittamiseen. Mikäli tällainen yhteys on olemassa, veron tuotolla vaikutetaan suoraan tuen suuruuteen ja tämän seurauksena arviointiin tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille (tuomio 13.1.2005, Streekgewest, C-174/02, EU:C:2005:10, 25 ja 26 kohta). On todettava, että riidanalainen päätös ei sisällä mitään sellaista, jonka perusteella luottotakuun ja sen rahoituksen välillä voitaisiin katsoa olevan vastaava yhteys, ja että Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yhtään väitettä, joka osoittaisi tällaisen yhteyden olemassaolon.

524 Näin ollen on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon toimenpiteiden vaikutuksia kuluttajiin erityisesti veronmaksajina.

525 Viidenneksi Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon sitä, että Hinkley Point C:n hanke vähentää julkisia varoja ja estää uusiutuvien energialähteiden toiminta- ja kehittämishankkeiden jatkamisen.

526 SEUT 194 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan jäsenvaltioilla on oikeus valita eri energialähteiden välillä. Näin ollen yksinään Yhdistyneen kuningaskunnan päätöstä myöntää tukea ydinenergian edistämiseen ei voida kyseenalaistaa, vaikka se merkitseekin sitä, että tähän hankkeeseen varatut julkiset varat eivät ole käytettävissä muihin hankkeisiin.

527 On myös huomattava, että Itävallan tasavalta ei ole vedonnut mihinkään seikkaan osoittaakseen, että kyseessä olevien Hinkley Point C:lle edullisten toimenpiteiden vuoksi Yhdistynyt kuningaskunta ei voisi täyttää unionin oikeuteen perustuvia ympäristönsuojelua koskevia velvoitteitaan.

528 Lisäksi on muistettava komission todenneen riidanalaisen päätöksen 510 perustelukappaleessa, että riippumatta investoinneista Hinkley Point C:hen markkinoille jäi runsaasti tilaa muille tuottajille ja muille tuotantoteknologioille tulla markkinoille ja laajentaa kapasiteettiaan, ja ottaneen huomioon kyseisen päätöksen 403 perustelukappaleessa, että hinnanerosopimuksella ei syrjitty liiallisesti muita teknologioita, sillä niitä voitiin tukea riittävästi käyttämällä samantyyppistä välinettä Yhdistyneen kuningaskunnan perustamilla kapasiteettimarkkinoilla lukuun ottamatta mukautuksia, jotka ovat tarpeen teknologioiden erojen vuoksi. On myös huomattava, että edellä 463–511 kohdassa tarkastellut Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet eivät osoita, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen tässä suhteessa.

529 Näillä perusteilla on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon sitä, että Hinkley Point C:n hanke vähentää julkisia varoja ja estää uusiutuvien energialähteiden toiminta- ja kehittämishankkeiden jatkamisen, sekä kaikki väitteet, joiden mukaan komissio on jättänyt huomiotta merkityksellisiä seikkoja.

530 Näin ollen on hylättävä kaikki väitteet, jotka koskevat kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisten ja kielteisten vaikutusten vertailua, ja siten kuudes kanneperuste kokonaisuudessaan sekä ensimmäisen kanneperusteen (ks. edellä 196 kohta) ja viidennen kanneperusteen (ks. edellä 273 ja 352 kohta) yhteydessä kyseisten toimenpiteiden tarpeellisuudesta esitetyt väitteet samoin kuin neljännen kanneperusteen (ks. edellä 114 ja 125 kohta) ja ensimmäisen kanneperusteen (ks. edellä 238 kohta) yhteydessä tästä vertailusta esitetyt väitteet.

2 Yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan toinen väite ja kuudes osa, jotka koskevat erityisesti riittämättömiä perusteluja

531 Itävallan tasavalta vetoaa yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan toisen väitteen ja kuudennen osan yhteydessä riidanalaisen päätöksen riittämättömiin perusteluihin kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuuden valvonnan osalta.

532 Yhdeksännen kanneperusteen kuudennen osan ensimmäisen väitteen yhteydessä Itävallan tasavalta väittää, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat riittämättömät Hinkley Point C:n tukemisen mahdollisten vaihtoehtojen osalta. Riidanalaisessa päätöksessä ei ole sen mukaan esitetty vaihtoehtoisen energian tuottajien tarjouksia. Päätöksessä ei myöskään mainita mitään energiansäästö- ja energiantehokkuustoimenpiteistä.

533 Komissio kiistää nämä väitteet.

534 On huomattava, että riidanalaisen päätöksen 9.2 kohdasta ilmenee komission katsoneen, että kyseessä olevien toimenpiteiden yleisen edun mukaisena tavoitteena oli ydinenergian edistäminen ja tarkemmin uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentaminen. Syy, jonka vuoksi vaihtoehtoisen energian toimittajien tarjonta ei ollut vaihtoehto Hinkley Point C:n tukemiselle, ilmenee siten selvästi tästä kohdasta.

535 Lisäksi energiansäästö- ja energiatehokkuustoimenpiteistä riittää, kun todetaan muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 250–254 perustelukappaleesta ilmenevän, että Yhdistynyt kuningaskunta oli todennut tulevan sähköntuotantokapasiteetin vajeen ja että tämän tulevan vajeen laajuuden määrittämiseksi se oli ottanut huomioon energiansäästö- ja energiatehokkuustoimenpiteitä. Koska komissio tukeutui riidanalaisessa päätöksessä tähän tulevaan vajeeseen ja koska muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös on osa riidanalaisen päätöksen asiayhteyttä, viimeksi mainitun päätöksen perusteluja ei voida pitää tältä osin riittämättöminä (ks. edellä 63 kohta).

536 Mikäli Itävallan tasavalta pyrkii esillä olevalla väitteellä kyseenalaistamaan edellä mainittujen perustelujen hyväksyttävyyden, riittää, kun todetaan, että tämä väite on jo tutkittu ja hylätty kuudetta kanneperustetta tarkasteltaessa.

537 Näin ollen yhdeksännen kanneperusteen kuudennen osan ensimmäinen väite on hylättävä.

538 Itävallan tasavalta väittää yhdeksännen kanneperusteen kuudennen osan toisen väitteen yhteydessä, että komissio on jättänyt esittämättä skenaariot, joihin se viittaa riidanalaisen päätöksen 416 perustelukappaleessa.

539 Komissio kiistää tämän väitteen.

540 Aluksi on huomattava, että riidanalaisen päätöksen 416 perustelukappale sisältyy kyseisen päätöksen 9.5.1 kohtaan, jossa komissio on kuvannut Yhdistyneen kuningaskunnan ilmoittamaa luottotakuuta ja erityisesti tämän jäsenvaltion kyseiselle luottotakuulle alun perin suunnittelemaa takuumaksua. Tässä yhteydessä komissio on todennut, että esillä olevan asian olosuhteissa tämän luottotakuun markkinaehtoja vastaavan takuumaksun vahvistamiseksi voitiin käyttää kahta menetelmää. Toinen näistä menetelmistä on odotetun tappion lähestymistapa, jossa yrityksen liiketoimintasuunnitelma yhdistetään sen pääomarakenteeseen eri skenaarioissa, jolloin tulokseksi saadaan maksukyvyttömyyden todennäköisyys.

541 Itävallan tasavalta katsoo, että komissio on jättänyt esittelemättä nämä skenaariot.

542 Huomattakoon, että komissio on riidanalaisen päätöksen 424–427 perustelukappaleessa selittänyt yksityiskohtaisemmin odotetun tappion lähestymistapaa ja yhtä Yhdistyneen kuningaskunnan tässä yhteydessä tarkoittamista skenaarioista. Komissio on myös katsonut, että Yhdistyneen kuningaskunnan ilmoittama luottotakuumaksu ei vastannut markkinaehtojen mukaista maksua. Tästä syystä komissio on kyseisen päätöksen 463–477 perustelukappaleessa selittänyt, missä määrin kyseistä luottotakuumaksua oli syytä muuttaa luottotakuuseen sisältyvän tukiosuuden minimoimiseksi. Tässä yhteydessä se on esittänyt käyttämänsä kriteerit ja tarkastelemansa skenaariot.

543 Näillä perusteilla riidanalaisen päätöksen 416 perustelukappaleeseen kohdistuva väite, joka koskee riittämättömiä perusteluja, on hylättävä.

544 Itävallan tasavalta vetoaa yhdeksännen kanneperusteen kuudennen osan kolmannen väitteen yhteydessä siihen, että komissio on riidanalaisen päätöksen 9.5.2 kohdassa tukeutunut TESLA 4 -raporttiin, mutta se ei ole ilmoittanut siihen liittyviä tietoja. Tästä syystä sen perustelut taloudellisesta riskistä eivät ole ymmärrettävissä.

545 Komissio kiistää tämän väitteen.

546 Ensinnäkin on hylättävä Itävallan tasavallan väite, joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä. Komissio on riidanalaisen päätöksen 434–458 perustelukappaleessa tutkinut yksityiskohtaisesti toteutushinnan tasoa ja tuottoasteita eri tietolähteiden perusteella. Se on ottanut kyseisen päätöksen 446 ja 447 perustelukappaleessa huomioon NNBG:n sisäisesti toteuttaman TESLA 4 -raportin. Tämän päätöksen julkisesta versiosta ilmenee riittävän selvästi, että komissio ei ole paljastanut kyseisen raportin tietoja liikesalaisuuksien suojaamiseksi.

547 Toiseksi mikäli Itävallan tasavalta haluaisi kyseenalaistaa näiden tietojen luottamuksellisuuden tai komission päätöksen poistaa ne tekstistä, riittää, kun todetaan, ettei se ole esittänyt tältä osin yhtään yksityiskohtaisempaa väitettä.

548 TESLA 4 -raporttia koskeva väite on siten hylättävä.

549 Itävallan tasavalta esittää yhdeksännen kanneperusteen kuudennen osan neljännen väitteen yhteydessä, että on käsittämätöntä, että riidanalaisen päätöksen 9.5.3.3 kohdassa on julkaistu voitonjakomekanismi eikä rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen kynnysarvoja.

550 Komissio kiistää nämä väitteet.

551 Tässä yhteydessä on huomattava, että riidanalaisen päätöksen 487 perustelukappaleesta ilmenee selvästi komission katsoneen, että rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen kynnysarvot olivat liikesalaisuuksia. Itävallan tasavalta ei ole esittänyt yhtään väitettä, joka voisi kyseenalaistaa näiden tietojen luottamuksellisuuden tai komission niiden paljastamatta jättämisestä tekemän päätöksen perusteltavuuden.

552 Näin ollen Itävallan tasavallan väite, joka koskee rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen kynnysarvoja, on niin ikään hylättävä.

553 Itävallan tasavalta esittää yhdeksännen kanneperusteen kuudennen osan viidennen väitteen yhteydessä, että riidanalaisen päätöksen perustelut eivät ole riittävät siltä osin kuin kyse on lisäkustannuksiin kohdistuvista avustuksista, jotka liittyvät laitosten purkamiseen ja radioaktiivisten jätteiden käsittelyyn ja varastointiin.

554 Komissio kiistää nämä väitteet.

555 Riittää, kun todetaan, että kuten riidanalaisen päätöksen 460 ja 461 perustelukappaleesta ilmenee, komissio on ottanut huomioon ainoastaan jätteiden käsittelyyn ja hävittämiseen, vastuumaksuihin ja käytöstäpoistoon liittyviä menoja koskevia kustannuseriä, jotka sisältyivät Hinkley Point C:tä koskevaan rahoitusmalliin. Kyseinen päätös ei sitä vastoin koske tämänkaltaisiin menoihin liittyviä lisätukiosuuksia. Komissiolla ei siten ollut velvollisuutta perustella tätä päätöstä tältä osin.

556 Itävallan tasavalta väittää yhdeksännen kanneperusteen kuudennen osan kuudennen väitteen yhteydessä, että komission olisi pitänyt perustella tarkemmin, minkä vuoksi se vastoin päätöskäytäntöään ei ollut katsonut, että tarjouskilpailun puuttuminen korosti kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia kilpailuun.

557 Komissio kiistää nämä väitteet.

558 Komissio on ensinnäkin riidanalaisen päätöksen 9.1 kohdassa esittänyt syyt, joiden vuoksi se katsoi, että vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta 31.3.2004 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/17/EY (EUVL 2004, L 134, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna, ja julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31.3.2004 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/18/EY (EUVL 2004, L 134, s. 114), sellaisena kuin se on muutettuna, ei voitu soveltaa kyseessä oleviin toimenpiteisiin.

559 Toiseksi komissio on riidanalaisen päätöksen 359–364 perustelukappaleessa todennut, että Yhdistyneen kuningaskunnan käyttämä valintamenettely perustuu selviin, avoimiin ja syrjimättömiin puitteisiin, joita voidaan pitää avoimuuden ja syrjimättömyyden osalta tarjouskilpailumenettelyä vastaavina. Tässä yhteydessä se on tuonut kyseisen päätöksen 363 perustelukappaleessa nimenomaisesti esille, että Yhdistynyt kuningaskunta oli käynyt keskusteluja muiden uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakennuttajien kuin NNBG:n kanssa.

560 Kolmanneksi on todettava, että syyt, joiden vuoksi komissio on katsonut, että kyseessä olevat toimenpiteet eivät johtaneet liiallisiin korvauksiin, ilmenevät riittävästi riidanalaisen päätöksen 9.5 kohdasta.

561 Näillä perusteilla esillä oleva väite on hylättävä.

562 Itävallan tasavalta esittää yhdeksännen kanneperusteen kuudennen osan seitsemännen väitteen yhteydessä, että komissio on todennut riidanalaisen päätöksen 389 perustelukappaleessa yleistä hyvinvointia ja kaikkien kuluttajien hyvinvointia huomattavasti lisäävän vaikutuksen. Tässä yhteydessä kyseinen toimielin ei ole sen mielestä selittänyt, miltä osin esimerkiksi ydinjätteen käsittelystä ja varastoinnista tai onnettomuusriskeistä aiheutuvat ulkoiset kustannukset on otettu huomioon. Riidanalaisen päätöksen 9.4 kohdasta ilmenevät perustelut, jotka koskevat välineiden asianmukaisuutta, eivät ole ymmärrettäviä. Tässä yhteydessä komissio ei ole ottanut riittävästi kantaa kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksiin sähkömarkkinoilla.

563 Komissio kiistää nämä väitteet.

564 Tältä osin on huomattava, että komissio on riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa ottanut kantaa siihen, olivatko Yhdistyneen kuningaskunnan toimet tarpeen sen asettaman yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamiseksi, ja 9.4 kohdassa siihen, voitiinko kyseessä olevia toimenpiteitä, kuten hinnanerosopimusta, pitää asianmukaisina välineinä tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tässä yhteydessä komissio on ottanut huomioon muun muassa sen, että muita teknologioita voitiin tukea vastaavasti hinnanerosopimuksilla, ja sen, että monet uusiutuviin energialähteisiin perustuvat teknologiat tarjoavat vaihtelevasti saatavilla olevaa energiaa. Toisin kuin Itävallan tasavalta antaa ymmärtää, komissio ei ole kyseisissä kohdissa suorittanut näiden toimenpiteiden kaikkien asian kannalta merkityksellisten myönteisten ja kielteisten vaikutusten täydellistä vertailua. Se on tehnyt tällaisen vertailun tarkastelunsa myöhemmässä vaiheessa, päätöksen 9.6 kohdassa.

565 Tästä seuraa, että komission ei täytynyt riidanalaisen päätöksen 9.3 ja 9.4 kohdassa ottaa kantaa kaikkiin kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisiin ja kielteisiin vaikutuksiin tai vertailla niitä. Siltä osin kuin se on kyseisen päätöksen 389 perustelukappaleessa maininnut hyvinvointia lisäävän vaikutuksen koko yhteiskunnalle ja kaikille kuluttajille kyse ei ole tällaisen vertailun tuloksesta. Se on kyseisessä perustelukappaleessa tyytynyt toteamaan, että uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentaminen on näiden toimenpiteiden myönteinen vaikutus.

566 Näillä perusteilla väite riidanalaisen päätöksen 9.3 ja 9.4 kohdan riittämättömistä perusteluista on niin ikään hylättävä.

567 Itävallan tasavalta väittää yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan toisen väitteen yhteydessä, että komissio on muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 8.1.7 kohdassa perustanut vakavat epäilyt kyseessä olevien toimenpiteiden soveltuvuudesta sisämarkkinoille kertomukseen, jossa päädyttiin katsomaan, että ne voisivat vääristää kilpailua vakavalla tavalla. Komissio ei kuitenkaan ole riidanalaisessa päätöksessä selittänyt syitä näiden epäilysten hälvenemiselle.

568 Komissio kiistää nämä väitteet.

569 Kuten asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan 1 kohdasta ilmenee, komission muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 8.1.7 kohdassa esittämät näkemykset olivat alustavia arvioita (ks. vastaavasti tuomio 1.7.2009, ISD Polska ym. v. komissio, T-273/06 ja T-297/06, EU:T:2009:233, 126 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin ollen riidanalaisen päätöksen perusteluja ei voida pitää riittämättöminä pelkästään sen vuoksi, että ne eivät ole täysin identtiset muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen perustelujen kanssa. Komission ei täydy muodollisen tutkintamenettelyn päätteeksi tekemässään päätöksessä esittää analyysiä, joka kattaa kaikki muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esitetyt näkemykset.

570 On otettava huomioon, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä esittänyt syyt, joiden vuoksi kyseessä olevien toimenpiteiden vaikutuksia kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan perusteellisesti tutkittuaan se katsoi, että nämä toimenpiteet soveltuivat sisämarkkinoille. Tässä yhteydessä on myös huomattava, että komission epäilyt koskivat toimenpiteitä sellaisina kuin Yhdistynyt kuningaskunta oli ne ilmoittanut. Kyseisestä riidanalaisesta päätöksestä ilmenevä hyväksyntä koski sitä vastoin toimenpiteitä sellaisina kuin niitä oli muutettu näiden epäilyjen huomioon ottamiseksi.

571 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta esittää, että ilmoitettujen toimenpiteiden muutokset eivät poistaneet alun perin syntyneitä epäilyjä, se ei ole esittänyt yhtään yksityiskohtaisempaa väitettä.

572 Joka tapauksessa on huomattava, että komissio on nimenomaisesti todennut muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 402 perustelukappaleessa, että sen 8.1.7 kohdassa mainittu kertomus ei välttämättä kuvastanut sen kantaa.

573 Näillä perusteilla on katsottava, että toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, pelkästään se, että komissio ei ole esittänyt yksityiskohtaisesti syitä, joiden vuoksi se ei jakanut muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 8.1.7 kohdassa mainitussa kertomuksessa esille tuotuja huolenaiheita, ei merkitse sitä, että riidanalaisen päätöksen perustelut olisivat riittämättömät.

574 Näin ollen yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan toinen väite ja kuudes osa on hylättävä.

G Kolmas kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan ensimmäinen väite, jotka koskevat kyseessä olevien toimenpiteiden luokittelua

575 Kolmas kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan ensimmäinen väite koskevat riidanalaisen päätöksen 344–347 perustelukappaletta. Komissio selittää kyseisissä perustelukappaleissa, että toimintatukea sisältävät toimenpiteet eivät periaatteessa ole SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisia, mutta kyseessä olevien toimenpiteiden on katsottava vastaavan investointitukea, sillä niiden tavoitteena on, että NNBG voi sitoutua investoimaan Hinkley Point C:n rakentamiseen. Tässä yhteydessä komissio toteaa, että rahoituksen mallintamisen näkökulmasta toteutushinnan maksujen nettonykyarvon voidaan ajatella vastaavan kertasuoritusta, jonka avulla NNBG voi kattaa rakennuskustannukset.

576 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta pitävät näitä perusteluja virheellisinä. Ne väittävät, että komission olisi pitänyt luokitella kyseessä olevat toimenpiteet sisämarkkinoille soveltumattomaksi toimintatueksi. Itävallan tasavalta väittää tämän jälkeen, että riidanalaista päätöstä ei ole perusteltu riittävästi.

1 Kyseessä olevien toimenpiteiden luokittelua koskevat väitteet

577 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, että kyseessä olevat toimenpiteet ovat toimintatukea, joka ei sovellu sisämarkkinoille. Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös neljännen kanneperusteen yhteydessä esitetty, edellä 125 kohdassa mainittu väite, joka koskee kyseessä olevien toimenpiteiden luokittelua investointitueksi.

578 Komissio, Tšekin tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

579 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimintatukien, joilla pyritään säilyttämään vallitseva tilanne tai vapauttamaan yritys kustannuksista, joista sen olisi muuten vastattava liikkeenjohdossaan tai tavanomaisessa toiminnassaan, ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille (ks. vastaavasti tuomio

5.10.2000, Saksa v. komissio, C-288/96, EU:C:2000:537, 88–91 kohta; tuomio 19.9.2000, Saksa v. komissio, C-156/98, EU:C:2000:467, 30 kohta ja tuomio 21.7.2011, Freistaat Sachsen ja Land Sachsen-Anhalt v. komissio, C-459/10 P, ei julkaistu, EU:C:2011:515, 33–36 kohta).

580 Tällaiset tuet eivät täytä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan vaatimuksia. Toimintatuet, joilla ainoastaan säilytetään vallitseva tilanne, eivät ole omiaan edistämään kehitystä kyseisessä määräyksessä tarkoitetulla tavalla. Tuilla, joilla ainoastaan pienennetään juoksevia ja tavanomaisia toimintamenoja, joista yrityksen olisi joka tapauksessa täytynyt vastata tavanomaisessa toiminnassaan, ei voida katsoa toteutettavan tässä määräyksessä tarkoitettua yleisen edun mukaista tavoitetta. Tukien, joilla yrityksille myönnetään etuja ilman, että niitä olisi tarkoitettu niitä myöntävän jäsenvaltion yleisen edun mukaisen tavoitteen toteuttamiseen, ja joita nämä yritykset voivat siten käyttää nykyisten ja juoksevien toimintakustannustensa kattamiseen, ei voida todeta soveltuvan sisämarkkinoille tämän saman määräyksen mukaan. Tällaiset tuet suosisivat näitä yrityksiä niiden kilpailijoihin nähden ilman, että se olisi oikeutettua yleisen edun mukaisen tavoitteen toteuttamiseksi.

581 Komissio ei ole riidanalaisessa päätöksessä kyseenalaistanut edellä 579 kohdassa mainittua oikeuskäytäntöä. Sitä vastoin se on kyseisen päätöksen 344 perustelukappaleessa viitannut muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 8.1 kohdan ensimmäiseen kappaleeseen, jossa se oli maininnut kyseisen oikeuskäytännön.

582 Kuten riidanalaisen päätöksen 344–347 perustelukappaleesta ilmenee, komissio on sitä vastoin katsonut, että edellä 579 kohdassa mainittua oikeuskäytäntöä ei sovellettu kyseessä oleviin toimenpiteisiin hankkeen erityisluonteen vuoksi ja sen vuoksi, että näiden toimenpiteiden tavoitteena oli, että NNBG voi sitoutua investoimaan Hinkley Point C:n rakentamiseen.

583 Toisin kuin Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta väittävät, tämä lähestymistapa ei ole virheellinen. Mikään ei nimittäin estä sitä, että tukitoimenpide, joka on asianmukainen ja tarpeellinen tämän tavoitteen saavuttamiseksi, joka ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla ja joka siis täyttää SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan vaatimukset, todetaan sisämarkkinoille soveltuvaksi tämän määräyksen nojalla riippumatta siitä, onko se luokiteltava investointi- vai toimintatueksi. On myös huomattava, että myös toimintatuen voidaan todeta soveltuvan sisämarkkinoille, jos nämä edellytykset täyttyvät (ks. vastaavasti tuomio 9.6.2016, Magic Mountain Kletterhallen ym. v. komissio, T-162/13, ei julkaistu, EU:T:2016:341, 116 ja 117 kohta).

584 Kyseessä olevista toimenpiteistä on huomattava, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä todennut, että niillä on yleisen edun mukainen tavoite, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentaminen, jota ei voitaisi toteuttaa ajoissa ilman valtion toteuttamia toimia, ja että Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta eivät ole esittäneet väitteitä, joilla tämä toteamus voitaisiin kyseenalaistaa. Näin ollen kyseisiä toimenpiteitä ei voida pitää tukina, joilla ainoastaan säilytetään vallitseva tilanne. Päinvastoin, komission toteamusten mukaan ilman niitä yhtäkään investointia uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin ei toteutettaisi ajoissa.

585 On myös huomattava, että komission toteamusten – joita Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan esittämät väitteet eivät horjuta – mukaan kyseessä olevat toimenpiteet ovat asianmukaisia ja tarpeellisia tämän tavoitteen saavuttamiseksi, eikä niillä muuteta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Näissä olosuhteissa kyseessä olevia toimenpiteitä ei voida pitää tukina, joilla ainoastaan pienennetään juoksevia ja tavanomaisia toimintamenoja, joista yrityksen olisi joka tapauksessa täytynyt vastata tavanomaisessa toiminnassaan. Kyseisillä toimenpiteillä oli sitä vastoin tarkoitus luoda kannustinvaikutus uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamista varten pienentämällä investointeihin liittyviä riskejä näiden investointien kannattavuuden varmistamiseksi.

586 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan esittämät väitteet on tutkittava näiden näkökohtien valossa. Nämä jäsenvaltiot esittävät ensinnäkin väitteitä, jotka koskevat hinnanerosopimusta. Toiseksi ne esittävät väitteitä valtion kanssa tehtävästä sopimuksesta. Kolmanneksi ne esittävät väitteitä määrätystä korvauksesta. Neljänneksi ne väittävät, että komission olisi pitänyt riidanalaisessa päätöksessä tehdä selvä ero toimintatuen ja investointituen välillä.

a) Hinnanerosopimusta koskevat väitteet

587 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta pyrkivät väitteillään osoittamaan, että tämä sopimus liittyy erottamattomasti Hinkley Point C:n toimintaan. Tässä yhteydessä ne väittävät, että se kattaa NNBG:n juoksevat kulut eikä siten rajoitu pelkästään kyseisen C-voimalaitoksen rakentamisen tukemiseen, vaan se koskee myös tavanomaista toimintaa ja että tuen määrän pitäisi riippua suoraan tuotetusta energiasta.

588 Aluksi on syytä muistaa, että tukitoimenpiteen voidaan todeta soveltuvan sisämarkkinoille, jos se täyttää SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan vaatimukset riippumatta siitä, luokitellaanko se toimintatueksi vai investointitueksi (ks. edellä 583 kohta).

589 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteestä, jonka mukaan hinnanerosopimuksen nojalla suoritettujen maksujen ja uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimisen välillä on mahdotonta nähdä yhteyttä, riittää, kun todetaan, että kyseisellä sopimuksella pyritään varmistamaan vakaat tulot riittävän pitkäksi ajaksi, jotta asianomaista yritystä kannustettaisiin investoimaan tällaisten uusien kapasiteettien rakentamiseen tarvittavat varat. Se muodostaa siten riskiltä suojaavan välineen hintojen vakauttajan muodossa ja antaa vakaat tulot sekä varmuuden. Toisin kuin kokonaisuudessaan etukäteen tai rakentamisen etenemisen mukaan myönnettävällä avustuksella, johon ei liity takaisinmaksuvelvoitetta, hinnanerosopimuksella on investointeja koskeva kannustinvaikutus, koska sillä varmistetaan määrätty ja vakaa hintataso.

590 Tässä yhteydessä on huomattava, että NNBG saa hinnanerosopimuksen nojalla maksun ainoastaan, jos viitehinta on toteutushintaa alhaisempi. Sitä vastoin silloin, jos viitehinta on toteutushintaa korkeampi, NNBG:n korvattava näiden kahden hinnan välinen erotus (ks. edellä 5 kohta). Vaikka tuen myöntäminen ja sen määrä riippuvat Hinkley Point C:n toimintaolosuhteista ja kyseisen laitoksen sähköntuotannosta, tämän määrän ja asetetun yleisen edun mukaisen tavoitteen välillä on siten selvä yhteys. Näillä menettelytavoilla pyritään varmistamaan, että hinnanerosopimuksen perusteella maksettava summa vastaa tasoa, joka on saavutettava, jotta investoinnit uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin käynnistyisivät.

591 Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, se, että tilanteessa, jossa Hinkley Point C ei valmistuisi, NNBG ei saisi tukea hinnanerosopimuksen perusteella, ei kyseenalaista kyseessä olevien toimenpiteiden ja asetetun yleisen edun mukaisen tavoitteen, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamisen, välistä yhteyttä. Tällaisessa tilanteessa asetettua yleisen edun mukaista tavoitetta ei saavutettaisi. SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohta ei ole esteenä riskinjakomekanismille, jossa tuensaajayritys vastaa toteutuksen teknisestä riskistä.

592 Itävallan tasavallan mukaan hinnanerosopimuksen perusteella toteutushinta voidaan käsitellä uudelleen ja tässä yhteydessä otetaan huomioon paitsi investointikustannukset, myös toimintakustannukset.

593 Toteutushinnassa, jonka komissio on hyväksynyt riidanalaisessa päätöksessä, otetaan huomioon paitsi Hinkley Point C:n rakennushinta, myös tämän laitoksen toimintakustannukset. Nämä kustannukset vaikuttavat hankkeen kannattavuuteen ja siten määrään, joka toteutushinnan on saavutettava, jotta uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin päätettäisiin investoida.

594 Tästä seuraa, että se, että toteutushinta voidaan käsitellä uudelleen 15 vuoden ja 25 vuoden kuluttua ja että tämän uudelleenkäsittelyn yhteydessä (ks. edellä 5 kohta) otetaan huomioon toimintakustannuksia koskevia seikkoja, ei kyseenalaista kyseessä olevien toimenpiteiden ja asetetun yleisen edun mukaisen tavoitteen, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamisen, välistä yhteyttä. Koska toimintakustannukset, joiden perusteella toteutushinta on laskettu, on arvioitava etukäteen ja koska Hinkley Point C:n käyttöikä tulee olemaan hyvin pitkä, tällaisten uudelleenkäsittelyjen mahdollisuudella on tarkoitus pienentää kummankin osapuolen pitkän aikavälin kustannusriskejä hinnanerosopimuksella taatun toteutushinnan nostamiseksi tai laskemiseksi.

595 Tästä seuraa, että vaikka hinnanerosopimuksen nojalla suoritettavat maksut koskevat Hinkley Point C:n toimintaa sekä sen tuottamaa ja myymää ydinenergiaa, tämä ei kyseenalaista näiden maksujen ja alkuperäisen investointipäätöksen välistä yhteyttä.

596 Vaikka siis NNBG käyttäisi osan hinnanerosopimuksen perusteella saamistaan maksuista Hinkley Point C:n juoksevien toimintakustannusten kattamiseen, tämä ei katkaisisi kyseessä olevien toimenpiteiden ja asetetun yleisen edun mukaisen tavoitteen, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamisen, välistä yhteyttä.

597 Itävallan tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan väitteet, joilla ne pyrkivät osoittamaan tämän sopimuksen liittyvän erottamattomasti Hinkley Point C:n toimintaan, eivät näin ollen voi menestyä.

598 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että ydinvoimalaitoksen toiminnan keskeytymiseen, jätteiden varastointiin taikka tällaisen laitoksen vastuuseen ja valvontaan liittyvät kustannukset ovat ydinvoimalaitoksen tavanomaisesta toiminnasta yleensä aiheutuvia menoja. Radioaktiivisen jätteen varastointikustannuksista vastaamista ei pitäisi pitää investointitukena vaan toimintatukena.

599 Myös nämä väitteet on hylättävä. Kuten edellä 593 ja 594 kohdassa on esitetty, ydinvoimalaitoksen toiminnan keskeytymiseen, jätteiden varastointiin taikka tällaisen laitoksen vastuuseen ja valvontaan liittyvät kustannukset, jotka komissio on ottanut huomioon riidanalaisessa päätöksessä (ks. edellä 354–359 kohta), vaikuttavat tuottoasteeseen, josta päätös investoida Hinkley Point C:n rakentamiseen riippuu. Näin ollen näiden kustannusten huomioon ottaminen toteutushinnan määrittämisen yhteydessä ei voi kyseenalaistaa hinnanerosopimuksen perusteella suoritettujen maksujen ja Yhdistyneen kuningaskunnan asettaman yleisen edun mukaisen tavoitteen, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamisen, välistä yhteyttä.

600 Kolmanneksi on hylättävä Itävallan tasavallan väite, joka perustuu siihen, että komissio on riidanalaisen päätöksen 358 perustelukappaleessa itse myöntänyt hinnanerosopimuksen merkitsevän toimintatukea. Tältä osin on todettava, että komissio on riidanalaisen päätöksen 358 perustelukappaleessa, joka sisältyy kyseisen päätöksen 9.1 kohtaan, tutkinut, olivatko kyseessä olevat toimenpiteet yhteensopivia nykyisen markkinoiden sääntelyn kanssa, ja todennut, että Hinkley Point C:n hinnanerosopimus ei ole hankintasopimus tai hankintatoimintaa, sillä siinä vain vahvistetaan ydinteknologian avulla tapahtuvan sähköntuotannon harjoittamisen edellytykset. Kuten edellä 577–599 kohdassa on todettu, pelkästään se, että hinnanerosopimus vaikuttaa edellytyksiin, joilla Hinkley Point C tuottaa ydinenergiaa, ei voi kyseenalaistaa sen soveltuvuutta sisämarkkinoille.

601 Neljänneksi siltä osin kuin Itävallan tasavalta väittää, että hinnanerosopimus kannustaa NNBG:tä tuottamaan sähköä silloinkin, kun hinnat ovat marginaalisia kustannuksia alemmat tai negatiivisia, riittää, kun todetaan, että tämä väite on jo tutkittu ja hylätty kuudetta kanneperustetta tarkasteltaessa (ks. edellä 481–488 kohta) ja että se ei voi kyseenalaistaa hinnanerosopimuksen yhteensopivuutta SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan kanssa.

602 Näin ollen kaikki Luxemburgin suurherttuakunnan ja Itävallan tasavallan hinnanerosopimuksesta esittämät väitteet on hylättävä.

b) Valtion kanssa tehtävää sopimusta koskevat väitteet

603 Valtion kanssa tehtävästä sopimuksesta Itävallan tasavalta tyytyy väittämään, että Hinkley Pointin ydinvoimalaitoksen ennenaikaisen alasajon tapauksessa NNBG:n siirto merkitsisi myös sitä, että julkinen valta ottaisi kokonaisvastuun käytetyn materiaalin huollosta. Tältä osin riittää, kun viitataan edellä 280–282 ja 354–359 kohdassa esitettyyn, mistä ilmenee, että komissio ei hyväksy riidanalaisessa päätöksessä valtiontukea, joka koskee tällaisessa tilanteessa julkisen vallan kokonaisvastuun ottamista käytetyn materiaalin huollosta. Myös tämä väite on näin ollen hylättävä.

c) Kyseessä olevissa toimenpiteissä määrättyä korvausta koskevat väitteet

604 Itävallan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta esittävät kolmannen kanneperusteen tueksi suunniteltua korvausta koskevia väitteitä.

605 Ensinnäkin Luxemburgin suurherttuakunta väittää, että toiminnan tukemiseen käytetään mitä todennäköisimmin kohtuuttoman suuria summia. On erittäin todennäköistä, että sähkön markkinahinta laskee edelleen ja että hinnanerosopimuksen nojalla maksettava tuki merkitsee erittäin suurta tukea 35 vuoden energiantuotannon aikana, paljon suurempaa kuin tukimekanismia käyttöön otettaessa on tarkoitettu ja arvioitu.

606 Tukeakseen väitettään, jonka mukaan hinnanerosopimuksen perusteella maksettavan tuen määrä on kohtuuttoman suuri, Luxemburgin suurherttuakunta tyytyy vetoamaan siihen, että hyvin todennäköisesti sähkön markkinahinnat laskevat edelleen. Tämä seikka ei kuitenkaan yksinään voi olla osoitus maksujen kohtuuttomasta suuruudesta. Kun otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan yleisen edun mukainen tavoite, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentaminen, tuen määrää voidaan pitää kohtuuttoman suurena vain, jos osoitetaan, että pienempi määrä olisi riittänyt tällaiseen uuteen kapasiteettiin investoimista koskevien päätösten tekemiseen. Sitä vastoin pelkästään se, että hinnanerosopimuksen perusteella maksettava hinta voisi mahdollisesti olla alempi kuin tuleva markkinahinta, ei yksinään osoita liiallisten korvausten maksamista. Tässä yhteydessä on joka tapauksessa huomattava, että toimintakustannusten uudelleenkäsittelylle on määrätty kaksi päivämäärää, joista ensimmäinen on 15 vuoden ja jälkimmäinen 25 vuoden kuluttua ensimmäisen reaktorin käynnistämisestä. Näiden uudelleenkäsittelyjen avulla toteutushintaa voidaan nostaa tai laskea toteutuneiden todellisten kustannusten ja tarkistettujen kustanne-ennusteiden perusteella hinnanerosopimuksessa määriteltyjen tiettyjen toimintakustannusten erien osalta (ks. riidanalaisen päätöksen 31 perustelukappale). Tämä väite on näin ollen hylättävä.

607 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että investointikustannukset voidaan hyväksyä vain siihen asti kuin ne ovat tarpeellisia yhteisen edun toteuttamiseksi ja että useiden erillisten tukien samanaikaisuuden vuoksi voidaan katsoa, että kyseessä olevat toimenpiteet kohdistuvat pikemminkin Hinkley Point C:n tosiasialliseen toimintaan kuin sen rakentamiseen.

608 Riittää, kun todetaan, että väitteet liiallisista korvauksista on tutkittu ja hylätty edellä 392–398 kohdassa ja että Itävallan tasavalta ei ole esillä olevassa asiayhteydessä esittänyt uusia väitteitä, jotka voisivat osoittaa tällaisten korvausten olemassaolon. Tämä jäsenvaltio ei ole esittänyt yhtään yksityiskohtaisempaa väitettä, joka voisi osoittaa, että hinnanerosopimuksen perusteella suoritettavat maksut ylittäisivät uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin investoimisen kannustamiseksi tarvittavan tason. Tässä yhteydessä on myös muistettava, että kun viitehinta on toteutushintaa korkeampi, NNBG:n on maksettava näiden kahden hinnan välinen erotus sopimuskumppanilleen.

609 Näin ollen kyseessä olevissa toimenpiteissä määrättyä korvausta koskevat väitteet on niin ikään hylättävä.

d) Väite, jonka mukaan komission olisi pitänyt tehdä selvä ero toimintatuen ja investointituen välillä

610 Itävallan tasavallan mukaan 26.9.2002 annetun tuomion Espanja v. komissio (C-351/98, EU:C:2002:530) 77 kohdasta ilmenee, että komission olisi pitänyt tehdä selvä ero toimintatuen ja investointituen välillä.

611 Tämä väite on niin ikään hylättävä.

612 Kuten 26.9.2002 annetun tuomion Espanja v. komissio (C-351/98, EU:C:2002:530) 76 ja 77 kohdasta selvästi ilmenee, kyseisen tuomion taustalla olleessa asiassa sovellettiin ympäristönsuojeluun myönnettyä tukea koskevia yhteisön suuntaviivoja (EYVL 1994, C 72, s. 3), joissa tehtiin nimenomainen ero investointitukien ja toimintatukien välillä. Tässä tapauksessa komission, joka oli sidottu näihin suuntaviivoihin, oli määriteltävä kyseessä ollut tuki näissä suuntaviivoissa määrättyjen luokkien mukaan.

613 Tästä 26.9.2002 annetusta tuomiosta Espanja v. komissio (C-351/98, EU:C:2002:530) ei kuitenkaan voida päätellä, että komissio olisi velvollinen viittaamaan näihin luokkiin ympäristönsuojeluun myönnettyä tukea koskevien yhteisön suuntaviivojen soveltamisalan ulkopuolella.

614 Näin ollen on hylättävä myös tämä väite ja siten kaikki väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että kyseessä olevat toimenpiteet eivät sovellu sisämarkkinoille sen vuoksi, että kyse olisi toimintatuesta.

2 Perusteluvelvollisuus

615 Itävallan tasavalta esittää kolmannen kanneperusteen ja yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan ensimmäisen väitteen yhteydessä, että riidanalaista päätöstä ei ole perusteltu riittävästi kyseessä olevien toimenpiteiden luokittelun osalta. Se, että komissio on poikennut jyrkästi omasta päätöskäytännöstään ilman perinpohjaisia perusteluja, merkitsee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä. Itävallan tasavalta katsoo, että jos komissio aikoi käyttää harkintavaltaansa radikaalisti uudella tavalla, sen olisi pitänyt esittää tältä osin yksityiskohtaiset perustelut. Tässä yhteydessä se väittää myös, että komissio ei ole esittänyt riittävästi syitä, joiden vuoksi luokiteltuaan kyseiset toimenpiteet toimintatueksi muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä se on tämän jälkeen luokitellut ne investointitueksi riidanalaisessa päätöksessä.

616 Komissio, Tšekin tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

617 Ensinnäkin on huomattava, että komissio on riidanalaisen päätöksen 344–347 perustelukappaleessa todennut, että toimintatuet eivät periaatteessa täytä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan vaatimuksia. Tässä yhteydessä se on viitannut muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 8.1 kohdan ensimmäiseen kappaleeseen, jossa se on maininnut edellä 579 kohdassa tarkoitetun oikeuskäytännön. Tästä ei siten voida päätellä sen katsoneen, että tuen, jolla on yleisen edun mukainen tavoite, joka on asianmukainen ja tarpeellinen tämän tavoitteen saavuttamiseksi ja jolla ei muuteta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla ja joka siis täyttää kyseisessä määräyksessä asetetut edellytykset, ei voida todeta soveltuvan sisämarkkinoille tämän määräyksen nojalla. Komissio on kyseisissä perustelukappaleissa todennut kyseessä olevien toimenpiteiden tavoitteena olleen, että NNBG voi sitoutua investoimaan Hinkley Point C:n rakentamiseen, kun otetaan huomioon hankkeen ominaispiirteet ja riskiprofiili ja tällä tavoin minimoidaan tarvittavan tuen määrä ja investoinnin kannustamiseksi välttämättömät lisätoimenpiteet. Lisäksi se on todennut, että rahoituksen mallintamisen näkökulmasta toteutushinnan maksujen nettonykyarvon voitiin ajatella vastaavan kertasuoritusta, jonka avulla NNBG voi kattaa rakennuskustannukset.

618 Toiseksi on todettava, että riidanalaisen päätöksen perustelut, jotka koskevat kyseessä olevien toimenpiteiden luokittelua, eivät rajoitu kyseisen päätöksen 344–347 perustelukappaleeseen ja että komissio on kyseisen päätöksen 9 kohdassa selvittänyt syyt, joiden vuoksi SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan edellytykset täyttyivät, esittämällä yksityiskohtaisesti kyseessä olevien toimenpiteiden tarkoituksen, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamisen (tämän päätöksen 9.2 kohta), olosuhteet, jotka tekivät valtion toteuttamista toimista tarpeellisia (saman päätöksen 9.3 kohta), ja kyseisten toimenpiteiden oikeasuhteisuuden (kyseisen päätöksen 9.5 ja 9.6 kohta).

619 Komissio ei näin ollen ole laiminlyönyt perusteluvelvollisuuttaan kyseessä olevien toimenpiteiden luokittelun osalta.

620 Yksikään Itävallan tasavallan esittämistä väitteistä ei kyseenalaista tätä päätelmää.

621 Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin, että koska komissio on valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annetuissa suuntaviivoissa ja aikaisemmassa päätöskäytännössään vahvistanut periaatteen, jonka mukaan toimintatuki ei sovellu sisämarkkinoille, kyseisen toimielimen olisi pitänyt selvittää tarkemmin syyt, joiden vuoksi se oli poikennut tästä periaatteesta.

622 Oikeuskäytännöstä ei voida päätellä, että tuen, joka täyttää SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan vaatimukset, ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille riippumatta siitä, luokitellaanko se toimintatueksi vai investointitueksi (ks. edellä 577–586 kohta).

623 Itävallan tasavallan väitteet, jotka koskevat komission aikaisempaa päätöskäytäntöä, on hylättävä.

624 Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, sen väite ei perustu mitenkään Unkarin pitkäaikaisten sähkönhankintasopimusten yhteydessä myöntämästä valtiontuesta C 41/05 4.6.2008 tehdyn komission päätöksen (EUVL 2009, L 225, s. 53) 396 ja 397 perustelukappaleeseen, jotka sitä paitsi koskevat SEUT 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan eivätkä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan soveltamista. Komissio on tosin tämän päätöksen 396 perustelukappaleessa katsonut, että tietyt tässä asiassa kyseessä olleista avustuksista, jotka oli määrä maksaa vasta ydinvoimalaitoksen käyttöönoton jälkeen ja jotka kattoivat juoksevia kustannuksia, olivat sisämarkkinoille soveltumatonta toimintatukea. Kuten tämän päätöksen 397 perustelukappaleesta ilmenee, kyse oli kuitenkin tuesta, jonka osalta Unkarin viranomaiset ja asianomaiset eivät olleet esittäneet konkreettisiin alueisiin liittyviä alueellisia haittoja tai osoittaneet, että suhteellisuusperiaatetta olisi noudatettu.

625 Siltä osin kuin Itävallan tasavalta väittää, että komissio on valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annetuissa suuntaviivoissa vahvistanut periaatteen, jonka mukaan toimintatuki ei sovellu sisämarkkinoille, riittää, kun todetaan, että toisin kuin tämä jäsenvaltio esittää, kyseisistä suuntaviivoista ei ilmene, että toimintatuen ei voitaisi katsoa soveltuvan sisämarkkinoille. Näiden suuntaviivojen 3.3.2.1 kohdasta ilmenee sitä vastoin komission katsovan, että tietyin edellytyksin toimintatuki voi olla yhteensopivaa SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan kanssa. Joka tapauksessa on huomattava, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä ottanut huomioon ydinenergian edistämisen tavoitteen, joka ei kuulu näissä samoissa suuntaviivoissa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

626 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että komissio on muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksensä 8.1 kohdassa katsonut kyseessä olevien toimenpiteiden olevan toimintatukea, joka voi olla sisämarkkinoille soveltumatonta. Sen olisi pitänyt selvittää tarkemmin syyt, joiden vuoksi sillä ei enää ollut näitä epäilyjä riidanalaisen päätöksen yhteydessä.

627 Kuten asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan 1 kohdasta ilmenee, komission muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 8.1 kohdassa esittämät näkemykset ovat alustavia arvioita. Riidanalaisen päätöksen perusteluja ei siten voida pitää riittämättöminä sen vuoksi, että ne eivät ole identtiset muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen perustelujen

kanssa. Komission ei siten täytynyt muodollisen tutkintamenettelyn päätteeksi tekemässään päätöksessä esittää analyysiä, joka kattaa kaikki muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä, johon Itävallan tasavalta viittaa, esitetyt näkemykset (ks. edellä 569 kohta).

628 Kuten edellä 617 kohdassa ja muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 8.1 kohdassa on todettu, komissio on ainoastaan viitannut edellä 579 kohdassa mainittuun oikeuskäytäntöön toimintatuesta, joka ei edellä 580 kohdassa esitetyistä syistä täytä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan vaatimuksia. Ajankohtana, jona komissio teki muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen, sillä oli epäilyjä kyseessä olevien toimenpiteiden soveltuvuudesta sisämarkkinoille kyseisen määräyksen nojalla. Perusteellisen tutkimuksen ja kyseessä olevien toimenpiteiden muuttamisen (luottotakuumaksun ja voitonjakomekanismien mukautukset) seurauksena komission epäilyt ovat voineet hälventyä.

629 Näin ollen on hylättävä myös muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 8.1 kohtaa koskeva väite ja siten kaikki väitteet, jotka koskevat perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä kyseessä olevien toimenpiteiden luokittelun osalta.

630 Tästä seuraa, että kolmas kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan, samoin kuin neljännen kanneperusteen yhteydessä esitetty väite, jonka mukaan kyseessä olevat toimenpiteet ovat sisämarkkinoille soveltumatonta toimintatukea (ks. edellä 125 kohta), ja yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan ensimmäinen väite.

H Seitsemäs kanneperuste, joka koskee komission perusteluja kyseessä olevien toimenpiteiden yhteensopivuudesta nykyisen markkinoiden sääntelyn kanssa

631 Esillä oleva kanneperuste koskee komission perusteluja, jotka se on esittänyt riidanalaisen päätöksen 348–365 perustelukappaleessa, joissa se on tutkinut, olivatko kyseessä olevat toimenpiteet yhteensopivia nykyisen markkinoiden sääntelyn kanssa.

632 Komissio on riidanalaisen päätöksen 350–358 perustelukappaleessa todennut muun muassa, että vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta annetulla direktiivillä 2004/17 ja julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta annetulla direktiivillä 2004/18 säädettyjä julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ei sovellettu kyseessä oleviin toimenpiteisiin, koska niihin ei liittynyt tavaroiden, rakennusurakoiden tai palvelujen hankintoja. Käytettävissä olleiden tietojen perusteella ei ollut mahdollista päätellä, että hinnanerosopimus koskee rakennustöiden, palvelujen tai tavaroiden hankintaa ja olisi siten katsottava hankinta- tai käyttöoikeussopimukseksi. Komission mukaan tällä sopimuksella ei aseteta mitään palvelujen, tavaroiden tai rakennusurakoiden toimittamista koskevia erityisiä vaatimuksia hankintaviranomaiselle tai kolmansille osapuolille. Kyseessä oleviin toimenpiteisiin ei sisälly vastavuoroisesti sitovia velvoitteita, jotka voisivat olla täytäntöönpanokelpoisia tuomioistuimessa. Lisäksi niiden hinnanerosopimusten määrää, joita ydinenergian tuottajat voivat tehdä, ei ole rajoitettu valikoivasti, vaan se rajautuu vain ydinvoimaloiden rakentamiseen käytettävissä olevien paikkojen rajallisen määrän perusteella.

633 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 359–364 perustelukappaleessa, että sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta 13.7.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY (EUVL 2009, L 211, s. 55) 8 artiklaa ei ollut rikottu. Tässä artiklassa ei määrätä tarjouskilpailumenettelyn pakollisesta käytöstä, vaan säädetään, että myös vastaavaa avointa ja syrjimätöntä julkaistuihin perusteisiin perustuvaa menettelyä voidaan käyttää. Yhdistyneen kuningaskunnan käyttämä valintamenettely sellaisen sopivan rakennuttajan valitsemiseksi, joka on valmis investoimaan uuteen ydinenergian tuotantokapasiteettiin ja tekemään hinnanerosopimuksen, perustui selviin, avoimiin ja syrjimättömiin puitteisiin, joita voitiin pitää avoimuuden ja syrjimättömyyden osalta tarjouskilpailumenettelyä vastaavina.

634 Itävallan tasavallan mukaan nämä perustelut ovat virheellisiä.

635 Ensin on tutkittava Itävallan tasavallan väitteet, joiden mukaan Yhdistynyt kuningaskunta ei ole järjestänyt tarjouskilpailua Hinkley Point C:n hankkeesta. Tämän jälkeen tutkitaan Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan käyttämä menettely oli syrjivä.

1 Väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että Yhdistyneen kuningaskunnan olisi pitänyt järjestää Hinkley Point C:n hankkeesta tarjouskilpailu

636 Itävallan tasavalta väittää, että direktiivien 2004/17 ja 2004/18, direktiivin 2009/72 8 artiklan sekä EUT-sopimukseen erottamattomasti kuuluvien avoimuusperiaatteen, yhdenvertaisen kohtelun periaatteen ja syrjintäkiellon periaatteen nojalla Yhdistyneen kuningaskunnan olisi pitänyt aloittaa julkinen hankintamenettely Hinkley Point C:n hankkeesta. Nämä säännöt liittyvät kiinteästi kyseessä olevien toimenpiteiden tarkoitukseen, ja unionin yleisen tuomioistuimen on kumottava riidanalainen päätös niiden rikkomisen vuoksi.

637 Komissio, Unkari ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet. Tässä yhteydessä komissio esittää erityisesti, että kyseessä olevien toimenpiteiden laillisuus ei riipu julkista hankintaa koskevien säännösten noudattamisesta.

638 Ensin tutkitaan väitteet, jotka koskevat direktiivien 2004/17 ja 2004/18 rikkomista. Tämän jälkeen tutkitaan väitteet, jotka koskevat direktiivin 2009/72 8 artiklan rikkomista sekä EUT-sopimukseen erottamattomasti kuuluvien avoimuusperiaatteen, yhdenvertaisen kohtelun periaatteen ja syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista.

a) Direktiivien 2004/17 ja 2004/18 rikkomista koskevat väitteet

639 Itävallan tasavalta väittää, että esillä olevan asian olosuhteissa Yhdistyneellä kuningaskunnalla oli direktiivien 2004/17 ja 2004/18 nojalla velvollisuus järjestää Hinkley Point C:n hankkeesta tarjouskilpailu. Kyseinen hanke merkitsee näissä direktiiveissä tarkoitettua hankintasopimusta, julkista hankintaa koskevaa sopimusta tai ainakin käyttöoikeussopimusta. Tätä hanketta olisi pitänyt arvioida kokonaisuudessaan siten, että huomioon olisi otettu kaikki suunnitellut vaiheet sekä sen päämäärä. Tällaisessa tutkimuksessa olisi paljastunut, että kyseessä olevat toimenpiteet muodostavat palvelun tarjoamista koskevan vastavuoroisesti sitovan velvoitteen. Hinkley Point C:n rakentamisella ja siitä seuraavalla sähkönsyötöllä yleiseen verkkoon voidaan täyttää Yhdistyneen kuningaskunnan konkreettinen tarve hankintaviranomaisena. Yhdistyneen kuningaskunnan antamana vastikkeena on sovittu tuki. Itävallan tasavalta väittää, ettei sillä ole riittävästi tietoa, jotta se voisi arvioida, oliko kyseessä olevia toimenpiteitä pidettävä hankinta- vai käyttöoikeussopimuksena.

640 Komissio, Unkari ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet. Tässä yhteydessä komissio vetoaa erityisesti siihen, että sen direktiivin 2004/17/EY 30 artiklan 1 kohdan soveltamisesta sähköntuotantoon Englannissa, Skotlannissa ja Walesissa 8.3.2006 tekemän päätöksen 2006/211/EY (EUVL 2006, L 76, s. 6) mukaan kyseistä direktiiviä ei sovelleta kyseessä oleviin toimenpiteisiin.

641 Ensin on tutkittava väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että kyseessä on direktiivissä 2004/17 tarkoitettu hankintasopimus tai direktiivissä 2004/18 tarkoitettu julkista hankintaa koskeva sopimus.

642 Direktiivin 2004/17 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan tavaroita, rakennusurakoita ja palveluja koskevilla hankintasopimuksilla tarkoitetaan rahallista vastiketta vastaan tehtyjä kirjallisia sopimuksia, jotka on tehty yhden tai useamman hankintayksikön sekä yhden tai useamman urakoitsijan, tavarantoimittajan tai palvelujen suorittajan välillä. Direktiivin 2004/18 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan julkisia hankintoja koskevilla sopimuksilla tarkoitetaan rahallista vastiketta

vastaan tehtyjä kirjallisia sopimuksia, jotka on tehty yhden tai useamman taloudellisen toimijan ja yhden tai useamman hankintaviranomaisen välillä ja joiden tarkoituksena on rakennusurakan toteuttaminen, tavaran hankinta tai palvelun suorittaminen.

643 Direktiivin 2004/17 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja direktiivin 2004/18 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa täsmennetään, että hankintasopimuksilla (direktiivi 2004/17) ja julkisia rakennusurakoita koskevilla sopimuksilla (direktiivi 2004/18) tarkoitetaan sopimuksia, joiden tarkoituksena on joko tiettyyn nimenomaiseen toimintaan liittyvän rakennustyön tai rakennusurakan toteuttaminen tai sekä suunnittelu että toteuttaminen yhdessä taikka hankintayksikön (direktiivi 2004/17) tai hankintaviranomaisen (direktiivi 2004/18) asettamia vaatimuksia vastaavan rakennusurakan toteuttaminen millä tahansa tavalla.

644 Direktiivin 2004/17 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan ensimmäisen alakohdan ja direktiivin 2004/18 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan ensimmäisen alakohdan mukaan tavaroita koskevien hankintasopimusten (direktiivi 2004/17) ja julkisia tavarahankintoja koskevien sopimusten (direktiivi 2004/18) tarkoituksena on tuotteiden osto, leasing, vuokraus tai osamaksulla hankkiminen osto-optioin tai ilman niitä.

645 Direktiivin 2004/17 1 artiklan 2 kohdan d alakohdan ensimmäisessä alakohdassa ja direktiivin 2004/18 1 artiklan 2 kohdan d alakohdan ensimmäisessä alakohdassa täsmennetään, että palveluja koskevilla hankintasopimuksilla (direktiivi 2004/17) ja julkisia palveluhankintoja koskevilla sopimuksilla (direktiivi 2004/18) tarkoitetaan muita kuin rakennusurakoita ja tavarahankintoja koskevia sopimuksia (direktiivi 2004/17) ja muita kuin julkisia rakennusurakoita ja julkisia tavarahankintoja koskevia julkisia hankintasopimuksia (direktiivi 2004/18).

646 Näiden säännösten valossa on tutkittava Itävallan tasavallan väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että kyseessä olevat toimenpiteet olisi pitänyt luokitella direktiivissä 2004/17 tarkoitetuksi hankintasopimukseksi tai direktiivissä 2004/18 tarkoitetuksi julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi.

647 Tässä yhteydessä on ensinnäkin huomattava, että luottotakuu ja valtion kanssa tehtävä sopimus eivät merkitse direktiivin 2004/17 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua hankintasopimusta tai direktiivin 2004/18 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua julkista hankintaa koskevaa sopimusta.

648 Toiseksi on tutkittava, olisiko komission pitänyt luokitella hinnanerosopimus direktiivin 2004/17 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi hankintasopimukseksi tai direktiivin 2004/18 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi.

649 Kuten erityisesti riidanalaisen päätöksen 219, 312, 313 ja 356 perustelukappaleesta ilmenee, Yhdistynyt kuningaskunta ei voi hinnanerosopimuksen perusteella vaatia NNBG:tä rakentamaan Hinkley Point C:tä tai toimittamaan sähköä. Hinnanerosopimuksessa ei aseteta mitään erityisiä vaatimuksia NNBG:n rakennusurakasta tai toimitettavasta sähköstä. Mikäli NNBG ei saisi kyseisen voimalaitoksen rakentamista valmiiksi tai ei tuottaisi sähköä, Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei myöskään olisi oikeutta saada NNBG:ltä vahingonkorvausta. Tämä jäsenvaltio voi kuitenkin irtisanoa hinnanerosopimuksen yksipuolisesti, jos rakennustyöt eivät ole valmiit viimeiseen käyttöönottopäivämäärään mennessä.

650 Näiden hinnanerosopimuksen erityispiirteiden vuoksi, toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, ei voida katsoa, että sen tarkoituksena olisi täyttää Yhdistyneen kuningaskunnan konkreettinen tarve hankintaviranomaisena. Hinnanerosopimuksen tarkoituksena on päinvastoin avustuksen myöntäminen, ja tällä avustuksella Yhdistynyt kuningaskunta ainoastaan kannustaa NNBG:tä ja sen sijoittajia toteuttamaan tämän jäsenvaltion tarkoittaman yleisen edun mukaisen tavoitteen, eli uuden ydinenergian tuotantokapasiteetin rakentamisen.

651 Tästä seuraa, että hinnanerosopimuksessa ei määrätä NNBG:lle sitovaa velvoitetta rakennusurakan toteuttamiseen, tavaroiden hankintaan tai palvelujen suorittamiseen direktiivissä 2004/17 tai direktiivissä 2004/18 tarkoitetulla tavalla. Näin ollen on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan kyseessä olevat toimenpiteet merkitsevät direktiivin 2004/17 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua hankintasopimusta tai direktiivin 2004/18 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua julkista hankintaa koskevaa sopimusta.

652 Tämän jälkeen on tutkittava Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komissio on sivuuttanut sen, että kyseessä olevat toimenpiteet merkitsevät direktiivissä 2004/17 tarkoitettua käyttöoikeusurakkaa tai direktiivissä 2004/18 tarkoitettua julkista käyttöoikeusurakkaa.

653 Direktiivin 2004/17 1 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja direktiivin 2004/18 1 artiklan 3 kohdan mukaan käyttöoikeusurakalla (direktiivi 2004/17) ja julkisella käyttöoikeusurakalla (direktiivi 2004/18) tarkoitetaan samantyyppistä sopimusta kuin rakennusurakoita koskeva hankintasopimus (direktiivi 2004/17) tai julkisia rakennusurakoita koskeva sopimus (direktiivi 2004/18), paitsi että toteutettavan rakennustyön vastikkeena on joko yksinomaan rakennettavan kohteen käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja maksu yhdessä.

654 Direktiivin 2004/17 1 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja direktiivin 2004/18 1 artiklan 4 kohdan mukaan palveluja koskevalla käyttöoikeussopimuksella tarkoitetaan samanlaista sopimusta kuin palveluja koskeva hankintasopimus (direktiivi 2004/17) tai julkista palveluhankintaa koskeva sopimus (direktiivi 2004/18), paitsi että palvelujen suorittamisen vastikkeena on joko yksinomaan tämän palvelun käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja maksu yhdessä.

655 Näiden säännösten valossa on tutkittava Itävallan tasavallan väitteet, joilla se pyrkii osoittamaan, että kyseessä olevat toimenpiteet olisi pitänyt luokitella direktiivissä 2004/17 tarkoitetuksi käyttöoikeusurakaksi tai direktiivissä 2004/18 tarkoitetuksi julkiseksi käyttöoikeusurakaksi.

656 Tässä yhteydessä on ensinnäkin todettava, että luottotakuu ja valtion kanssa tehtävä sopimus eivät merkitse direktiivin 2004/17 1 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettua käyttöoikeusurakkaa tai direktiivin 2004/18 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua julkista käyttöoikeusurakkaa.

657 Toiseksi on tutkittava, olisiko komission pitänyt luokitella hinnanerosopimus direktiivissä 2004/17 tarkoitetuksi käyttöoikeusurakaksi tai direktiivissä 2004/18 tarkoitetuksi julkiseksi käyttöoikeusurakaksi.

658 Direktiivin 2004/17 1 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja direktiivin 2004/18 1 artiklan 4 kohdan mukaan hankintasopimukset ja julkista hankintaa koskevat sopimukset eroavat käyttöoikeussopimuksista ainoastaan tarjoajalle suoritettavan vastikkeen osalta. Kuten edellä 648–650 kohdassa esitetystä ilmenee, juuri siitä syystä, että hinnanerosopimuksessa ei aseteta NNBG:lle velvoitetta toteuttaa rakennusurakka, hankkia tavaroita tai suorittaa palveluja, kyseistä sopimusta ei voida pitää hankintasopimuksena tai julkista hankintaa koskevana sopimuksena. Tästä seuraa, että kyseistä sopimusta ei voida pitää myöskään direktiivissä 2004/17 tarkoitettuna käyttöoikeusurakkana tai direktiivissä 2004/18 tarkoitettuna julkisena käyttöoikeusurakkana.

659 Tämä tulkinta vahvistetaan myös käyttöoikeussopimusten tekemisestä 26.2.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU (EUVL 2014, L 94. s. 1) johdanto-osan 12 perustelukappaleessa, josta ilmenee, että pelkkä toiminnan rahoittaminen, erityisesti avustuksilla, ei ole tässä direktiivissä tarkoitettu käyttöoikeussopimus.

660 Näin ollen on katsottava, että komissio ei ole tehnyt virhettä katsoessaan, että kyseessä olevat toimenpiteet eivät merkinneet direktiivissä 2004/17 tarkoitettua hankintasopimusta tai käyttöoikeusurakkaa eivätkä direktiivissä 2004/18 tarkoitettua julkista hankintaa koskevaa sopimusta tai julkista käyttöoikeusurakkaa.

661 Yksikään Itävallan tasavallan esittämistä väitteistä ei voi kyseenalaistaa tätä päätelmää.

662 Itävallan tasavalta väittää ensinnäkin, että komissio on riidanalaisen päätöksen 312 perustelukappaleessa todennut NNBG:n sopimusvelvoitteet ja että tällaiset velvoitteet ovat tyypillisiä julkista hankintaa koskevassa sopimuksessa.

663 Komissio on tosin todennut riidanalaisen päätöksen 312 perustelukappaleessa, että ”hinnanerosopimus [näytti] sisältävän useita tiukkoja lausekkeita, joilla NNBG:tä kannustetaan täyttämään sopimuksen mukaiset velvoitteensa”. Komissio on kuitenkin kyseisessä perustelukappaleessa ja kyseisen päätöksen 313 perustelukappaleessa todennut, että NNBG ei ollut velvollinen rakentamaan Hinkley Point C:tä tai toimittamaan sähköä. Näin ollen sopimusvelvoitteet, joihin komissio viittaa tämän päätöksen 312 perustelukappaleessa, eivät voi oikeuttaa hinnanerosopimuksen luokittelua direktiivissä 2004/17 tarkoitetuksi hankintasopimukseksi tai käyttöoikeusurakaksi tai direktiivissä 2004/18 tarkoitetuksi julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi tai julkiseksi käyttöoikeusurakaksi.

664 Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, riidanalaisen päätöksen 312 perustelukappaleesta ilmenevästä komission näkemyksestä, jonka mukaan hinnanerosopimuksen sopimusehdot ovat ”tyypillisiä sopimusvelvoitteita, jotka mikä tahansa sopimuspuoli pyrkisi sisällyttämään vastaavaan sopimukseen”, ei voida liioin päätellä, että kyse olisi velvoitteista, joilla voidaan oikeuttaa hinnanerosopimuksen luokittelu direktiivissä 2004/17 tarkoitetuksi hankintasopimukseksi tai käyttöoikeusurakaksi tai direktiivissä 2004/18 tarkoitetuksi julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi tai julkiseksi käyttöoikeusurakaksi. Tästä perustelukappaleesta ja sen asiayhteydestä ilmenee selvästi, että viitatessaan ”vastaavaan sopimukseen” komissio ei tarkoittanut hankintasopimuksen, julkista hankintaa koskevan sopimuksen tai käyttöoikeussopimuksen tekemistä vaan sellaisen sopimuksen tekemistä, jolla kannustetaan avustuksen muodossa yleisen edun mukaisen tavoitteen toteuttamiseen. Kyse on siten velvoitteista, jotka sisältyvät tavanomaisesti avustussopimuksiin.

665 Näin ollen Itävallan tasavallan väite, joka koskee riidanalaisen päätöksen 312 perustelukappaletta, on hylättävä.

666 Toiseksi Itävallan tasavalta väittää, että komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon sitä, että NNBG:n olisi tosiasiallisesti mahdotonta luopua sopimuksista menetettävien investointikustannusten potentiaalisen määrän vuoksi. Sopimuksen yksipuolisen irtisanomisen teoreettinen mahdollisuus ei voi sulkea täysin pois direktiivien 2004/17 ja 2004/18 soveltamista.

667 Tämä väite ei voi kyseenalaistaa edellä 649 kohdassa mainittua perustelua, jonka mukaan hinnanerosopimuksessa ei aseteta mitään erityisiä vaatimuksia rakennusurakasta, joka NNBG:n on toteutettava, tai sähköstä, jota sen on määrä tuottaa tai toimittaa. Tässä yhteydessä on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan riidanalaisen päätöksen 13 perustelukappaleesta voidaan päätellä, että NNBG on velvollinen säilyttämään ennalta määritetyn vähimmäissuoritustason ja että vaikka tämän vähimmäismäärän saavuttamatta jättäminen johtaisi vain tuen menettämiseen, se vastaisi huomattavien investoitujen summien vuoksi Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa koskevaa velvoitetta. Tästä perustelukappaleesta ja kyseisen päätöksen 313 perustelukappaleesta ilmenee selvästi, että NNBG ei ole velvollinen varmistamaan ennalta määrättyä tuotantomäärää, sillä näissä perustelukappaleissa todetaan ainoastaan, että jos se ei saavuta 91 prosentin käyttöastetta, se ei myöskään saavuta hankkeesta odottamaansa tulotasoa. NNBG:lle ei siten ole asetettu sopimusvelvoitetta, jonka mukaan sen pitäisi noudattaa tätä käyttöastetta.

668 Ilman erityisiä sopimusvelvoitteita, jotka koskevat rakennusurakkaa, joka NNBG:n on toteutettava, tai sähköä, jota sen on määrä tuottaa tai toimittaa, direktiivin 2004/17 ja direktiivin 2004/18 säännösten soveltaminen ei ollut perusteltua.

669 Joka tapauksessa ilman sopimusvelvoitetta rakennusurakan toteuttamisesta, tavaroiden hankinnasta tai palvelujen suorittamisesta direktiivissä 2004/17 tai direktiivissä 2004/18 tarkoitetulla tavalla ei voida pitää poissuljettuna, että huolimatta taloudellisista kannustimista, joilla pyritään varmistamaan, että NNBG rakentaa Hinkley Point C:n ja käyttää sitä, tämä yritys päättäisi taloudellisista syistä olla saattamatta sitä valmiiksi tai olla käyttämättä sitä.

670 Näillä perusteilla Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan NNBG oli tosiasiallisesti velvollinen varmistamaan tietyn tuotantotason, on hylättävä.

671 Kolmanneksi Itävallan tasavalta väittää, että julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ei voida jättää soveltamatta pelkästään sen vuoksi, että EDF on olennaisesti suunnitellut ja määrittänyt Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa koskevan hankkeen.

672 Tämä väite on hylättävä.

673 Riittää, kun todetaan, että komissio ei ole sulkenut pois direktiivien 2004/17 ja 2004/18 soveltamista sillä perusteella, että EDF oli olennaisesti suunnitellut ja määrittänyt Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa koskevan hankkeen, vaan sen vuoksi, että hinnanerosopimuksessa ei asetettu sopimusvelvoitetta rakennusurakan toteuttamisesta, tavaroiden hankinnasta tai palvelujen suorittamisesta näissä direktiiveissä tarkoitetulla tavalla.

674 Neljänneksi Itävallan tasavallan väitteestä, jonka mukaan sillä ei ole riittäviä tietoja, jotta se voisi määrittää, onko kyseessä olevat toimenpiteet luokiteltava hankintasopimukseksi, julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi vai käyttöoikeussopimukseksi, riittää, kun todetaan, että Itävallan tasavallalla on riittävästi tietoja, jotta se voi ottaa tältä osin kantaa siihen, asetetaanko hinnanerosopimuksessa NNBG:lle velvoite toteuttaa urakka, hankkia tavaroita tai suorittaa palveluja, ja että koska tällaista velvoitetta ei edellä 639–660 kohdassa esitetyistä syistä missään tapauksessa ole, kyseessä olevia toimenpiteitä ei voida luokitella direktiivissä 2004/17 tarkoitetuksi hankintasopimukseksi tai käyttöoikeusurakaksi tai direktiivissä 2004/18 tarkoitetuksi julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi tai julkiseksi käyttöoikeusurakaksi.

675 Viidenneksi Itävallan tasavalta väittää, että komission olisi pitänyt tutkia hanke kokonaisuudessaan ja ottaa huomioon Hinkley Point C:n rakentamiseen ja toimintaan liittyvän sopimusjärjestelyn monimutkaisuus. Tämä väite on hylättävä. Koska NNBG ei ole velvollinen toteuttamaan urakkaa, hankkimaan tavaroita tai suorittamaan palveluja, edes kyseessä olevien toimenpiteiden kokonaisarvioinnin perusteella ei olisi voitu katsoa, että ne olisi pitänyt luokitella direktiivissä 2004/17 tai direktiivissä 2004/18 tarkoitetuksi hankintasopimukseksi, julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi tai käyttöoikeussopimukseksi.

676 Edellä esitetyn perusteella on hylättävä kaikki Itävallan tasavallan väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että komission olisi pitänyt luokitella kyseessä olevat toimenpiteet direktiivissä 2014/17 tarkoitetuksi hankintasopimukseksi tai käyttöoikeusurakaksi tai direktiivissä 2014/18 tarkoitetuksi julkista hankintaa koskevaksi sopimukseksi tai julkiseksi käyttöoikeusurakaksi, tarvitsematta ottaa kantaa komission väitteeseen, jonka mukaan direktiivi 2004/17 ei ollut sovellettavissa kyseisiin toimenpiteisiin päätöksen 2006/211 nojalla.

b) Direktiivin 2009/72 8 artiklan rikkomista sekä EUT-sopimukseen erottamattomasti kuuluvien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, syrjintäkiellon periaatteen ja avoimuusperiaatteen loukkaamista koskevat väitteet

677 Itävallan tasavalta väittää, että suorituksen kohteena oli Hinkley Point C:n rakentaminen ja toiminta, ja sen vastikkeena Yhdistyneen kuningaskunnan taloudellinen tuki. Siten sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annetun direktiivin 2009/72 8 artiklan sekä EUT-sopimukseen

erottamattomasti kuuluvien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, syrjintäkiellon periaatteen ja avoimuusperiaatteen nojalla Yhdistyneen kuningaskunnan olisi pitänyt järjestää Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa koskevasta hankkeesta tarjouskilpailu, joka on ilmaistu selkeästi, täsmällisesti ja yksiselitteisesti ja joka käsittää kaikki täsmälliset tiedot koko menettelyn kulusta ja jolla taataan, että kaikilla tarjoajilla on samat mahdollisuudet. Tällainen menettely olisi pitänyt käynnistää siltä osin kuin siihen liittyi rajat ylittävä intressi siinäkin tilanteessa, että toiminnan harjoittamiseen annettu lupa ei velvoittaisi luovutuksensaajaa harjoittamaan luovutettua toimintaa. Komission riidanalaisen päätöksen 357 perustelukappaleessa esittämä näkemys, jonka mukaan hinnanerosopimuksen järjestelmä on avoin kaikille mahdollisesti kiinnostuneille osapuolille eikä siis valikoiva, ei ole sen mielestä vakuuttava. NNBG:n valinnan seurauksena oli se, että muut toimijat sivuutettiin Hinkley Point C:n rakentamisesta ja toiminnasta.

678 Komissio, Unkari ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät nämä väitteet.

679 Aluksi on huomattava, että Itävallan tasavalta ei näillä väitteillään kiistä sitä, että valintamenettely on järjestetty. Se tyytyy vetoamaan siihen, että Yhdistyneen kuningaskunnan järjestämä menettely (ks. edellä 633 kohta) ei ollut riittävä, koska kyseessä ei ollut Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa koskeva tarjouskilpailu.

680 Ensin on tutkittava Itävallan tasavallan väite, joka koskee direktiivin 2009/72 8 artiklan rikkomista.

681 Direktiivin 2009/72 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimitusvarmuuden turvaamiseksi on mahdollisuus tarjota uutta energiantuotantokapasiteettia tai energiatehokkuutta edistäviä kysynnänhallintatoimia tarjouskilpailumenettelyn tai vastaavan avoimen ja syrjimättömän menettelyn avulla julkaistujen perusteiden pohjalta.

682 Direktiivin 2009/72 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä ei välttämättä edellytetä, että jäsenvaltio järjestää tarjouskilpailumenettelyn, vaan se voi myös turvautua johonkin muuhun menettelyyn, jos se toteutetaan julkaistujen perusteiden pohjalta ja jos se vastaa tarjouskilpailua avoimuuden ja syrjimättömyyden perusteella. Tämä artikla ei siten ole esteenä sille, että tarjouskilpailumenettelyn aloittamisen sijaan jäsenvaltio päättää käyttää avustusta välineenä, jolla yrityksiä kannustetaan tietyn yleisen edun mukaisen tavoitteen toteuttamiseen.

683 Toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, direktiivin 2009/72 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä ei edellytetty, että Hinkley Point C:n rakentamisesta ja toiminnasta järjestettäisiin välttämättä tarjouskilpailumenettely.

684 Näin ollen Itävallan tasavallan väite, joka koskee direktiivin 2009/72 8 artiklan rikkomista, on hylättävä.

685 Toiseksi on tutkittava Itävallan tasavallan väite, joka koskee EUT-sopimukseen erottamattomasti kuuluvien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, syrjintäkiellon periaatteen ja avoimuusperiaatteen loukkaamista.

686 Tässä yhteydessä on todettava, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, syrjintäkiellon periaatetta ja avoimuusperiaatetta sovelletaan julkista hankintaa koskeviin sopimuksiin, konsessioihin ja viranomaisen yksinoikeudella myöntämiin toimilupiin ja käyttölupiin, joiden osalta unionin lainsäätäjä ei ole täsmentänyt erityisiä sääntöjä. Kun tällaisia sopimuksia tai tällaisia oikeuksia myönnetään, yhdenvertaisen kohtelun periaate, syrjintäkiellon periaate ja avoimuusperiaate edellyttävät, että jäsenvaltiot takaavat riittävän julkisuuden, jonka avulla valintamenettely saadaan avattua kilpailulle ja sopimuksentekomenettelyjen puolueettomuutta voidaan valvoa (ks. vastaavasti tuomio 7.12.2000, Telaustria ja Telefonadress, C-324/98, EU:C:2000:669, 62 kohta; tuomio 3.6.2010, Sporting Exchange, C-203/08, EU:C:2010:307, 41 kohta ja tuomio 14.11.2013, Belgacom, C-221/12, EU:C:2013:736, 28 kohta).

687 Tässä yhteydessä on kuitenkin muistettava, että yhdenvertaisen kohtelun periaate, syrjintäkiellon periaate ja avoimuusperiaate eivät välttämättä edellytä tiettyä hanketta koskevan tarjouskilpailun järjestämistä (ks. vastaavasti tuomio 3.6.2010, Sporting Exchange, C-203/08, EU:C:2010:307, 41 kohta). Ne eivät siis rajoita jäsenvaltion oikeutta valita julkista hankintaa koskevan sopimuksen ja sellaisen avustuksen myöntämisen välillä, jolla yrityksiä kannustetaan tietyn yleisen edun mukaisen tavoitteen toteuttamiseen.

688 Siten Itävallan tasavallan väite, joka koskee yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, syrjintäkiellon periaatteen ja avoimuusperiaatteen loukkaamista, on hylättävä tarvitsematta ottaa kantaa kysymykseen siitä, voidaanko kyseessä olevat toimenpiteet rinnastaa edellä 686 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuun yksinoikeudella myönnettyyn toimilupaan tai käyttölupaan.

689 Näin ollen on hylättävä kaikki Itävallan tasavallan väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että Yhdistyneen kuningaskunnan olisi pitänyt järjestää Hinkley Point C:n hankkeesta tarjouskilpailumenettely, tarvitsematta ottaa kantaa siihen, olisiko direktiivien 2004/17 ja 2004/18 ja direktiivin 2009/72 8 artiklan rikkominen tai EUT-sopimukseen erottamattomasti kuuluvien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, syrjintäkiellon periaatteen ja avoimuusperiaatteen loukkaaminen voinut kyseenalaistaa riidanalaisen päätöksen laillisuuden.

2 Hinnanerosopimuksen syrjivyyttä koskeva väite

690 Itävallan tasavalta esittää seitsemännen kanneperusteen yhteydessä väitteen, joka koskee riidanalaisen päätöksen 549 perustelukappaletta. Komissio toteaa kyseisessä perustelukappaleessa kyseessä olevien toimenpiteiden yhteensopivuudesta SEUT 30 ja SEUT 110 artiklan kanssa, että Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut, niin kauan kuin hinnanerosopimukset eivät ole avoimia Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolisille sähköntuottajille, mukauttamaan tapaa, jolla sähköntoimittajien hinnanerosopimuksiin liittyvät maksusitoumukset lasketaan, siten, että unionissa Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolella tuotettua ja asiakkaille Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimitettua tukikelpoista ydinsähköä ei oteta huomioon toimittajien markkinaosuuksissa. Tässä yhteydessä komissio tuo esille, että Yhdistynyt kuningaskunta poistaa tämän poikkeuksen, kun muiden jäsenvaltioiden sähköntuottajat saavat oikeuden hakea hinnanerosopimuksia.

691 Itävallan tasavalta väittää, että riidanalaisen päätöksen 549 perustelukappaleesta ilmenee, että hinnanerosopimusten järjestelmä oli syrjivä, sillä se ei ollut avoin Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolisille sähköntuottajille.

692 Komissio kiistää tämän väitteen.

693 On ensinnäkin huomattava, että kuten riidanalaisen päätöksen 359–364 perustelukappaleesta ilmenee, Yhdistyneen kuningaskunnan käyttämä valintamenettely sellaisen sopimuskumppanin löytämiseksi, joka on valmis investoimaan uuteen ydinvoimakapasiteettiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa, oli avoin muiden jäsenvaltioiden rakennuttajille, tuottajille ja sijoittajille. Kyse ei siten ollut kansalaisuuteen perustuvasta syrjinnästä tältä osin.

694 Toiseksi siltä osin kuin Itävallan tasavalta pyrkii esittämään, että hinnanerosopimuksen muodostama väline ei ollut vielä avoin Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolisille sähköntuottajille, myös tämä väite on hylättävä. Ydinvoimalaitoksen rakentamisella ja toiminnalla pyritään perusenergiantuotantoon toimitusvarmuuden takaamiseksi. Näissä olosuhteissa Yhdistynyttä kuningaskuntaa ei voida arvostella siitä, että se edellyttää tällaisen voimalaitoksen rakentamista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, jotta yhdysputkien fyysinen kapasiteetti ei rajoittaisi sitä.

695 Näin ollen kaikki seitsemännen kanneperusteen yhteydessä esitetyt väitteet on hylättävä.

I Kymmenes kanneperuste, jonka mukaan oikeuttaa esittää huomautuksia SEUT 108 artiklan 2 kohdan ja asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan 1 kohdan nojalla on loukattu

696 Itävallan tasavalta väittää, että komissio on rikkonut SEUT 108 artiklan 2 kohtaa ja asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan 1 kohtaa, joissa komissio velvoitetaan antamaan niille, joita asia koskee, mahdollisuus esittää huomautuksensa. Jäsenvaltioilla on siten subjektiivinen oikeus tulla kuulluksi muodollisen tutkintamenettelyn yhteydessä. Niillä on oikeus osallistua hallinnolliseen menettelyyn asianmukaisessa määrin, kun otetaan huomioon asian olosuhteet. Menettelyn aloittamispäätöksen perusteella niiden, joita asia koskee, on voitava osallistua tehokkaasti muodolliseen tutkintamenettelyyn, jonka kuluessa niillä on mahdollisuus esittää kantansa.

697 Itävallan tasavalta väittää, että koska ajankohtana, jona se saattoi esittää huomautuksensa, tuen määrää ja sen konkreettisia yksityiskohtia ei ollut vielä vahvistettu, se ei ole voinut ottaa riittävästi ja asianmukaisesti kantaa konkreettisesti suunniteltuihin eri toimenpiteisiin. Se väittää, että jos sillä olisi ollut täsmällisiä lisätietoja suunniteltujen toimenpiteiden laajuudesta ja yksityiskohdista, se olisi voinut esittää uusia ja painavia väitteitä, jotka koskevat kyseisten toimenpiteiden siinä herättämiä epäilyjä.

698 Komission ja Unkarin mukaan nämä väitteet on hylättävä. Komissio vetoaa erityisesti siihen, että Itävallan tasavalta tyytyy viittaamaan riidanalaiseen päätökseen eikä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevaan päätökseen.

699 Tältä osin on huomattava, että SEUT 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan päättäessään aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn komission on vaadittava niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa.

700 Kuten oikeuskäytännöstä ilmenee, SEUT 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan tarkoitus on yhtäältä velvoittaa komissio toimimaan siten, että kaikki ne, joita asia mahdollisesti koskee, saavat siitä tiedon ja tilaisuuden esittää omat kantansa, sekä toisaalta mahdollistaa se, että komissiolla on täysi selvyys kaikista asiaan liittyvistä seikoista ennen kuin se tekee päätöksensä (tuomio 25.6.1998, British Airways ym. v. komissio, T-371/94 ja T-394/94, EU:T:1998:140, 58 kohta).

701 Tässä yhteydessä on huomattava, että oikeuskäytännön mukaan niiden, joita asia koskee, tehtävänä on lähinnä toimia komission tiedonlähteenä SEUT 108 artiklan 2 kohdan nojalla aloitetussa hallinnollisessa menettelyssä. Näin ollen niillä, joita asia koskee, on ainoastaan oikeus osallistua hallinnolliseen menettelyyn siinä määrin kuin yksittäistapaukseen liittyvissä olosuhteissa on tarkoituksenmukaista, eivätkä ne suinkaan voi vaatia sellaisia puolustautumisoikeuksia, jotka on myönnetty niille henkilöille, joita vastaan menettelyä käydään (tuomio 25.6.1998, British Airways ym. v. komissio, T-371/94 ja T-394/94, EU:T:1998:140, 59 ja 60 kohta ja tuomio 30.11.2009, Ranska ja France Télécom v. komissio, T-427/04 ja T-17/05, EU:T:2009:474, 147 kohta).

702 Valtiontukien valvontamenettelyssä niillä, joita asia koskee, on vain mahdollisuus esittää komissiolle kaikki tiedot, joista tälle voisi olla hyötyä sen tulevassa toiminnassa, eivätkä ne voi itse vaatia, että komission olisi kuultava niitä samalla kontradiktorisella tavalla kuin sen on kuultava kyseessä olevaa jäsenvaltiota (tuomio 15.11.2011, komissio ja Espanja v. Gouvernement of Gibraltar ja Yhdistynyt kuningaskunta, C-106/09 P ja C-107/09 P, EU:C:2011:732, 181 kohta).

703 Oikeuskäytännössä todetaan lisäksi, että komissiolla ei voi olla velvollisuutta esittää täydellistä arviota kyseisestä tuesta muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa tiedonannossaan. Sitä vastoin on välttämätöntä, että se määrittää riittävän tarkasti tutkintansa puitteet, jotta niiden, joita asia koskee, oikeutta esittää huomautuksia ei tehtäisi tyhjäksi (tuomio 30.11.2009, Ranska ja France Télécom v. komissio, T-427/04 ja T-17/05, EU:T:2009:474, 148 kohta).

704 Asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan, jonka otsikkona on ”Muodollinen tutkintamenettely”, 1 kohdassa taas säädetään, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esitetään asiaan liittyvät oikeudelliset seikat ja tosiseikat lyhyesti, komission alustava arvio ehdotetun toimenpiteen tukiluonteesta ja epäilyt toimenpiteen soveltuvuudesta sisämarkkinoille ja asianomaista jäsenvaltiota ja muita asianomaisia osapuolia pyydetään esittämään huomautuksensa asetetussa määräajassa.

705 Muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen on siis mahdollistettava asianomaisten osapuolten tehokas osallistuminen kyseiseen menettelyyn, jonka aikana niillä on mahdollisuus esittää perustelunsa. Tähän riittää se, että osapuolet tuntevat ne syyt, joiden perusteella komissio on päätynyt katsomaan toistaiseksi, että kyseinen toimenpide saattaa olla sisämarkkinoille soveltumaton uusi tuki (tuomio 12.5.2011, Région Nord-Pas-de-Calais ja Communauté d’agglomération du Douaisis v. komissio, T-267/08 ja T-279/08, EU:T:2011:209, 81 kohta).

706 Niiden, joita asia koskee, oikeus tiedonsaantiin käsittää kuitenkin ainoastaan oikeuden tulla komission kuulemaksi. Sitä ei etenkään voi ulottaa koskemaan yleistä oikeutta esittää kanta kaikista muodollisen tutkintamenettelyn aikana esille tulleista seikoista, jotka mahdollisesti ovat tärkeitä (tuomio 30.11.2009, Ranska ja France Télécom v. komissio, T-427/04 ja T-17/05, EU:T:2009:474, 149 kohta).

707 Edellä esitetyn valossa on tutkittava Itävallan tasavallan esittämät väitteet, joiden mukaan komissio ei ole kunnioittanut sen oikeuttaa esittää huomautuksia erityisesti sen vuoksi, että se ei ole muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä määrittänyt riittävästi kyseessä olevia toimenpiteitä.

708 Itävallan tasavalta viittaa esillä olevan kanneperusteen tueksi riidanalaisen päätöksen 16, 73 ja 551 perustelukappaleeseen. Kuitenkaan pelkkä viittaus riidanalaisen päätöksen perustelukappaleisiin ei voi osoittaa, että komissio ei ole kunnioittanut Itävallan tasavallan oikeutta esittää huomautuksensa. SEUT 108 artiklan 2 kohta ja asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan 1 kohta koskevat niiden, joita asia koskee, oikeutta esittää huomautuksensa hallinnollisen menettelyn aikana, joten ratkaiseva kysymys tässä asiayhteydessä on se, sisälsikö muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös riittävästi tietoja. Sitä vastoin kysymys siitä, sisältääkö riidanalainen päätös, joka on tehty hallinnollisen menettelyn päätteeksi, riittävästi tietoja, ei ole suoraan merkityksellinen tässä yhteydessä.

709 Itävallan tasavallan väitteistä ilmenee kuitenkin riittävän selvästi, että tämä jäsenvaltio vetoaa ennen kaikkea siihen, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös ei sisältänyt riittävästi tietoja, jotta se olisi voinut käyttää oikeuttaan esittää huomautuksia tehokkaasti, ja että näiden tietojen puuttuminen heijastui myös riidanalaiseen päätökseen.

710 Itävallan tasavalta esittää ensinnäkin väitteitä, joilla se pyrkii osoittamaan, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös ei sisältänyt riittävästi tietoja, jotta se olisi voinut käyttää oikeuttaan esittää huomautuksia tehokkaasti.

711 Itävallan tasavalta väittää, että tietyt hinnanerosopimusta koskevat kysymykset olivat jääneet avoimiksi. Hinnanerosopimusmekanismin luonnetta ja erityisesti hinnaneron laskentaperusteita, varsinkaan toteutushinnan osalta, ei ollut vielä vahvistettu.

712 Komissio on kuvannut hinnanerosopimusta muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 43–49 ja 53–89 perustelukappaleessa. Kuten kyseisen päätöksen 67 perustelukappaleesta ilmenee, ennen kyseessä olevista toimenpiteistä ilmoittamista Yhdistynyt kuningaskunta ja EDF olivat päässeet yhteisymmärrykseen sopimuksen olennaisista seikoista, erityisesti toteutushinnan, sopimuksen keston ja sisäisen tuottoprosentin osalta. Nämä seikat on ilmoitettu niille, joita asia koskee. Tämän päätöksen 70 perustelukappaleesta ilmenee, että Yhdistyneen kuningaskunnan tarkoittamaksi toteutushinnaksi tulisi 92,50 GBP megawattituntia kohti, ja saman päätöksen 78 perustelukappaleesta, että maksut oli määrätty 35 vuoden ajaksi. Kyseessä olevan päätöksen 71 perustelukappaleessa

todetaan, että sisäinen tuottoprosentti verojen jälkeen, minkä perusteella rahoitusalijäämä laskettiin, vastasi 9,75–10,15 prosentin marginaalia, ja kyseistä päätöstä koskevassa virallisessa lehdessä julkaistussa tiedonannossa täsmennetään, että se vastasi 9,87:ää prosenttia. Saman päätöksen 72 perustelukappaleessa todetaan, että toteutushinnan ja viitehinnan välinen erotus on laskettu siten, että se vaihtelee 3,5 miljardin ja 9 miljardin GBP:n välillä Yhdistyneen kuningaskunnan kivihiilen hinnan mukaan. Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös kyseisen päätöksen 361 perustelukappale, josta ilmenee, että tuen kokonaismäärä riippui tuleville tukkuhinnoille ja diskonttokoroille hyväksyttävistä oletuksista, ja eri skenaarioiden mukaan tuen määrä olisi joko 4,78 miljardia, 11,17 miljardia tai 17,62 miljardia GBP:aa. Tältä osin on huomattava, että tuen kokonaismäärä riippui viitehinnasta, joka on markkinahinta, jonka määrää tulevaisuudessa voi olla vaikeaa ennustaa.

713 Tämän jälkeen on otettava huomioon erityisesti riidanalaisen päätöksen 126–145 perustelukappale sekä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 163–178 perustelukappale, jotka koskevat hinnanerosopimuksen luokittelua valtiontueksi. Tässä yhteydessä komissio on kuvannut yksityiskohtaisesti kyseisen sopimuksen toimintaa.

714 Komissio on muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 349–362 perustelukappaleessa esittänyt, että sen käytettävissä olleiden tietojen mukaan se ei voinut pitää hinnanerosopimusta oikeasuhteisena tukitoimenpiteenä. Tässä yhteydessä se on selvittänyt yksityiskohtaisesti tekijät, joiden vuoksi asianmukaisen toteutushinnan ja Hinkley Point C:n hankkeen kannattavuuden määrittäminen oli vaikeaa.

715 Näiden seikkojen perusteella on katsottava, että toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä ilmenevät tiedot, jotka koskevat hinnanerosopimukseen sisältyvää tukiosuutta, sen yksityiskohtia ja komission epäilyjä, ovat riittäviä, jotta Itävallan tasavalta saattoi käyttää oikeuttaan esittää huomautuksensa.

716 Luottotakuusta Itävallan tasavalta väittää, että kyseinen takuu on kuvattu erittäin väljästi ja epämääräisesti, sillä komissio on tyytynyt toteamaan, että tämä takuu liittyi luottoon, jonka NNBG saisi tosiasiallisesti, ja että sen kokonaismäärä voisi olla jopa 17,6 miljardia GBP:aa.

717 Komissio on tosin muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 50–52 perustelukappaleesta ilmenevässä luottotakuun kuvauksessa tyytynyt toteamaan, että kyseisen takuun yksityiskohtia ei ollut vielä määritetty, mutta tämä takuu liittyy kiistatta NNBG:n tosiasiallisesti saaman luoton määrään.

718 Tässä yhteydessä on kuitenkin otettava huomioon myös muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 146, 147 ja 179–187 perustelukappale, joissa komissio on ottanut kantaa siihen, onko tämä toimenpide valtiontukea. Tässä yhteydessä komissio on todennut, että Yhdistyneen kuningaskunnan antamien tietojen mukaan luottotakuu ei ollut valtiontukea sen vuoksi, että kyseinen takuu annetaan markkinaehdoin ja vastaa takauksia koskevaa tiedonantoa, erityisesti hintansa osalta. Se on myös todennut, ettei se ollut vakuuttunut siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan esittämällä menetelmällä tämän takuun hinnan määrittämiseksi voitaisiin varmistaa, että tämä hinta vastaisi yksityisen sijoittajan tarjoamaa hintaa. Tältä osin se on todennut, että tietyt ehdotetun menetelmän osat eivät vastanneet lähestymistapaa, jota yksityinen sijoittaja olisi noudattanut. Se on kyseisen päätöksen 342–348 perustelukappaleessa selittänyt, että näiden seikkojen vuoksi ei voitu pitää poissuljettuna, että kyseisen takuun myöntäminen saattoi johtaa liiallisiin korvauksiin.

719 Näillä perusteilla on katsottava, että toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, luottotakuuta koskevat tiedot, jotka ilmenevät muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä, olivat riittävän täsmällisiä, jotta Itävallan tasavalta saattoi käyttää oikeuttaan huomautustensa esittämiseen.

720 Korvauksesta Hinkley Pointin ydinvoimalaitoksen ennenaikaisen alasajon tapauksessa Itävallan tasavalta väittää, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esitetyt seikat rajoittuvat tietoon, jonka mukaan omistajilla oli oikeus korvaukseen, mutta tämän korvauksen tasosta ja tarkoista edellytyksistä vielä neuvoteltiin, eivätkä ne olleet vielä täysin tiedossa.

721 Tältä osin on otettava huomioon muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 47 ja 48 perustelukappale, joista ilmenee, että valtion kanssa tehtävä sopimus koskee tilannetta, jossa ydinvoimalaitos ajettaisiin alas poliittisen päätöksen seurauksena. Niissä todetaan, että tällaisessa tilanteessa NNBG:n sijoittajilla olisi oikeus korvaukseen, jonka tasoa ja laajuutta ei ollut vielä täsmennetty, ja että niillä olisi oikeus siirtää NNBG Yhdistyneelle kuningaskunnalle, jolla puolestaan olisi oikeus vaatia NNBG:n siirtämistä itselleen.

722 On myös otettava huomioon muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 192–195 perustelukappale, jotka koskevat tällaisen korvauksen luokittelua valtiontueksi. Tässä yhteydessä komissio on todennut, että korvaus viranomaisten aiheuttamasta vahingosta ei ole valtiontukea. Se on kuitenkin maininnut tarvitsevansa ennen lopullisen kannan ottamista enemmän tietoja siitä, perustuiko määrätty korvaus yleiseen periaatteeseen ja oliko se myös muiden samankaltaisessa tilanteessa olevien markkinoiden toimijoiden saatavilla.

723 Näillä perusteilla on todettava, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös sisälsi riittävästi tietoja, jotta Itävallan tasavalta saattoi käyttää oikeuttaan huomautusten esittämiseen. Tässä yhteydessä on huomattava, että kuten edellä 275–282 kohdasta ilmenee, ainoa valtion kanssa tehtävää sopimusta koskeva tukiosuus, jonka komissio yksilöi riidanalaisessa päätöksessä, oli oikeus nopeaan ja varmaan maksuun. Sitä vastoin komissio ei kyseisessä päätöksessä hyväksy tukiosuuksia, jotka voivat johtua korvauksen laskentatavoista.

724 Kuten edellä 247–362 kohdassa on todettu, komissiolla oli oikeus antaa riidanalainen päätös, vaikka se ei vielä tuntenut kaikkia Hinkley Point C:n rahoitusta koskevia ehtoja, sillä osapuolet eivät vielä olleet sopineet näistä ehdoista. Tästä seuraa, että toisin kuin Itävallan tasavalta väittää, se, että konkreettiset ehdot eivät olleet tiedossa myöskään muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen vaiheessa, ei voi tehdä tyhjäksi sen oikeutta huomautuksensa esittämiseen.

725 Edellä esitetyn perusteella on hylättävä Itävallan tasavallan väitteet, joiden mukaan muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös ei sisältänyt riittävästi tietoja, jotta se olisi voinut käyttää tehokkaasti oikeuttaan osallistua kyseiseen menettelyyn.

726 Toiseksi on hylättävä Itävallan tasavallan väite, jonka mukaan komission on tietyissä tilanteissa informoitava uudelleen niitä, joita asia koskee.

727 Tässä yhteydessä on huomattava, että muodollisen tutkintamenettelyn avulla on voitava tutkia perusteellisemmin ja selventää menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esiin tuotuja kysymyksiä, ja hankkeesta ilmoittaneen jäsenvaltion on voitava muuttaa tätä hanketta komission mahdollisten huomautusten perusteella. Näin ollen sen ja lopullisen päätöksen välillä olevan eron ei voida sellaisenaan katsoa olevan viimeksi mainitun laillisuuteen vaikuttava virhe (tuomio 4.9.2009, Italia v. komissio, T-211/05, EU:T:2009:304, 55 kohta). Ainoastaan muutos, joka vaikuttaa kyseessä olevien toimenpiteiden luonteeseen, voisi siis synnyttää komissiolle velvollisuuden informoida uudelleen niitä, joita asia koskee.

728 Itävallan tasavalta ei kuitenkaan vetoa minkäänlaiseen muutokseen tai edes täsmennykseen, joka olisi ilmennyt muodollisen tutkintamenettelyn kuluessa ja joka olisi voinut synnyttää tällaisen velvollisuuden.

729 Kolmanneksi ja joka tapauksessa on todettava, että siinäkään tilanteessa, että komissio ei olisi kunnioittanut Itävallan tasavallan oikeutta esittää huomautuksensa, esillä oleva kanneperuste ei voisi menestyä. Tämän oikeuden loukkaaminen voisi johtaa kumoamiseen ainoastaan, jos menettely olisi voinut johtaa erilaiseen lopputulokseen ilman tätä sääntöjenvastaisuutta (tuomio 12.5.2011, Région Nord-Pas-de-Calais ja Communauté d'agglomération du Douaisis v. komissio, T-267/08 ja T-279/08, EU:T:2011:209, 85 kohta). Itävallan tasavalta ei kuitenkaan ole esittänyt yhtään seikkaa, jonka huomioon ottamisen perusteella komissio olisi voinut muuttaa riidanalaisessa päätöksessä tekemäänsä päätelmää.

730 Edellä esitetyn perusteella kymmenes kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

J Yhdeksäs kanneperuste, joka koskee riittämättömiä perusteluja

731 Yhdeksäs kanneperuste koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä.

732 Tässä yhteydessä on huomattava, että yhdeksäs kanneperuste jakautuu kuuteen osaan, joissa on kyse riidanalaisen päätöksen seikoista, jotka ovat myös muiden kanneperusteiden kohteena ja jotka on tutkittu yhdessä näiden kanneperusteiden kanssa (ks. edellä ensimmäisen osan osalta 234 kohta, toisen osan osalta 153–157 kohta, kolmannen osan ensimmäisen ja toisen väitteen osalta 626–629 kohta ja 567–574 kohta, neljännen osan osalta 363–366 kohta, viidennen osan osalta 61–68 kohta ja kuudennen osan osalta 532–566 kohta).

733 Tästä seuraa, että myös yhdeksäs kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

734 Kaiken edellä esitetyn perusteella kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

735 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Itävallan tasavalta on hävinnyt asian, se on komission vaatimusten mukaisesti velvoitettava korvaamaan tämän oikeudenkäyntikulut.

736 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Näin ollen Luxemburgin suurherttuakunta sekä Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Itävallan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.

3) Tšekin tasavalta, Ranskan tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Unkari, Puolan tasavalta, Romania, Slovakian tasavalta ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Gratsias Dittrich Xuereb

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä heinäkuuta 2018.

Allekirjoitukset

Sisällys

I Asian tausta 2

II Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset 4

III Oikeudellinen arviointi 6

A Väitteet, joiden mukaan Unkarin väliintulokirjelmä on jätettävä tutkimatta 7

B Neljäs kanneperuste, jonka mukaan ydinenergian edistäminen ei ole ”yhteisen” edun mukainen tavoite, ja yhdeksännen kanneperusteen viides osa, joka koskee riidanalaisen päätöksen perustelujen puutteellisuutta 8

1 Yhdeksännen kanneperusteen viides osa, joka koskee riidanalaisen päätöksen perustelujen puutteellisuutta 8

2 Neljäs kanneperuste, joka koskee komission perustelujen hyväksyttävyyttä 9

a) SEUT 107 artiklan soveltaminen ydinenergia-alaa koskeviin toimenpiteisiin ja Euratomin perustamissopimuksen tavoitteiden huomioon ottaminen tätä määräystä sovellettaessa 10

b) Väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan komission päätelmä siitä, että ydinenergian edistäminen on ”yhteisen” edun mukainen tavoite 11

C Toinen kanneperuste, jonka mukaan komission toteamus siitä, että Hinkley Point C:ssä käytetty teknologia oli uutta, on virheellinen 17

D Ensimmäinen kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen ensimmäinen ja toinen osa, jotka koskevat markkinoiden määrittämistä sekä markkinahäiriöön perustuvia komission perusteluja ... 18

1 Väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan komission päätelmä Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttamien toimien tarpeellisuudesta 19

a) Väite Hinkley Point C:hen tehtyjen investointien erityistä luonnetta koskevien perustelujen puutteellisuudesta 20

b) Väite, joilla pyritään osoittamaan aineellisia virheitä ja muotovirheitä, jotka vaikuttavat komission riidanalaisen päätöksen 9.3 kohdassa esittämiin perusteluihin 20

c) Väite, jonka mukaan toimitusvarmuuden ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tavoitteet voitiin saavuttaa ilman valtiontukea 27

d) Väite, jonka mukaan komissio ei ole esittänyt riittävästi, missä määrin Hinkley Point C:ssä turvaudutaan uuteen teknologiaan 28

2 Väitteet, jotka koskevat komission suorittamaa markkinoiden määrittämistä 28

3 Väite, joka koskee myönteistä suhtautumista ydinenergiaan 29

E Viides ja kahdeksas kanneperuste, jotka koskevat tukiosuuksien riittämätöntä määrittämistä ja takauksia koskevan tiedonannon noudattamatta jättämistä, ja yhdeksännen kanneperusteen neljäs osa, joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä tältä osin 30

1 Kysymys siitä, onko ja missä määrin komission määritettävä tukitoimenpiteen avustusekvivalentin määrä 30

2 Väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia ei ole määritetty riittävästi 32

a) Väite, jonka mukaan kyseessä olevien toimenpiteiden kaikkia yksityiskohtia ei ollut vielä määritetty riidanalaisen päätöksen antamisajankohtana 32

b) Väitteet, joiden mukaan kyseessä oleviin toimenpiteisiin sisältyviä tukiosuuksia ei ole määritetty riittävästi 33

1) Hinnanerosopimus 33

2) Ennenaikaisen alasajon tapauksessa myönnettävät edut 34

3) Luottotakuu 35

i) Väite, jonka mukaan komission ei olisi pitänyt todeta, että Hinkley Point C:n rakentamista ja toimintaa koskeva hanke oli terveellä pohjalla oleva hanke, jonka kaatuminen oli suhteellisen epätodennäköistä 37

ii) Väite, jonka mukaan komission olisi pitänyt määrittää luottotakuun riskiluokitus muita kyseessä olevia toimenpiteitä huomioon ottamatta 37

iii) Väitteet, joiden mukaan komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon takauksia koskevassa tiedonannossa vahvistettuja kriteerejä 37

– Luottotakuun kesto 38

– Katetun luoton määrä 39

– EDF:n taloudellisten vaikeuksien olemassaolo 40

– Väite, jonka mukaan takuusumman olisi pitänyt olla vähintään 400 korkopistettä 43

4) Kyseessä olevien toimenpiteiden kumulaatio 44

c) Ydinjätteen huolto- ja varastointikustannukset 44

d) Tulevien valtiontukien mahdollinen myöntäminen 45

3 Väitteet perusteluvelvollisuuden laiminlyönnistä 45

F Kuudes kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan toinen väite ja kuudes osa, jotka koskevat kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuuden valvontaa 46

1 Kuudes kanneperuste, joka koskee kyseessä olevien toimenpiteiden oikeasuhteisuuden valvontaa 46

a) Kyseessä olevien toimenpiteiden asianmukaisuus 47

b) Kyseessä olevien toimenpiteiden tarpeellisuus 48

c) Kyseessä olevien toimenpiteiden myönteisten ja kielteisten vaikutusten vertailu 51

1) Komission toteamat kyseessä olevien toimenpiteiden myönteiset vaikutukset 52

i) Väitteet, joilla pyritään kyseenalaistamaan energiantuotantokapasiteetin tuleva vaje 52

ii) Väitteet, joiden mukaan laajan peruskuorman käsite on vanhentunut 53

iii) Uraanin toimitusta koskevat väitteet 54

iv) Väite, jonka mukaan ydinvoimalaitokset ovat alttiita lämpötilan nousuille 56

v) Väite, joka koskee toimintakatkosten mahdollisia seurauksia 57

vi) Ydinenergian luonnehtiminen vähähiilidioksidipäästöiseksi energiaksi 57

vii) Väite, jonka mukaan Hinkley Point C:tä ei saada valmiiksi ajoissa 58

2) Komission huomioon ottamat kielteiset vaikutukset 58

3) Suoritettu vertailu 64

4) Väite, jonka mukaan komissio on jättänyt merkityksellisiä seikkoja huomiotta 66

2 Yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan toinen väite ja kuudes osa, jotka koskevat erityisesti riittämättömiä perusteluja 68

G Kolmas kanneperuste ja yhdeksännen kanneperusteen kolmannen osan ensimmäinen väite, jotka koskevat kyseessä olevien toimenpiteiden luokittelua 72

1 Kyseessä olevien toimenpiteiden luokittelua koskevat väitteet 72

a) Hinnanerosopimusta koskevat väitteet 74

b) Valtion kanssa tehtävää sopimusta koskevat väitteet 76

c) Kyseessä olevissa toimenpiteissä määrättyä korvausta koskevat väitteet 76

d) Väite, jonka mukaan komission olisi pitänyt tehdä selvä ero toimintatuen ja investointituen välillä 77

2 Perusteluvelvollisuus 77

H Seitsemäs kanneperuste, joka koskee komission perusteluja kyseessä olevien toimenpiteiden yhteensopivuudesta nykyisen markkinoiden sääntelyn kanssa 79

1 Väitteet, joilla pyritään osoittamaan, että Yhdistyneen kuningaskunnan olisi pitänyt järjestää Hinkley Point C:n hankkeesta tarjouskilpailu 80

a) Direktiivien 2004/17 ja 2004/18 rikkomista koskevat väitteet 80

b) Direktiivin 2009/72 8 artiklan rikkomista sekä EUT-sopimukseen erottamattomasti kuuluvien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, syrjintäkiellon periaatteen ja avoimuusperiaatteen loukkaamista koskevat väitteet 84

2 Hinnanerosopimuksen syrjivyyttä koskeva väite 86

I Kymmenes kanneperuste, jonka mukaan oikeuttaa esittää huomautuksia SEUT 108 artiklan 2 kohdan ja asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan 1 kohdan nojalla on loukattu 87

J Yhdeksäs kanneperuste, joka koskee riittämättömiä perusteluja 91

Oikeudenkäyntikulut 91